

INTEGRATION

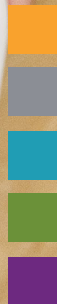
RAPPORT 9

SCB

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Integration

– utrikes föddas etablering
i arbets- och samhällslivet

Integration

– utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet

Integration: Report 9

Integration – utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet

Demographic reports 2016:1

Integration – establishment of foreign born persons in working life and in society

Statistics Sweden
2016

Tidigare publicering	Integration – en beskrivning av läget i Sverige 2008 Integration – utrikesfödda på arbetsmarknaden 2009 Integration – ett regionalt perspektiv 2010 Integration – utrikes födda i gymnasieskolan 2011 Integration – utrikesfödda i pensionsåldern 2012 Integration – en beskrivning av läget i Sverige 2013 Integration – etablering på arbetsmarknaden 2014 Integration – med fokus på 15 stadsdelar 2015
Previous publication	Integration – a description of the situation in Sweden 2008 Integration – foreign born persons and the labour market 2009 Integration – a regional perspective 2010 Integration – foreign born persons in upper secondary school 2011 Integration – foreign born persons of retirement age 2012 Integration – a description of the situation in Sweden 2013 Integration – establishment on the labour market 2014 Integration – focus on 15 municipal districts 2015
Producent Producer	SCB, Prognosinstitutet Statistics Sweden, Forecast Institute Box 24300, 104 51 Stockholm +46 8 506 940 00 Integration.analysis@scb.se
Förfrågningar Enquiries	Karin Lundström +46 8 506 941 87 karin.lundstrom@scb.se Binniam Kidane +46 8 506 949 86 binniam.kidane@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.

Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:

Källa: SCB, Integration: Rapport 9, *Integration – utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet*

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.

When quoting, please state the source as follows:

Source: Statistics Sweden, Integration: Report 9, *Integration – establishment of foreign born persons in working life and in society*

Omslag/Cover: Ateljén, SCB. Foto/Photo: Scandinav

ISBN 978-91-618-1646-0 (Print)

URN:NBN:SE:SCB-2016-LE0105BR1602_pdf

Printed in Sweden

SCB-Tryck, Örebro 2016.06

Förord

I mars 2016 fick Statistiska centralbyrån i uppdrag av regeringen att beskriva och analysera utvecklingen av utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet. Denna rapport utgör en redovisning av uppdraget.

I rapporten beskrivs utrikes föddas demografi, skolresultat, arbetsmarknad, inkomster, flyttar mellan olika typer av bostadsområden och etableringsuppdraget. Områdena skolresultat och arbetsmarknad studeras också med hjälp av statistiska analyser för att identifiera hur olika förklaringsfaktorer påverkar etableringen av utrikes födda.

Rapporten har utarbetats av Binniam Kidane, Karin Lundström, Lena Lundkvist, Anna Nyman och Örjan Hemström. Johanna Frodell och Hans Heggemann har skrivit kapitlet om inkomster. Johan Tollebrant har bidragit med värdefulla synpunkter.

Statistiska centralbyrån i juni 2016

Inger Eklund

Eiwor Höglund Dávila

SCB tackar

Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.

Innehåll

A separate text in English is provided at the end of the publication, on page 161

Förord	3
Sammanfattning	15
Inledning	17
1. Demografi	19
Invandring	19
Utvandring	21
Utrikes födda i befolkningen	22
Framtida utveckling av befolkningens sammansättning.....	29
2. Skolresultat	33
Behörighet till gymnasieskolan	33
Slutbetyg från gymnasieskolan	41
Behörighet till högskolan	42
3. Arbetsmarknad	49
Utrikes födda på arbetsmarknaden i OECD-länderna.....	49
Förvärvsarbete för utrikes födda i Sverige	52
Förvärvsarbetande efter näringsgren och yrkesgrupp	67
Personer med eftergymnasial utbildning som har ett yrke med hög kvalifikationsnivå.....	71
Förvärvsarbete bland kommunmottagna flyktingar och deras anhöriga.....	76
Unga som varken arbetar eller studerar	80
4. Inkomst	83
Inkomstnivå	83
Inkomstens sammansättning.....	89
Grupper som riskerar ekonomisk utsatthet	91

5. Flytt mellan olika slags bostadsområden	101
Typ av LA och områdets inkomstnivå efter invandring	102
Flyttningar åren efter invandring.....	104
Skillnader mellan de som flyttat och de som stannat kvar	110
6. Etableringsuppdraget	119
Etableringsuppdraget	119
Personer med en etableringsplan	120
Förvärvsarbete efter avslutad etableringsplan	122
Inkomstnivå och inkomstens sammansättning.....	125
Näringsgren och yrkesgrupp	128
Fakta om statistiken	131
Detta omfattar statistiken.....	131
Definitioner och förklaringar.....	134
Så görs statistiken	138
Statistikens tillförlitlighet	139
Bra att veta	139
Referenser	141
Bilaga 1: Indelning i typ av LA	143
Bilaga 2: Tabeller	145
In English	161
Summary	161
List of tables	164
List of graphs	167
List of terms	171

Tabellförteckning

Tabell 1.1 Sveriges befolkning fördelad efter födelseregion, år 1960, 1970, 1980, 1990, 2000, 2010 och 2015. Procent och antal i tusental...	23
Tabell 1.2 Födda i olika födelseregioner och med olika grund för bosättning fördelade efter tid i Sverige, år 2015. Procent och antal i tusental	24
Tabell 1.3 Andel utrikes födda, födda i Europa och födda utanför Europa i de 20 kommuner med högst respektive lägst andel utrikes födda, år 2015. Procent	28
Tabell 1.4 Andel utrikes födda, födda i Europa och födda utanför Europa i olika typer av lokala arbetsmarknader (LA), år 2015. Procent.....	29
Tabell 1.5 Sveriges befolkning fördelad efter födelseregion, prognos för år 2020, 2030, 2040, 2050 och 2060. Procent och antal i tusental.....	31
Tabell 2.1 Andel flickor och pojkar behöriga till gymnasieskolan efter födelseregion, grund för bosättning och ålder vid invandring, år 2011–2015. Procent	35
Tabell 2.2 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet i olika grupper jämfört med genomsnittet, år 2007–2015.....	37
Tabell 2.3 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet i olika grupper jämfört med genomsnittet. Modell 1 och 2: år 2007–2015, modell 3 och 4: år 2011–2015.....	40
Tabell 2.4 Andel 24-åriga kvinnor och män med slutbetyg från gymnasieskolan efter födelseregion, grund för bosättning och ålder vid invandring, år 2011–2015. Procent	42
Tabell 2.5 Andel 24-åriga kvinnor och män med behörighet till högskolan efter födelseregion, grund för bosättning och ålder vid invandring, år 2011–2015. Procent	43
Tabell 2.6 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att uppnå högskolebehörighet i olika grupper jämfört med genomsnittet, födda 1983–1991.....	45
Tabell 2.7 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att uppnå högskolebehörighet i olika grupper jämfört med genomsnittet. Modell 1 och 2: Födda 1983–1991, modell 3 och 4: Födda 1987–1991.....	47

Tabell 3.1 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att förvärvsarbeta i olika grupper jämfört med genomsnittlig nivå bland utrikes födda	65
Tabell 3.2 Förvärvsarbetande kvinnor och män 20–64 år i olika födelseregioner fördelade efter arbetsställets näringsgren, år 2014. Procent och antal i tusental	69
Tabell 3.3 Förvärvsarbetande kvinnor och män 20–64 år i olika födelseregioner fördelade efter yrkesgrupp, år 2014. Procent och antal i tusental	70
Tabell 3.4 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att personer med eftergymnasial utbildning har ett yrke med hög kvalifikationsnivå i olika grupper jämfört med genomsnittlig nivå bland utrikes födda, år 2014	74
Tabell 3.5 Unga kvinnor och män i åldern 16–24 år som varken arbetar eller studerar, efter födelseregion, grund för bosättning och tid i Sverige, år 2013. Antal och andel.....	81
Tabell 4.1 Nettoinkomst per månad för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år efter födelseregion och grund för bosättning, år 2014. Medianinkomst i kronor och antal i tusental.....	88
Tabell 4.2 Nettoinkomstens sammansättning för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år, år 2014. Procent och antal i tusental	90
Tabell 4.3 Andel kvinnor och män i åldern 20–64 år som tillhör de tio procent med lägst nettoinkomst (P10) efter födelseregion och grund för bosättning, år 2014. Procent och antal i tusental	95
Tabell 4.4 Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster efter födelseregion och grund för bosättning, år 2014. Procent och antal i tusental	98
Tabell 5.1 Typ av LA i slutet av invandringsåret för kvinnor och män invandrade 2010 efter födelseregion och grund för bosättning. Procent och antal	102
Tabell 5.2 Åldersfördelning för kvinnor och män invandrade 2010 efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent och antal	110
Tabell 5.3 Bostadstyp 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent och antal	115

Tabell 6.1 År för första etableringsplan för kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2013. Antal.....	120
Tabell 6.2 Kvinnor och män som fått en etableringsplan under åren 2011–2013 fördelade efter år till avslutad etableringsplan. Procent och antal.....	123
Tabell 6.3 Anknnytning till arbetsmarknaden för förvärvsarbetande kvinnor och män som fått en etableringsplan under åren 2011–2012 efter tid sedan avslutad etableringsplan. Procent och antal.....	125
Tabell 6.4 Nettoinkomstens sammansättning för förvärvsarbetande kvinnor och män som fått en etableringsplan under åren 2011–2012 efter tid sedan avslutad etableringsplan. Procent och antal.....	127
Tabell 6.5 Förvärvsarbetande kvinnor och män med en avslutad etableringsplan fördelade efter arbetsställets näringsgren, år 2014. Procent och antal.....	129
Tabell 6.6 Förvärvsarbetande kvinnor och män med en avslutad etableringsplan fördelade efter de vanligaste yrkesgrupperna, år 2014. Procent och antal.....	130
Tabell T.1 Andel flickor och pojkar behöriga till gymnasieskolan efter födelseregion och ålder vid invandring, 2007–2010.....	145
Tabell T.2 Antal observationer i logistiskt regression: Gymnasiebehörighet, tabell 2.2.....	146
Tabell T.3 Antal observationer i logistisk regression: Gymnasiebehörighet, tabell 2.3.....	147
Tabell T.4 Andel 24-åringar med slutbetyg från gymnasieskolan, efter kön, födelseregion och ålder vid invandring, 2007–2010.....	148
Tabell T.5 Andel 24-åringar med behörighet till högskolan från gymnasieskolan, efter kön, födelseregion och ålder vid invandring, 2007–2010.....	148
Tabell T.6 Antal observationer i logistisk regression: Högskolebehörighet, tabell 2.6.....	149
Tabell T.7 Antal observationer i logistisk regression: Högskolebehörighet, tabell 2.7.....	150
Tabell T.8 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att ha slutbetyg från gymnasieskolan i olika grupper jämfört med genomsnittet.....	151

Tabell T.9 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att ha slutbetyg från gymnasieskolan i olika grupper jämfört med genomsnittet. Modell 1 och 2: Födda 1983–1991, Modell 3 och 4: Födda 1987–1991	152
Tabell T.10 Utbildningsnivå för befolkningen 20–64 år efter kön, födelseregion och grund för bosättning, år 2010–2014.....	153
Tabell T.11 Andel förvärvsarbetande samt antal personer i olika grupper som inkluderas i de logistiska regressionsanalyserna bland utrikes födda i kapitel 3	154
Tabell T.12 Andel i yrken med hög kvalifikationsnivå samt antal personer i olika grupper som inkluderas i de logistiska regressionsanalyserna bland förvärvsarbetande utrikes födda med eftergymnasial utbildning och ett yrke i kapitel 3.....	155
Tabell T.13 Fördelning efter områdets inkomstnivå 2010 för kvinnor och män invandrade 2010 boende i storstädernas LA efter födelseregion. Procent och antal.....	156
Tabell T.14 Fördelning efter områdets inkomstnivå 2010 för kvinnor och män invandrade 2010 boende i större städernas LA efter födelseregion. Procent och antal.....	157
Tabell T.15 Fördelning efter områdets inkomstnivå 2010 för kvinnor och män invandrade 2010 boende i övriga LA efter födelseregion. Procent och antal	158
Tabell T.16 Fördelning efter områdets inkomstnivå 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 i större städernas LA efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent och antal	159

Diagramförteckning

Diagram 1.1 Invandrade kvinnor och män, 1960–2015. Antal	20
Diagram 1.2 Utvandrade kvinnor och män, 1960–2015. Antal	22
Diagram 1.3 Ålders- och könsstruktur för inrikes födda och utrikes födda i olika födelseregioner, år 2015. Procent.....	26
Diagram 1.4 Invandrade kvinnor och män, prognos 2016–2060. Antal..	30
Diagram 1.5 Utvandrade kvinnor och män, prognos 2016–2060. Antal .	30

Diagram 3.1 Sysselsättningsgrad för inrikes och utrikes födda kvinnor i åldern 15–64 år i OECD-länderna, efter födelseland, år 2014. Procent .	50
Diagram 3.2 Sysselsättningsgrad för inrikes och utrikes födda män i åldern 15–64 år i OECD-länderna, efter födelseland, år 2014. Procent .	51
Diagram 3.3 Andel förvärvsarbetande inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år, år 2001–2014. Percent.....	53
Diagram 3.4 Andel förvärvsarbetande kvinnor i åldern 20–64 år, efter födelseregion och tid i Sverige, år 2001–2014. Procent	56
Diagram 3.5 Andel förvärvsarbetande män i åldern 20–64 år, efter födelseregion och tid i Sverige, år 2001–2014. Procent	57
Diagram 3.6 Andel förvärvsarbetande kvinnor i åldern 20–64 år, efter utbildningsnivå, födelseregion och tid i Sverige, år 2010–2014. Procent	60
Diagram 3.7 Andel förvärvsarbetande män i åldern 20–64 år, efter utbildningsnivå, födelseregion och tid i Sverige, år 2010–2014. Procent	61
Diagram 3.8 Andel förvärvsarbetande kvinnor och män 20–64 år födda utanför Europa, efter grund för bosättning och tid i Sverige, år 2010–2014. Procent	63
Diagram 3.9 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att ha ett förvärvsarbete efter tid i Sverige i olika födelseregioner jämfört med genomsnittlig nivå i respektive födelseregion, år 2004–2013	67
Diagram 3.10 Andel förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 20–64 år med eftergymnasial utbildning som har ett yrke med hög kvalifikationsnivå, efter födelseregion, år 2014. Procent.....	72
Diagram 3.11 Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att personer med eftergymnasial utbildning har ett yrke med hög kvalifikationsnivå efter tid i Sverige i olika åldersgrupper jämfört med genomsnittlig nivå i respektive åldersgrupp, år 2014	75
Diagram 3.12 Andel förvärvsarbetande av kommunmottagna flyktingar och deras anhöriga, kvinnor och män i åldern 20–64 år, efter år sedan mottagandet, år 2014. Procent.....	77
Diagram 3.13 Andel förvärvsarbetande av kommunmottagna flyktingar och deras anhöriga, kvinnor och män i åldern 20–64 år, efter kön, utbildningsnivå och år sedan mottagandet, år 2014	79

Diagram 4.1 Nettoinkomst per månad för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år, år 2006–2014. Medianinkomst i kronor.....	84
Diagram 4.2 Nettoinkomst per månad för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år efter ålder, år 2014. Medianinkomst i kronor.....	85
Diagram 4.3 Nettoinkomst per månad för förvärvsarbetande och ej förvärvsarbetande inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år, år 2014. Medianinkomst i kronor.....	86
Diagram 4.4 Nettoinkomst per månad för kvinnor och män i åldern 20–64 år efter tid i Sverige, år 2014. Medianinkomst i kronor.....	87
Diagram 4.5 Nettoinkomst per månad för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år efter utbildningsnivå, år 2014. Medianinkomst i kronor	89
Diagram 4.6 Nettoinkomstens sammansättning för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år efter tid i Sverige, år 2014. Procent	91
Diagram 4.7 Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år som tillhör de tio procent med lägst nettoinkomst (P10) efter ålder, år 2014. Procent	92
Diagram 4.8 Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år som tillhör de tio procent med lägst nettoinkomst (P10) efter tid i Sverige, år 2014. Procent.....	93
Diagram 4.9 Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män åldern 20–64 år som tillhör de tio procent med lägst nettoinkomst (P10) efter tid i Sverige och utbildningsnivå, år 2014. Procent.....	94
Diagram 4.10 Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster efter ålder, år 2014. Procent	96
Diagram 4.11 Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster efter tid i Sverige, år 2014. Procent	97
Diagram 4.12 Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster, efter utbildningsnivå, år 2014. Procent	99

Diagram 5.1 Fördelning efter områdets inkomstnivå 2010 för kvinnor och män födda i Norden samt för flyktingar och deras anhöriga födda utanför Europa invandrade 2010 boende i storstädernas LA. Procent	103
Diagram 5.2 Typ av område 2014 jämfört med 2010 för kvinnor och män invandrade 2010 efter födelseregion och grund för bosättning. Procent	105
Diagram 5.3 Typ av område 2014 jämfört med 2010 för kvinnor och män invandrade 2010 efter typ av LA 2010. Procent	106
Diagram 5.4 Typ av LA 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 som flyttat till en annan LA efter födelseregion och grund för bosättning. Procent	108
Diagram 5.5 Typ av LA 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 som flyttat till en annan LA efter typ av LA 2010. Procent	109
Diagram 5.6 Andel förvärvsarbetande 2014 av kvinnor och män invandrade 2010 efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent	112
Diagram 5.7 Andel med eftergymnasial utbildning 3 år eller längre år 2014 av kvinnor och män invandrade 2010 efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent	114
Diagram 5.8 Fördelning efter områdets inkomstnivå 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 i storstädernas LA efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent	117
Diagram 6.1 Åldersfördelning för kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2013. Procent	121
Diagram 6.2 Kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2013 fördelade efter utbildningsnivå år 2014. Procent.....	122
Diagram 6.3 Andel förvärvsarbetande av kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2012 och som lämnat etableringsuppdraget efter tid sedan avslutad etableringsplan. Procent	124
Diagram 6.4 Nettoinkomst per månad för förvärvsarbetande kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2012 efter tid sedan avslutad etableringsplan. Medianinkomst i kronor	126

Sammanfattning

I mars 2016 fick Statistiska centralbyrån i uppdrag av regeringen att beskriva och analysera utvecklingen av utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet. Denna rapport utgör en redovisning av uppdraget och i rapporten beskrivs olika områden i sex fristående kapitel. Det första kapitlet, där utrikes föddas demografi beskrivs, fungerar också som en bakgrund till övriga kapitel.

År 2015 var 17 procent av Sveriges befolkning, eller nära 1,7 miljoner, utrikes födda. Detta kan jämföras med år 1960 då 4 procent var födda utomlands. Då utgjorde personer födda i Norden en majoritet av de utrikes födda. Sedan dess har invandringen till Sverige förändrats och andelen födda utanför Norden har ökat. På senare år gäller det särskilt personer födda utanför Europa, som idag utgör drygt hälften av den utrikes födda befolkningen. Födda utanför Europa har därmed ofta en kort vistelsetid i Sverige. En tredjedel har bott i Sverige i mindre än 5 år. Av personer födda i Norden har mindre än var tionde bott i Sverige 0–4 år.

I tre kapitel studeras skolresultat, arbetsmarknad respektive inkomst. Här jämförs inrikes födda och utrikes födda efter födelseregion och grund för bosättning, tid i Sverige samt utbildningsnivå och resultaten är liknande i alla tre kapitel. Födda i Norden är generellt den grupp som ligger närmast inrikes födda medan avståndet till inrikes födda är störst för personer födda utanför Europa. Det gäller framförallt för födda utanför Europa som invandrat som flyktingar eller anhöriga till flyktingar.

Det är skillnader mellan utrikes födda som varit en kortare och en längre tid i Sverige. Detta är tydligt vad gäller såväl andelen behöriga till fortsatta studier, andelen förvärvsarbete som inkomstnivå. För elever som invandrat före skolåldern är exempelvis andelen behöriga till gymnasiet nästan i nivå med andelen för inrikes födda medan andelen är betydligt lägre för de som invandrat vid 13 års ålder eller senare.

Det är också skillnader mellan personer med olika utbildningsnivå. De med förgymnasial utbildning har en lägre förvärvsfrekvens och en lägre inkomstnivå än de med gymnasial eller eftergymnasial utbildning. Detta gäller för födda i samtliga födelseregioner, inklusive inrikes födda. När det gäller elevers skolresultat har föräldrarnas utbildningsnivå betydelse.

Andelen behöriga till såväl gymnasiet som till högskola och universitet är högre ju högre utbildningsnivå föräldrarna har.

Skillnader mellan födda i olika födelseregioner och med olika grund för bosättning kan till viss del förklaras av skillnader i vistelsetid och utbildningsnivå mellan grupper. I både kapitlet om skolresultat och kapitlet om arbetsmarknad görs statistiska analyser där hänsyn tas till flera faktorer samtidigt. Dessa analyser visar att det är skillnader mellan grupper även när hänsyn tas till bland annat vistelsetid och utbildningsnivå.

I det femte kapitlet beskrivs andelen som flyttat inom sin lokala arbetsmarknad till ett område med högre inkomstnivå och andelen som lämnat sin lokala arbetsmarknad. Utrikes födda som invandrade under 2010 följs upp år 2014. Flyktingar och deras anhöriga födda utanför Europa är den grupp som i högst utsträckning bor i ett område med låg inkomstnivå vid invandringen och det är också få som flyttar till ett område med högre inkomstnivå i denna grupp. Däremot är det en högre andel av flyktingar och deras anhöriga som flyttar till en annan lokal arbetsmarknad jämfört med övriga grupper. Personer som flyttat inom sin lokala arbetsmarknad till ett område med högre inkomstnivå skiljer sig från de som bor kvar i samma område och de som har flyttat till ett område med samma eller lägre inkomstnivå bland annat genom att de förvärvsarbetar i högre utsträckning. När det gäller de som flyttat till en annan lokal arbetsmarknad finns däremot inga tydliga skillnader jämfört med övriga grupper.

I rapporten studeras också personer som omfattas av etableringsuppdraget och för de med en avslutad etableringsplan beskrivs bland annat förvärvsarbete och inkomst. Av de som fått en etableringsplan 2011 eller 2012 var omkring 15 procent av kvinnorna och runt 30 procent av männen förvärvsarbetande samma år som de lämnade etableringsuppdraget. En stor del av de förvärvsarbetande arbetar inom hotell- och restaurang, vård och omsorg, företagstjänster och handel.

Inledning

I mars 2016 fick Statistiska centralbyrån i uppdrag av regeringen att beskriva och analysera utvecklingen av utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet. I regeringsbeslutet (A2016/00519/SV) beskrivs bakgrunden till uppdraget på följande sätt:

”Under hösten 2015 har antalet asylsökande till Sverige ökat kraftigt. Det kan antas leda till att den utrikes födda befolkningen i Sverige också kommer att öka. Flera olika samhällsområden berörs av den stora flyktinginvandringen såsom arbetsmarknad, utbildning och bostadsförsörjning. Det föranleder behov av mer kunskap om vilka faktorer som påverkar utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet.”

Denna rapport är resultatet av detta uppdrag, som har genomförts i samråd med Arbetsmarknadsdepartementet. Rapporten inleds med ett kapitel som beskriver utrikes föddas demografi. I kapitlet beskrivs bland annat invandringen till och utvandringen från Sverige och antaganden om framtida migration utifrån SCB:s senaste befolkningsprognos, åldersstrukturen i olika grupper av utrikes födda och andelen utrikes födda i Sveriges kommuner. Därefter beskrivs vägen genom grundskolan och gymnasieskolan i kapitlet *Skolresultat*. I detta kapitel analyseras, med hjälp av statistiska analyser, också sannolikheten att uppnå behörighet till gymnasiet respektive högskolan. I kapitlet *Arbetsmarknad* beskrivs bland annat utvecklingen av andelen förvärvsarbetade efter tid i Sverige och för olika grupper av utrikes födda och andelen eftergymnasialt utbildade med ett yrke som motsvarar utbildningsnivån. Liksom kapitlet om utbildning innehåller detta kapitel även fördjupade analyser där hänsyn tas till flera faktorer samtidigt. I det fjärde kapitlet beskrivs inkomstnivå och fördelning av olika inkomstslag för olika grupper av utrikes födda. Dessutom redovisas olika mått på ekonomisk utsatthet. I nästkommande kapitel följs personer som invandrade under 2010 upp till 2014. I kapitlet beskrivs andelen som flyttat inom sin lokala arbetsmarknad till ett område med högre inkomstnivå och andelen som lämnat sin lokala arbetsmarknad. I kapitlet studeras också bland annat om de som flyttat till ett område med högre inkomstnivå förvärvsarbetar i högre utsträckning än de som bor kvar i samma område som 2010. I rapportens sista kapitel, *Etableringsuppdraget*, studeras de personer som fått en etableringsplan fram till och med år 2013. I kapitlet beskrivs andelen som

förvärvsarbetar efter att de lämnat etableringsuppdraget. Dessutom beskrivs bland annat inkomstnivå och fördelning efter näringsgren för de som är förvärvsarbetande.

1. Demografi

I detta kapitel beskrivs hur invandringen till och utvandringen från Sverige har sett ut sedan 1960 och hur befolkningens sammansättning har förändrats under denna period. Vidare beskrivs utrikes födda utifrån tid i Sverige samt åldersstruktur. Kapitlet avslutas med en beskrivning av hur in- och utvandringen väntas utvecklas fram till år 2060.

Invandring

Invandringen till Sverige har sett olika ut under olika tidsperioder. Hur många som invandrar, från vilka länder och av vilka skäl påverkas av konjunkturläget i Sverige jämfört med andra länder, av krig och konflikter i omvärlden och av politiska beslut.

År 1960 invandrade omkring 26 000 människor till Sverige. Under denna period stod födda i Norden, framförallt Finland, för en stor del av invandringen, men det var även vanligt med invandrare födda länder i Sydeuropa. Många från Sydeuropa kom till Sverige som arbetskraftsinvandrare för att arbeta inom industrin. Under 1960-talet invandrade fler män än kvinnor.

År 1968 beslutade riksdagen om en reglering av invandringen från länder utanför Norden. Invandringen fortsatte dock att vara på en relativt hög nivå några år efter att regleringen infördes. År 1970 invandrade närmare 78 000 personer till Sverige. I början på 1970-talet minskade invandringen. Minskningen berodde på dels på regleringen av invandringen och dels på 1970-talets lågkonjunktur. Invandringen låg därefter på en relativt låg och ganska stabil nivå ända fram till mitten av 1980-talet.

Från mitten av 1980-talet ökade invandringen igen, framförallt av personer födda utanför Europa. Bland annat ökade först invandringen av personer födda i Iran och därefter av födda i Irak. Detta var en följd av kriget mellan Iran och Irak på 1980-talet och senare under 1990-talet Kuwait-kriget och det politiska läget i Irak.

Omkring år 1990 var det många födda i Norge, framför allt män, som invandrade. Orsaken till detta var att Norge kom in i finanskrisen ett par år tidigare än Sverige. Senare under 1990-talet medförde inbördeskriget i före detta Jugoslavien en omfattande invandring till Sverige. Antalet

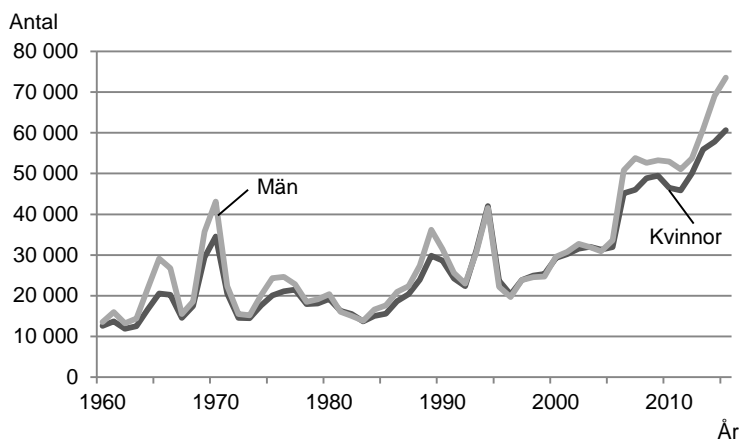
invandrare från dessa länder var som högst år 1993–1994. Efter att Sverige blev medlem i EU år 1995 ökade invandringen av personer födda i EU-länderna. Även återinvandringen av personer födda i Sverige ökade, en ökning som hör samman med en ökad utvandring av personer födda i Sverige.

Under 2000-talet har invandringen till Sverige varit hög, särskilt efter 2005. År 2015 invandrade 134 000 personer, nära 74 000 män och 61 000 kvinnor, till Sverige. Sedan år 2000 har personer födda i många olika länder sökt sig till Sverige av olika skäl. Det enskilt vanligaste födelselandet bland invandrare är personer födda i Sverige som återinvandrar. De har utgjort omkring 15 procent av invandringen under 2000-talet. Knappt 10 procent är födda i något av de nordiska grannländerna och drygt 25 procent i övriga Europa. Födda i länder utanför Europa har stått för ungefär hälften av invandringen sedan år 2000. Från länder utanför Europa kommer flyktingar och anhöriginvandrare från till exempel Irak, Syrien och Somalia, arbetskraftsinvandrare från Indien och Kina samt studenter från bland annat Kina och Pakistan. Det kommer också anhöriginvandrare från till exempel Thailand. Kvinnor och män kommer till Sverige av olika skäl. Andelen män är hög framförallt bland arbetskraftsinvandrare, studenter och asylinvandrare. Andelen kvinnor är högst bland anhöriginvandrare. (SCB, 2016a)

Diagram 1.1

Invandrade kvinnor och män, 1960–2015. Antal

1.1 Immigrated women and men, 1960–2015. Number

Utvandring

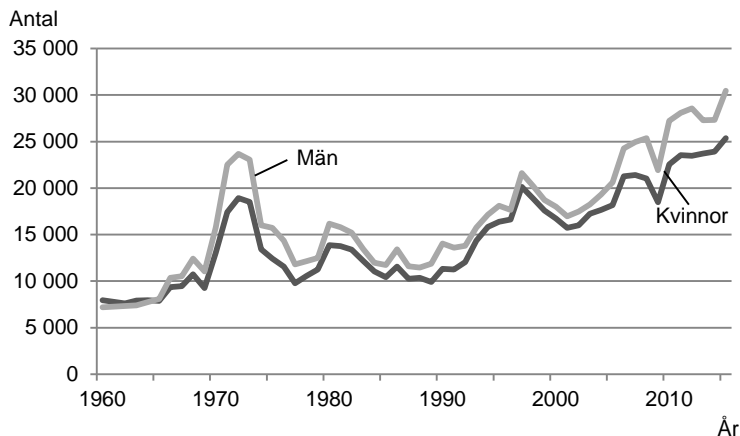
Mönstret för utvandring skiljer sig åt mellan personer födda i Sverige och födda utomlands. För utrikes födda följer utvandringen i stort den tidigare invandringen, efter en hög invandring ökar utvandringen från Sverige. För personer födda i Sverige är förhållandet det omvända – invandringen följer utvandringen. Skälet till varför man har invandrat till Sverige har betydelse för benägenheten att återutvandra. Personer som invandrat på grund av arbete eller studier lämnar ofta Sverige inom några år, medan personer som invandrat av familjescäl eller som flyktingar i hög grad stannar kvar i Sverige.

Fram till mitten av 1960-talet var det fler kvinnor än män som utvandrade. Det var en följd av att det tidigare varit hög invandring av kvinnor från Finland, Norge och Tyskland. Därefter har det varit fler män än kvinnor som utvandrat. I början av 1970-talet var Finland det vanligaste födelselandet för de som utvandrade. Alla år sedan dess har Sverige varit det vanligaste födelselandet för de som utvandrar.

Under 1970- och 1980-talet var tre av fyra som utvandrade födda i Sverige eller övriga Norden. Därefter har den ökade invandringen av personer födda utanför Norden medfört att allt fler personer födda i övriga Europa och utanför Europa utvandrar och andelen av utvandrarerna som är födda i Norden minskar.

Vilka födelseländer som är vanligast bland utvandrarerna födda utanför Norden varierar mellan olika år. Totalt under 1990-talet var USA och Iran de vanligaste födelseländerna, men det är variationer mellan åren. I början 1990-talet var Chile vanligt och åren 1997 och 1998 var de flesta utvandrarerna födda i något land som tidigare tillhört Jugoslavien. De första fem åren på 2000-talet var det Tyskland, Storbritannien och Iran som var de tre vanligaste födelseländerna för utvandrarerna födda utanför Norden. Under senare delen av 2000-talet ökade antalet utvandrarerna från Polen och Irak och efter 2005 blev både Polen och Irak de vanligaste födelseländerna för utvandrarerna. Efter 2010 är de flesta utomnordiska utvandrarerna födda i Irak, Polen, Tyskland, Kina och Indien. (SCB, 2016a)

År 2015 utvandrade nära 56 000 personer, drygt 30 000 män och mer än 25 000 kvinnor. Sverige var det klart vanligaste födelselandet för dem som utvandrade, följt av Kina, Indien och Irak.

Diagram 1.2**Utvandrade kvinnor och män, 1960–2015. Antal***1.2 Emigrated women and men, 1960–2015. Number***Utrikes födda i befolkningen**

Invandringen av personer födda utanför Sverige har, särskilt under de senaste decennierna, varit större än utvandringen av utrikes födda. Detta har gjort att antalet och andelen utrikes födda i Sveriges befolkning har ökat, se tabell 1.1. År 1900 var andelen av utrikes födda i befolkningen mindre än 1 procent, år 1960 hade den ökat till 4 procent och andelen har fortsatt öka sedan dess. År 2015 var 17 procent av befolkningen, eller nära 1,7 miljoner, utrikes födda.

Personer födda i Norden utgjorde fram till 1980-talet en majoritet av den utrikes födda befolkningen. Under de senaste decennierna har andelen som är födda i övriga Europa samt utanför Europa ökat, och idag är 2 procent av befolkningen födda i de övriga nordiska länderna, 6 procent i övriga Europa och 9 procent utanför Europa.

Tabell 1.1**Sveriges befolkning fördelad efter födelseregion, år 1960, 1970, 1980, 1990, 2000, 2010 och 2015. Procent och antal i tusental***1.1 Population in Sweden distributed by region of birth, years 1960, 1970, 1980, 1990, 2000, 2010 and 2015. Percent and number in thousands*

	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2015
Sverige	96	93	92	91	89	85	83
Samtliga utrikes födda	4	7	8	9	11	15	17
Norden	2	4	4	4	3	3	2
Övriga Europa	1	2	2	3	4	5	6
Utanför Europa	1	0	1	3	4	7	9
Summa	100	100	100	100	100	100	100
Antal i tusental	7 495	8 077	8 320	8 591	8 883	9 416	9 851

Allt eftersom andelen utrikes födda har ökat är det också en allt större andel av befolkningen som är födda i Sverige med en eller två utrikes födda föräldrar. År 1970 var 3 procent av befolkningen födda i Sverige med en förälder född utomlands och 1 procent var inrikes födda med två utrikes födda föräldrar (SCB, 2010). Vanligast var då att ha en eller två föräldrar födda i ett nordiskt land. År 2015 hade andelen inrikes födda med en utrikes född förälder ökat till 7 procent och 5 procent av befolkningen är födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar. De med någon förälder född i Norden är fortfarande en stor grupp av de med en utrikes född förälder, men av de med två utrikes födda föräldrar är personer med föräldrar födda i Norden den minsta gruppen.

Tid i Sverige

Det tar tid att etablera sig i ett nytt land och därför är det intressant att studera hur länge personer från olika länder bott i Sverige. Som tidigare nämnts dominerades invandringen till Sverige tidigare av födda i Norden medan många av de som invandrar idag är födda utanför Europa. Detta återspeglas i tiden i Sverige, vilket visas i tabell 1.2. Bland personer födda i Norden är det många som bott i Sverige i en lång tid. Nära åtta av tio har bott i Sverige minst tjugo år, medan färre än var tionde person har bott i landet mindre än fem år. Bland personer födda i övriga Europa är det en högre andel som bott en kort tid i Sverige. I denna grupp har mer än var femte person invandrat under de senaste fem åren, medan drygt fyra av tio bott i landet minst tjugo år. Personer födda utanför Europa är de som oftast bott kort tid i Sverige. Bland dem

har mer än tre av tio bott i landet mindre än fem år, medan knappt tre av tio bott i landet minst tjugo år.

Personer födda utanför Europa delas i denna rapport även in efter grund för bosättning. Den största gruppen är flyktingar och deras anhöriga som utgör 50 procent av befolkningen född utanför Europa. Övriga anhöriga utgör knappt 30 procent och övriga personer, exempelvis de som fått uppehållstillstånd för arbete och studier utgör 10 procent. För personer invandrade före 1987 saknas uppgift om grund för bosättning i de flesta fall, dessa utgör drygt 10 procent av befolkningen född utanför Europa.

Hur lång tid man bott i Sverige skiljer sig också åt mellan personer som flyttat till landet av olika skäl. Av flyktingar och deras anhöriga har nära fyra av tio bott i Sverige kortare tid än fem år. För övriga anhöriga är motsvarande andel tre av tio. Bland personer med övrig grund för bosättning har nära varannan varit kortare tid än fem år i Sverige.

Tabell 1.2

Födda i olika födelseregioner och med olika grund för bosättning fördelade efter tid i Sverige, år 2015. Procent och antal i tusental

1.2 Persons with different regions of birth and reasons for residence by time in Sweden, year 2015. Percent and number in thousands

	0–4 år	5–9 år	10–19 år	20– år	Summa	Antal i tusental
Norden	8	6	9	77	100	246
Övriga Europa	22	18	16	44	100	576
Utanför Europa	33	22	18	28	100	854
Flyktingar och deras anhöriga	39	22	17	22	100	425
Övriga anhöriga	30	28	28	15	100	246
Övriga	46	26	11	18	100	89
Invandrade före 1987	-	-	-	100	100	94

För personer invandrade före 1987 saknas i de flesta fall uppgift om grund för bosättning. Dessa redovisas här som en separat grupp. Att personer med lång vistelsetid inte kan delas in efter grund för bosättning innebär att andelen som bott 20 år eller längre tid i Sverige underskattas för olika grupper av grund för bosättning.

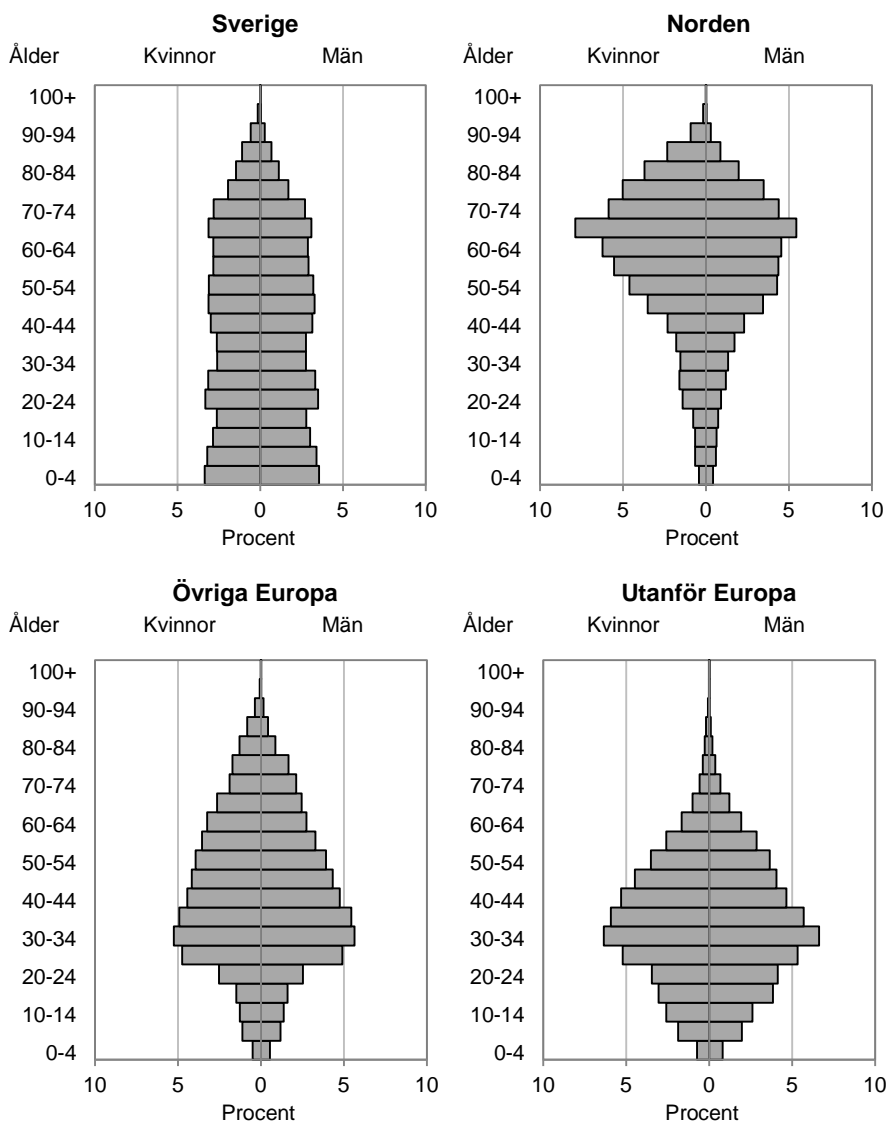
Åldersstruktur för inrikes och utrikes födda

Åldersstrukturen skiljer sig åt mellan inrikes och utrikes födda, och mellan utrikes födda från olika födelseregioner, vilket visas i diagram 1.3. Gruppen födda i Sverige har en jämn åldersstruktur jämfört med utrikes födda. En stor andel av de som invandrar är i 20- och 30-årsåldern, medan endast ett par procent är i åldrarna över 60. Detta gäller såväl idag som tidigare. Tiden i Sverige har därmed betydelse för åldersstrukturen för olika grupper av utrikes födda. Bland personer födda i Norden, där en stor andel har bott en lång tid i Sverige, finns många äldre – omkring hälften av gruppen är 60 år eller äldre. Bland personer födda i övriga Europa finns istället en stor andel i förvärvsarbetande åldrar, i denna grupp är omkring hälften i åldrarna 25–49 år. Även bland personer födda utanför Europa, den grupp med störst andel med kort vistelsetid, är en stor andel i förvärvsarbetande åldrar. I denna grupp finns en liten andel äldre, omkring en tiondel är 60 år eller äldre.

Av befolkningen födda i Norden är 57 procent kvinnor och 43 procent män. För födda i övriga Europa och utanför Europa är det en jämn könsfördelning med ungefär 50 procent kvinnor och 50 procent män. Som tidigare nämnts ser invandringen olika ut för kvinnor och män. Detta märks för personer födda i länder utanför Europa där könsfördelningen är olika i grupperna av grund för bosättning. Det är fler män än kvinnor i grupperna flyktingar och deras anhöriga samt med övrig grund för bosättning, medan det är fler kvinnor än män i gruppen övriga anhöriga.

Diagram 1.3**Ålders- och könsstruktur för inrikes födda och utrikes födda i olika födelseregioner, år 2015. Procent**

1.3 Age and sex structure for born in Sweden and foreign born persons with different regions of birth, year 2015. Percent

Utrikes födda i Sveriges kommuner

Som tidigare nämnts är 17 procent av Sveriges befolkning utrikes födda. Andelen utrikes födda i landets kommuner varierar år 2015 mellan 5 procent i Lekeberg, Öckerö och Piteå och 40 procent i Haparanda och Botkyrka. Av kommunerna med högst andel utrikes födda återfinns många i storstadsregionerna. Kommuner utanför storstäderna som har en hög andel utrikes födda gränsar ofta till Finland eller Norge och har en stor andel som är födda i dessa länder. I Haparanda, där 40 procent är utrikes födda, är endast 3 procent födda i länder utanför Europa. I storstadskommunerna är det en relativt jämn fördelning mellan födda inom och utanför Europa.

I den norra delen av Sverige finns många kommuner med en lägre andel utrikes födda. Kommuner med en låg andel utrikes födda finns även i landets mellersta och södra delar. Av de 20 kommuner som har lägst andel utrikes födda finns fem i Dalarnas län. När det gäller storstads-länen är det ingen av de 20 kommuner som har lägst andel utrikes födda som hör till Stockholms eller Skåne län, men tre av dem hör till Västra Götaland.

Tabell 1.3**Andel utrikes födda, födda i Europa och födda utanför Europa i de 20 kommuner med högst respektive lägst andel utrikes födda, år 2015. Procent**

1.3 Share foreign born, born within Europe and born outside of Europe in the 20 municipalities with the highest and lowest share foreign born, year 2015. Percent

Högst andel utrikes födda				Lägst andel utrikes födda			
Kommun	Andel utrikes födda	Andel födda i Europa	Andel födda utanför Europa	Kommun	Andel utrikes födda	Andel födda i Europa	Andel födda utanför Europa
Haparanda	40	37	3	Lekeberg	5	3	2
Botkyrka	40	19	21	Öckerö	5	3	2
Södertälje	37	15	22	Piteå	5	3	3
Malmö	32	17	15	Söderköping	6	3	2
Sigtuna	30	12	17	Gotland	6	3	3
Burlöv	29	17	12	Rättvik	6	4	2
Sundbyberg	29	11	18	Hammarö	6	4	2
Huddinge	28	13	15	Gagnef	6	4	3
Solna	28	13	15	Habo	6	4	3
Upplands Väsby	27	13	14	Mörbylånga	6	4	3
Järfälla	27	10	17	Grästorp	7	4	3
Övertorneå	26	21	5	Vansbro	7	4	3
Landskrona	26	17	9	Säter	7	3	3
Eda	25	22	4	Kil	7	4	3
Fagersta	25	12	13	Vännäs	7	3	4
Strömstad	25	18	6	Storuman	7	3	4
Haninge	25	14	11	Mora	7	4	3
Göteborg	24	11	14	Åtvidaberg	7	3	4
Lessebo	24	9	15	Orust	7	5	2
Upplands-Bro	24	11	12	Krokom	7	4	4

Sveriges kommuner kan grupperas i 73 lokala arbetsmarknader (LA). I denna rapport används en klassificering av dessa i tre typer av LA som regional indelning. Indelningen beskrivs närmare i *Fakta om statistiken*. Andelen utrikes födda skiljer sig åt mellan olika typer av lokala arbetsmarknader. I storstädernas LA är 21 procent utrikes födda, jämfört med 13–14 procent i de större städernas och de övriga lokala arbetsmarknaderna. I alla de tre typerna av lokala arbetsmarknader är det en jämn fördelning mellan födda i och utanför Europa.

Tabell 1.4**Andel utrikes födda, födda i Europa och födda utanför Europa i olika typer av lokala arbetsmarknader (LA), år 2015. Procent***1.4 Share foreign born, born within Europe and born outside of Europe in the different types of local labour markets, year 2015. Percent*

	Andel utrikes födda	Andel födda i Europa	Andel födda utanför Europa
Storstädernas LA	21	10	10
Större städers LA	14	6	7
Övriga LA	13	7	6

Framtida utveckling av befolkningens sammansättning

Invandringen till och utvandringen från Sverige har under de senaste åren varit högre än någonsin. Migrationen påverkas av politisk instabilitet i olika delar av världen, och bakom dagens höga invandring och utvandring finns många skäl till varför människor flyttar till eller från Sverige. Under 2015 invandrade 134 000 personer till Sverige samtidigt som 56 000 utvandrade från landet. Det var fler män än kvinnor både bland de som invandrade till och de som utvandrade från landet.

Framtida förändringar i migrationen är svåra att förutse och de kan ske snabbt. Även Sveriges och EU:s migrationspolitik är avgörande för hur många som invandrar. Under de närmaste åren väntas invandringen påverkas av konflikter och den socioekonomiska situationen i omvärlden, där framförallt inbördeskriget i Syrien kan antas fortsätta påverka migrationen till Sverige.

Enligt SCB:s befolkningsprognos från 2016 väntas invandringen ligga på en hög nivå de närmaste åren. Framst beror det på Migrationsverkets bedömning om en hög asyl- och tillhörande anhöriginvandring. Antalet immigranter antas vara nästan 96 000 fler än antalet emigranter under år 2016. På längre sikt förväntas en något lägre invandring jämfört med de kommande åren samtidigt som antalet utvandrare antas öka. År 2060 väntas invandrarna vara 22 000 fler än antalet utvandrare. Under de närmaste åren väntas männen vara i majoritet bland de som invandrar, men på sikt antas en jämnare könsfördelning. Bland utvandrarerna antas det vara fler män än kvinnor både på kort och på längre sikt.

Befolkningsframskrivningar har alltid en viss osäkerhet, och det gäller särskilt invandringen som är svår att prognosticera både på kort och på lång sikt. Idag, när det är en hög invandring av personer med asylrelaterade skäl, är osäkerheten ännu större. Både antalet som söker asyl och antalet som får uppehållstillstånd påverkas av politiska beslut och kan snabbt komma att ändras. (SCB, 2016b)

Diagram 1.4

Invandrade kvinnor och män, prognos 2016–2060. Antal

1.4 Immigrated women and men, forecast 2016–2060. Number

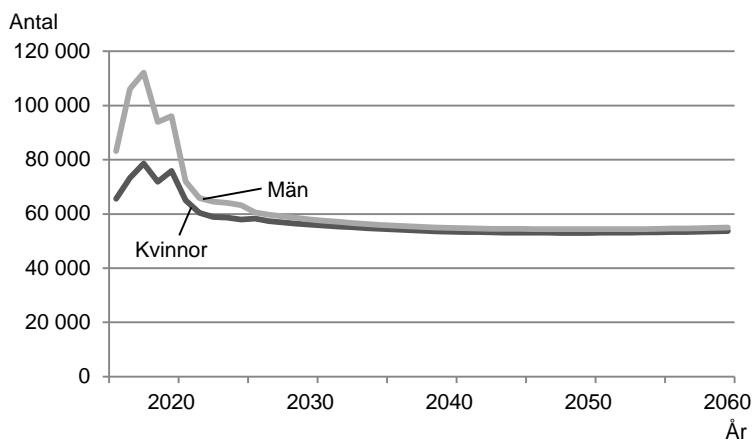
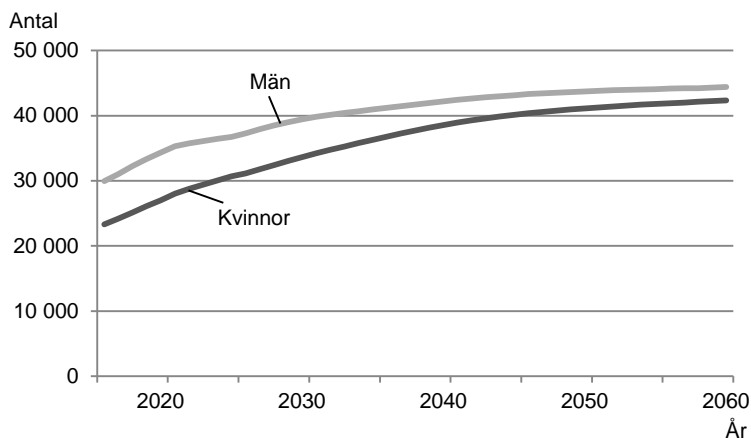

Diagram 1.5

Utvandrade kvinnor och män, prognos 2016–2060. Antal

1.5 Emigrated women and men, forecast 2016–2060. Number

Prognos enligt Sveriges framtida befolkning 2016–2060 (SCB, 2016b)

Sveriges befolkning beräknas öka till år 2060. Under denna period beräknas både antalet och andelen av befolkningen som är födda utomlands öka jämfört med idag. Enligt SCB:s befolkningsprognos från 2016 väntas andelen i befolkningen som är utrikes födda öka från dagens 17 procent till som högst 24 procent kring år 2040. Därefter väntas andelen minska till 22 procent utrikes födda år 2060, totalt 2,9 miljoner personer. Då väntas 1 procent av befolkningen vara födda i övriga nordiska länder, 7 procent i Europa utanför Norden och 14 procent utanför Europa. (SCB, 2016b)

Tabell 1.5**Sveriges befolkning fördelad efter födelseregion, prognos för år 2020, 2030, 2040, 2050 och 2060. Procent och antal i tusental**

1.5 Population in Sweden distributed by region of birth, forecast for the years 2020, 2030, 2040, 2050 and 2060. Percent and number in thousands

	2020	2030	2040	2050	2060
Sverige	79	77	76	77	78
Samtliga utrikes födda	21	23	24	23	22
Norden	2	2	2	1	1
Övriga Europa	6	7	7	7	7
Utanför Europa	12	14	15	15	14
Summa	100	100	100	100	100
Antal i tusental	10 590	11 480	12 040	12 550	13 032

Prognos enligt Sveriges framtida befolkning 2016–2060 (SCB, 2016b)

2. Skolresultat

I detta kapitel studeras gymnasiebehörighet, slutbetyg från gymnasiet och högskolebehörighet för inrikes och utrikes födda elever. Kapitlet innehåller jämförelser mellan elever från olika födelseregioner och elever som invandrat till Sverige vid olika ålder och av olika skäl.

Utrikes födda är överrepresenterade bland elever som inte uppnår målen i grund- och gymnasieskolan. Bland de utrikes födda finns skillnader beroende på födelseregion, ålder vid invandringstillfället och grund för bosättning. Här jämförs skolresultat för dessa grupper. I en fördjupad analys inkluderas uppgifter om betydelsen av föräldrarnas utbildning och skillnader mellan kommuner som tillhör olika slags lokala arbetsmarknader (LA).

Behörighet till gymnasieskolan

Inför hösten 2011 skärptes behörighetskraven till gymnasieskolan. Tidigare krävdes enbart godkända betyg i de tre ämnena matematik, engelska och svenska alternativt svenska som andra språk. De skärpta behörighetskraven innebär att det behövs godkända betyg i ytterligare fem ämnen, totalt åtta ämnen, för att söka yrkesprogram. För högskoleförberedande program behövs godkända betyg i totalt tolv ämnen. De nya kraven förändrade inte andelen behöriga. För år 2011 kan de två behörighetkraven jämföras och det var drygt 200 personer som blev godkända i det tidigare systemet men inte skulle klarat de ändrade reglerna för att bli godkänd. År 2011 infördes också en ny läroplan och i samband med det ändrades betygsskalan. Det nya betygssystemet infördes för de som fick betyg i årskurs 7 år 2011 och således slutade årskurs 9 år 2013.

I tabell 2.1 visas andelen flickor och pojkar som uppnått behörighet till gymnasieskolan bland inrikes födda och bland utrikes födda efter födelseregion, ålder vid invandringstillfället samt grund för bosättning.

Åren 2011–2015 uppnådde nio av tio inrikes födda elever behörighet till gymnasieskolan. För elever födda i Norden som invandrat till Sverige före sju års ålder var andelen behöriga lika hög som för inrikes födda. Andelen behöriga var något lägre för elever födda i övriga Europa och födda utanför Europa som invandrade före skolåldern.

Bland elever som var äldre då de invandrade är det en lägre andel som uppnått gymnasiebehörighet. För de som var 7–12 år när de invandrade var andelen omkring åtta av tio för elever födda i Norden eller i övriga Europa och nära sju av tio för elever födda utanför Europa. För elever som var 13 år eller äldre då de invandrade var andelen som uppnått gymnasiebehörighet som högst för elever födda i Norden. Nära två av tre elever födda i Norden uppnådde gymnasiebehörighet, jämfört med drygt två av tio för elever födda utanför Europa.

Personer som invandrat till Sverige har gjort det av olika skäl. För elever födda utanför Europa redovisas resultat för tre olika grupper beroende på grund för bosättning. Flyktingar och deras anhöriga är den grupp som i minst utsträckning uppnår behörighet till gymnasieskolan. Andelen är högre bland övriga anhöriga och ytterligare högre bland gruppen som invandrat av övriga skäl. Skillnaderna mellan flyktingar och deras anhöriga och övriga grupper är större för elever som invandrat som tonåringar jämfört med för dem som var yngre då de invandrade.

Det är en högre andel flickor än pojkar som uppnår gymnasiebehörighet. Det gäller för både inrikes och utrikes födda elever. Skillnaden handlar vanligen om en eller ett par procentenheter.

Tabell 2.1**Andel flickor och pojkar behöriga till gymnasieskolan efter födelseregion, grund för bosättning och ålder vid invandring, år 2011–2015. Procent**

2.1 Share of girls and boys eligible to attend upper secondary school, by region of birth, reasons for residence and age at immigration, year 2011–2015. Percent

	Inrikes födda	Utrikes födda, ålder vid invandring:		
		0–6 år	7–12 år	13– år
Flickor				
Sverige	91			
Norden		91	85	65
Övriga Europa		85	77	46
Utanför Europa		87	67	23
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>		83	65	20
<i>Övriga anhöriga</i>		90	71	27
<i>Övriga</i>		91	80	51
Pojkar				
Sverige	89			
Norden		90	83	66
Övriga Europa		84	76	41
Utanför Europa		84	64	20
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>		81	63	18
<i>Övriga anhöriga</i>		87	67	24
<i>Övriga</i>		89	78	38

Resultat för perioden 2007–2010 finns i tabellbilagan, tabell T.1

Fördjupad analys av gymnasiebehörighet

Det finns fler faktorer än de som tidigare beskrivits som har betydelse för att elever ska uppnå behörighet till gymnasieskolan. I det här avsnittet görs en fördjupad analys av detta. I analysen används logistisk regression. Här jämförs sannolikheten att ha gymnasiebehörighet i en delgrupp med ett medeltal för hela gruppen. Om jämförelsetalet är större än 1 är andelen behöriga till gymnasiet högre än genomsnittet och om jämförelsetalet är mindre än 1 är det lägre än genomsnittet. Värderna som markeras med fet stil i tabellen är signifikant skilda från 1, dvs. genomsnittet. Läs mer om analysmetoden i *Fakta om statistiken*.

I denna typ av analys kan flera faktorer ingå samtidigt, vilket kan ge en bättre bild av hur olika faktorer påverkar sannolikheten att elever uppnår

gymnasiebehörighet och hur de olika faktorerna samverkar. De variabler som ingår i denna analys är: år, kön, ålder vid invandring, födelseregion, typ av lokal arbetsmarknad (LA) och föräldrarnas utbildningsnivå. I analyserna kontrolleras för alla faktorer samtidigt.

I analysen ingår elever som avslutade grundskolan år 2007–2015. Det är två separata analyser, den första för inrikes födda och den andra för utrikes födda. Antalet observationer i analyserna redovisas i tabell T.2 och T.3 i tabellbilagan. Både för inrikes och utrikes födda elever är det en signifikant skillnad mellan några av åren under perioden. För inrikes födda klarade fler gymnasiebehörighet år 2007 och färre år 2015 jämfört med hela perioden. För utrikes födda elever uppnådde fler gymnasiebehörighet åren 2007–2008 och färre år 2010 och 2015.

När det gäller kön uppnår pojkar i mindre utsträckning, och flickor i större utsträckning, gymnasiebehörighet. Detta gäller för både inrikes och utrikes födda elever.

I denna rapport har Sveriges kommuner delats in i tre grupper efter den lokala arbetsmarknad (LA) kommunen tillhör: storstädernas LA, större städernas LA och övriga LA. För inrikes födda elever är det större sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet för de som bor i en kommun som hör till storstädernas LA och lägre sannolikhet för de som bor i en kommun i större städernas LA och i övriga LA. För utrikes födda elever är det högre sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet för de som bor i en kommun i övriga LA. Eftersom det samtidigt görs kontroller för de övriga variablerna som ingår i analysen beror skillnaderna inte på skillnader i föräldrarnas utbildningsnivå mellan olika kommuner.

Föräldrarnas utbildningsnivå används ofta i analyser av barns skolresultat. I denna rapport är föräldrarnas utbildningsnivå indelad i fyra nivåer samt en grupp där uppgift saknas. Det är utbildningsnivå för den förälder som har högst utbildning som används. Föräldrarnas utbildningsnivå har betydelse för elevernas skolresultat och både för inrikes och utrikes födda elever är sannolikheten högre att uppnå gymnasiebehörighet om föräldrarna har eftergymnasial utbildning och sannolikheten lägre att uppnå gymnasiebehörighet om föräldrarna har förgymnasial utbildning. Föräldrarnas utbildningsnivå har större betydelse för inrikes födda än för utrikes födda. För de inrikes födda är det nästan fyra gånger så vanligt att uppnå gymnasiebehörighet för elever som har föräldrar med en lång e eftergymnasial utbildning jämfört med alla inrikes födda. För de utrikes födda är sannolikheten nära tre

gångar så hög att uppnå gymnasiebehörighet för de elever som har föräldrar med lång eftergymnasial utbildning jämfört med alla utrikes födda. I gruppen där uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå saknas har en mindre andel än genomsnittet nått gymnasiebehörighet. Det är vanligare att utrikes födda saknar uppgift om utbildning än att inrikes födda gör det. Utrikes födda i ett land i EU och personer som nyligen invandrat saknar uppgift om utbildning i högre grad än andra utrikes födda. För inrikes födda består gruppen till stor del av personer där uppgift saknas om modern eller fadern och således saknas också uppgift om deras utbildningsnivå. Det finns även en liten grupp personer som inte avslutat grundskolan.

Tabell 2.2

Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet i olika grupper jämfört med genomsnittet, år 2007–2015
2.2 Logistic regression analysis. Probability eligible to attend upper secondary school compared with the average level, year 2007–2015

	Inrikes födda	Utrikes födda
Kön		
Flickor	1,12	1,08
Pojkar	0,89	0,92
År		
2007	1,06	1,24
2008	1,03	1,13
2009	1,03	0,96
2010	0,99	0,90
2011	0,98	0,92
2012	0,97	0,96
2013	1,03	1,02
2014	0,97	1,00
2015	0,92	0,90
Typ av LA		
Storstädernas LA	1,06	0,97
Större städers LA	0,98	0,96
Övriga LA	0,97	1,08
Föräldrarnas utbildningsnivå		
Förgymnasial	0,35	0,52
Gymnasial	0,89	1,48
Eftergymnasial, kortare än 3 år	2,38	1,66
Eftergymnasial, 3 år eller längre	3,68	2,95
Uppgift saknas	0,36	0,26

Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$

För utrikes födda elever kan analyser göras för gymnasiebehörighet efter födelseland, ålder vid invandring till Sverige och för de som invandrat från och med 1987 också efter grund för bosättning. I detta avsnitt genomförs fyra analyser för utrikes föddas skolresultat. I den första modellen kontrolleras för vid vilken ålder personer invandrade och i vilken region de är födda. I nästa modell kontrolleras också för föräldrarnas utbildningsnivå och i vilken typ av LA de bor. I dessa modeller används perioden 2007–2015. I de två sista modellerna kontrolleras för grund för bosättning i kombination med födelseregion. För att alla ska ha en registrerad grund för bosättning analyseras endast perioden 2011–2015.

Åldern vid invandringstillfället har stor betydelse för sannolikheten att ha gymnasiebehörighet efter årskurs 9. För de som invandrade före sju års ålder, och således har gått hela grundskolan i Sverige, var det mer än tre gånger så hög sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet jämfört med alla utrikesfödda. Av de som invandrat då de var 7–12 år, alltså före högstadieåldern, var sannolikheten drygt 30 procent högre än genomsnittet för alla utrikes födda. De som anlant till Sverige under högstadietiden har sämre resultat, sannolikheten var mer än 70 procent lägre än för genomsnittet att vara behörig till gymnasiet.

Förutom tid i Sverige har elevernas födelseland betydelse för skolresultaten. Sannolikheten är nära 75 procent högre för elever födda i Norden att klara av gymnasiebehörigheten jämfört med alla utrikes födda. För elever födda utanför Europa är sannolikheten drygt hälften så stor att uppnå gymnasiebehörighet jämfört med genomsnittet för utrikes födda elever.

I modell 2 ingår även föräldrarnas utbildningsnivå och vilken typ av LA de bor i. Föräldrarnas utbildningsnivå påverkar elevernas resultat, och de som har föräldrar med förgymnasial utbildning har hälften så stor sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet jämfört med alla utrikes födda. Även när kontroller görs för föräldrarnas utbildningsnivå kvarstår mönstret från modell 1, de som invandrat före 7 års ålder har nästan tre gånger så stor sannolikhet att uppnå behörighet till gymnasiet jämfört med alla utrikesfödda. Skillnaderna mellan födelseregionerna utjämnas något, men det är fortfarande tydligt att elever födda i Norden har större sannolikhet än elever födda i andra delar av världen att uppnå gymnasiebehörighet.

I modell 3 inkluderas grund för bosättning. När denna variabel inkluderas framkommer att av elever födda utanför Europa är det de som invandrat som flyktingar eller anhöriga som har lägst sannolikhet att klara gymnasiebehörigheten. För elever födda utanför Europa som varken är anhöriga eller flyktingar har högre sannolikhet att klara gymnasiebehörigheten än genomsnittet av de utrikesfödda. Detta förändras när man i modell 4 kontrollerar för föräldrarnas utbildningsnivå. Det innebär att denna grupp har föräldrar med högre utbildning än andra utrikes födda och det är det som bidrar till att de har större sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet, inte det faktum att de varken är flyktingar eller anhöriga.

Precis som i tidigare modeller har pojkar mindre sannolikhet än flickor att uppnå gymnasiebehörighet.

Analyserna visar att det är vissa grupper av utrikes födda som har högre sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet än genomsnittet. Det gäller elever födda i Norden, elever som invandrat i förskoleåldern och elever med föräldrar med längre utbildning. De elever som har lägre sannolikhet att uppnå behörighet till gymnasieskolan är de födda i ett land utanför Europa, har invandrat som flyktingar eller anhöriga, har föräldrar som har en kort eller saknar utbildning och kom till Sverige efter 12 års ålder.

Tabell 2.3**Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet i olika grupper jämfört med genomsnittet. Modell 1 och 2: år 2007–2015, modell 3 och 4: år 2011–2015**

2.3 Logistic regression analysis. Probability to be eligible to attend upper secondary school compared with the average level. Model 1 and 2: year 2007–2015, model 3 and 4: year 2011–2015

	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4
Kön				
Flickor	1,08	1,07	1,08	1,08
Pojkar	0,93	0,93	0,93	0,93
Ålder vid invandring				
0–6 år	3,14	2,80	3,22	2,85
7–12 år	1,34	1,39	1,38	1,41
13– år	0,24	0,26	0,23	0,25
Födelseregion				
Norden	1,74	1,65	1,77	1,67
Övriga Europa	0,99	0,94	1,08	1,02
Utanför Europa	0,58	0,64		
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>			0,52	0,61
<i>Övriga anhöriga</i>			0,76	0,83
<i>Övriga</i>			1,32	1,15
Typ av LA				
Storstädernas LA		0,92		0,94
Större städers LA		0,98		1,00
Övriga LA		1,11		1,07
Föräldrarnas utbildningsnivå				
Förgymnasial		0,53		0,54
Gymnasial		1,12		1,10
Eftergymnasial, kortare än 3 år		1,45		1,43
Eftergymnasial, 3 år eller längre		2,34		2,34
Uppgift saknas		0,50		0,51

Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$

Slutbetyg från gymnasieskolan

Gymnasieskolan ska ge en god grund för fortsatta studier och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Här beskrivs andelen som har slutbetyg från gymnasiet vid 24 års ålder. I datamaterialet ingår personer födda åren 1983–1991 och som någon gång under perioden 1999–2015 var registrerade i gymnasieskolan.

Precis som när det gäller grundskolan ökar andelen med slutbetyg från gymnasieskolan ju längre tid man varit i Sverige. Bland inrikes födda elever hade omkring åtta av tio slutbetyg från gymnasiet vid 24 års ålder. Bland utrikes födda som invandrat före sju års ålder var andelen närmare åtta av tio kvinnor och knappt sju av tio män, och det finns inga större skillnader mellan elever från olika födelseregioner. Bland dem som invandrade vid 7–12 års ålder var andelen med slutbetyg nära sju av tio kvinnor och sex av tio män. Andelen är lägst för elever som var 13 år eller äldre då de invandrade. Bland dem var det knappt fyra av tio kvinnor och drygt tre av tio män som hade slutbetyg från gymnasiet vid 24 års ålder. I denna grupp är skillnaden mellan personer födda i olika regioner större än de är för personer som var yngre då de invandrade. Andelen med slutbetyg är högst bland födda i Norden och lägst bland personer födda utanför Europa.

För personer födda utanför Europa jämförs grupper som haft olika skäl för flytten till Sverige. En lägre andel av flyktingar och deras anhöriga samt övriga anhöriga har fått slutbetyg från gymnasiet jämfört med personer med övrig grund för bosättning.

Det är en högre andel kvinnor än män som har fått slutbetyg. Detta gäller oavsett ålder vid invandring, födelseregion och grund för bosättning.

Tabell 2.4**Andel 24-åriga kvinnor och män med slutbetyg från gymnasieskolan efter födelseregion, grund för bosättning och ålder vid invandring, år 2011–2015. Procent**

2.4 Share 24 year old women and men with leaving certificate from upper secondary school by region of birth, reason for residence and age at immigration, years 2011–2015. Percent

	Inrikes födda	Utrikes födda, ålder vid invandring:		
		0–6 år	7–12 år	13– år
Kvinnor				
Sverige	82			
Norden		73	71	61
Övriga Europa		77	73	46
Utanför Europa		75	65	32
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>		72	65	33
<i>Övriga anhöriga</i>		76	64	30
<i>Övriga</i>		80	76	46
Män				
Sverige	77			
Norden		67	70	58
Övriga Europa		69	63	44
Utanför Europa		66	57	28
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>		63	57	27
<i>Övriga anhöriga</i>		68	55	28
<i>Övriga</i>		71	74	38

Resultat för perioden 2007–2010 finns i tabellbilagan, tabell T.4

Behörighet till högskolan

All universitets- och högskoleutbildning kräver grundläggande behörighet. Det är därför viktigt att följa upp andelen gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet och därmed är behöriga att studera på högskolan. För att få grundläggande behörighet ska en elev i sitt slutbetyg ha godkänt betyg på kurser som omfattar minst 90 procent av de gymnasiepoäng som krävs för fullständigt program.

Av tabell 2.5 framgår att drygt sju av tio personer som är födda i Sverige och som varit registrerade i gymnasiet har högskolebehörighet vid 24 års ålder. Andelen är högre bland kvinnor än bland män. För utrikes födda som invandrade före sju års ålder är andelen i genomsnitt sex av tio, men

den varierar mellan 66–67 procent för kvinnor födda i Norden och övriga Europa och 50 procent för män födda utanför Europa. För utrikes födda som var 7–12 år då de invandrade har hälften uppnått högskolebehörighet vid 24 års ålder. Även i denna grupp är andelen högst för kvinnor födda i Norden och övriga Europa och lägst för män födda utanför Europa. Andelen högskolebehöriga är lägst för de som var 13 år eller äldre då de invandrade till Sverige. I denna grupp har i genomsnitt 30 procent av kvinnorna och 24 procent av männen högskolebehörighet vid 24 års ålder.

När det gäller personer födda utanför Europa är andelen med högskolebehörighet lägre för flyktingar och deras anhöriga samt övriga anhöriga, jämfört med andelen med övrig grund för bosättning.

Tabell 2.5

Andel 24-åriga kvinnor och män med behörighet till högskolan efter födelseregion, grund för bosättning och ålder vid invandring, år 2011–2015. Procent

2.5. Share 24 year old women and men eligible to attend higher education from upper secondary school by region of birth, reasons for residence and age at immigration, year 2011–2015. Percent

	Inrikes födda	Utrikes födda, ålder vid invandring:		
		0–6 år	7–12 år	13– år
Kvinnor				
Sverige	75			
Norden		66	62	55
Övriga Europa		67	62	40
Utanför Europa		63	53	26
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>		59	52	26
<i>Övriga anhöriga</i>		65	52	24
<i>Övriga</i>		72	72	44
Män				
Sverige	67			
Norden		58	55	50
Övriga Europa		54	48	34
Utanför Europa		50	40	20
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>		46	40	19
<i>Övriga anhöriga</i>		53	38	20
<i>Övriga</i>		59	65	32

Resultat för perioden 2007–2010 finns i tabellbilagan, tabell T.5

Fördjupad analys av högskolebehörighet

På samma sätt som för gymnasiebehörighet i grundskolan har sannolikheten att uppnå högskolebehörighet efter gymnasieutbildningen analyserats. I analyserna ingår de födda 1983–1991 och som någon gång under åren 1999–2015 påbörjat en gymnasieutbildning. När de är 24 år, 2007–2015 mäts om de har högskolebehörighet. I analyserna används samma variabler som i de tidigare analyserna för sannolikheten att uppnå gymnasiebehörighet, det vill säga år, kön, ålder vid invandring, födelseregion, typ av lokal arbetsmarknad (LA) och föräldrarnas utbildningsnivå. Antalet observationer i analyserna redovisas i tabell T.6 och T.7 i tabellbilagan.

Samma analyser har även gjort för sannolikheten att få slutbetyg från gymnasiet. Resultaten är liknande de för högskolebehörighet och analysresultaten för sannolikheten att få ett slutbetyg för de som påbörjat en gymnasieutbildning redovisas i tabellbilagan, tabell T.8 och T.9.

Det är högre sannolikhet att kvinnor har högskolebehörighet vid 24 års ålder än att män har det. Personer födda i Sverige 1983 har lägre sannolikhet att ha högskolebehörighet än alla inrikes födda och de som är födda år 1987 och 1990 har högre sannolikhet att ha högskolebehörighet. För utrikes födda är det inga signifikanta skillnader mellan personer födda olika år.

Det är högre sannolikhet att uppnå högskolebehörighet för de som bor i en kommun som hör till i större städers LA och lägre sannolikhet för de som bor i en kommun som hör till en storstads LA, det gäller för både inrikes och utrikes födda. Detta resultat kan ty sig motstridigt mot de resultat som redovisasdes i det tidigare avsnittet om gymnasiebehörighet. En förklaring kan vara att vi här beräknar sannolikheten för de som någon gång påbörjat en gymnasieutbildning. Elever med svaga resultat från grundskolan påbörjar en gymnasieutbildning i lägre grad än andra elever.

Föräldrarnas utbildningsnivå har betydelse, ju längre utbildning föräldrarna har desto större är sannolikheten att eleven har behörighet till högskolan. Personer födda i Sverige med föräldrar med längre eftergymnasial utbildning har drygt dubbelt så stor sannolikhet att vara behöriga till högskolan som alla inrikes födda. För de utrikes födda är resultatet detsamma, de med föräldrar med lång eftergymnasial

utbildning har dubbelt så hög sannolikhet att ha högskolebehörighet jämfört med alla utrikes födda.

Tabell 2.6

Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att uppnå högskolebehörighet i olika grupper jämfört med genomsnittet, födda 1983–1991

2.6 Logistic regression analysis. Probability to be eligible to attend higher education from upper secondary school compared with the average level, birth years 1983–1991

	Inrikes födda	Utrikes födda
Kön		
Kvinnor	1,22	1,26
Män	0,82	0,79
Födelseår		
1983	0,86	0,97
1984	1,02	1,03
1985	1,02	1,05
1986	1,03	1,03
1987	1,03	1,03
1988	1,02	1,02
1989	1,01	1,01
1990	1,04	0,95
1991	0,99	0,91
Typ av LA		
Storstädernas LA	0,91	0,89
Större städers LA	1,07	1,07
Övriga LA	1,02	1,04
Föräldrarnas utbildningsnivå		
Förgymnasial	0,53	0,66
Gymnasial	0,91	1,37
Eftergymnasial, kortare än 3 år	1,70	1,63
Eftergymnasial, 3 år eller längre	2,30	2,20
Uppgift saknas	0,53	0,31

Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$

De som är utrikes födda analyseras även efter födelseregion och hur gamla de var då de invandrade till Sverige. Uppgifter om grund för bosättning finns för de som har invandrat 1987 eller senare och i modell 3 och 4 ingår därför enbart födda 1987–1991.

Den första modellen, som innehåller ålder vid invandring och födelseregion, visar att sannolikheten är drygt 70 procent högre för att de som invandrade före sju års ålder har högskolebehörighet jämfört med alla utrikes födda. Även de som var 7–12 år då de invandrade har högre sannolikhet att ha högskolebehörighet jämfört med alla utrikes födda. Sannolikheten att ha högskolebehörighet är högre för födda i Norden och övriga Europa och lägre för födda utanför Europa, jämfört med genomsnittet. När typ av LA och föräldrarnas utbildningsnivå inkluderas i modell 2 kvarstår skillnaderna mellan ålder vid invandring och födelse-region, men de blir mindre.

I modell 3 inkluderas grund för bosättning. 24-åringar födda utanför Europa och som invandrat som flyktingar eller anhöriga har lägst sannolikhet att ha högskolebehörighet, sannolikheten är hälften så stor som för alla utrikes födda. Elever födda utanför Europa som varken är anhöriga eller flyktingar har högre sannolikhet att ha gymnasiebehörighet än genomsnittet av de utrikesfödda. Detta gäller även när man kontrollerar för föräldrarnas utbildningsnivå, även om skillnaderna blir mindre då. Sannolikheten att ha högskolebehörighet är lägre för män än för kvinnor, det gäller i alla fyra modeller.

Tabell 2.7**Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att uppnå****högskolebehörighet i olika grupper jämfört med genomsnittet.****Modell 1 och 2: Födda 1983–1991, modell 3 och 4: Födda 1987–1991**

2.7 Logistic regression analysis. Probability to be eligible to attend higher education from upper secondary school compared with the average level. Model 1 and 2: Birth years 1983–1991, Model 3 and 4: Birth years 1987–1991

	Modell1	Modell2	Modell3	Modell4
Kön				
Kvinnor	1,26	1,27	1,25	1,26
Män	0,80	0,79	0,80	0,80
Ålder vid invandring				
0–6 år	1,73	1,56	1,71	1,57
7–12 år	1,24	1,22	1,25	1,22
13– år	0,47	0,52	0,47	0,52
Födelseregion				
Norden	1,18	1,16	1,28	1,25
Övriga Europa	1,07	1,04	1,07	1,06
Utanför Europa	0,79	0,83		
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>			0,74	0,82
<i>Övriga anhöriga</i>			0,80	0,82
<i>Övriga</i>			1,23	1,11
Typ av LA				
Storstädernas LA		0,91		0,92
Större städers LA		1,09		1,10
Övriga LA		1,01		0,99
Föräldrarnas utbildningsnivå				
Förgymnasial		0,65		0,67
Gymnasial		1,12		1,16
Eftergymnasial kortare än 3 år		1,45		1,41
Eftergymnasial 3 år eller längre		1,96		1,99
Uppgift saknas		0,48		0,46

Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$

3. Arbetsmarknad

Detta kapitel inleds med en beskrivning av utrikes födda på arbetsmarknaden i OECD-länderna. Därefter beskrivs förvärvsarbete för utrikes födda i Sverige efter tid i Sverige, födelseregion, grund för bosättning och utbildningsnivå. I kapitlet redovisas också förvärvsarbetande efter näringsgren och yrkesgrupp samt andelen eftergymnasialt utbildade i yrken med hög kvalifikationsnivå.

Det finns flera olika statistikkällor som kan användas för att beskriva arbetsmarknaden för inrikes och utrikes födda. I detta kapitel används huvudsakligen uppgifter om förvärvsarbetande som hämtas från SCB:s totalräknade register. Kapitlet inleds med en internationell jämförelse där sysselsättning beskrivs enligt samma definition som finns i SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU).

Utrikes födda på arbetsmarknaden i OECD-länderna

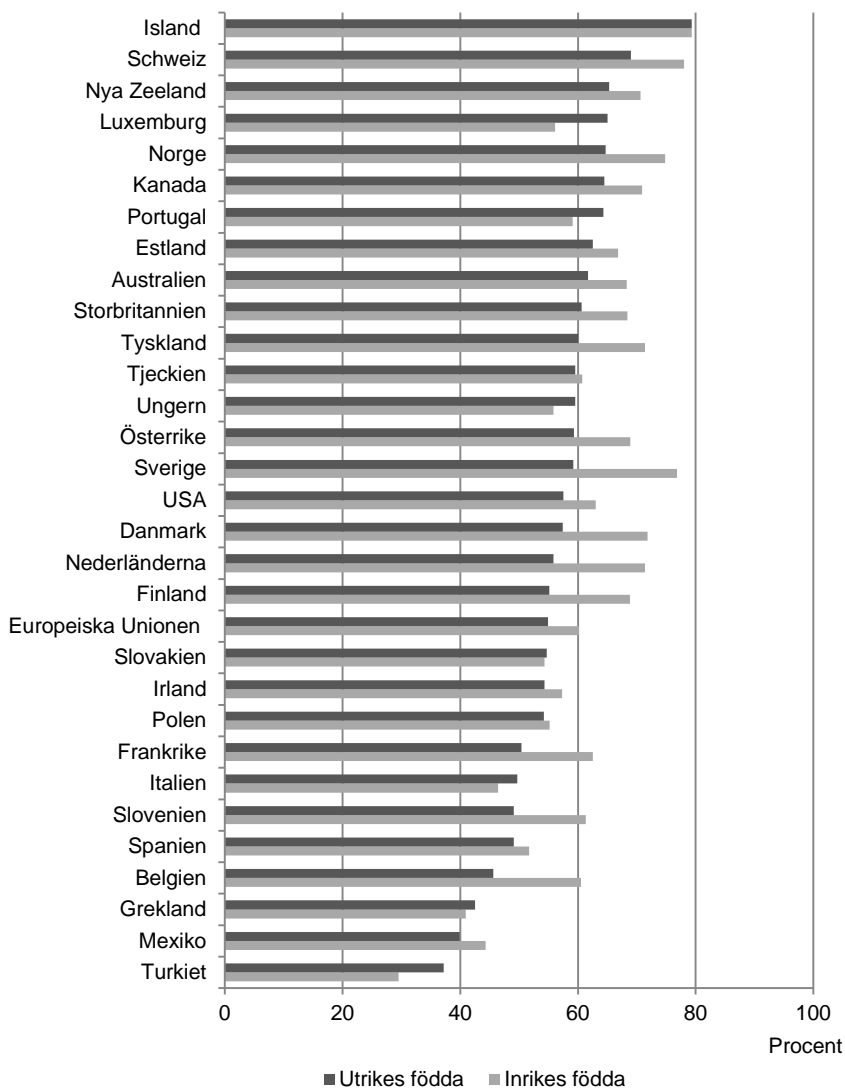
Sysselsättningsgraden, hur stor andel av befolkningen som är sysselsatta, varierar mellan olika länder. I diagram 3.1 och 3.2 visas sysselsättningsgraden för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i OECD-länderna.

För utrikes födda kvinnor är sysselsättningsgraden högst i Island, 79 procent. Därefter kommer Schweiz, med en sysselsättningsgrad på 69 procent, följt av Nya Zeeland, Luxemburg, Norge och Kanada som alla har en sysselsättningsgrad för utrikes födda kvinnor på 65 procent. Sverige placerar sig i mitten av listan när det gäller sysselsättning för utrikes födda kvinnor i OECD-länderna.

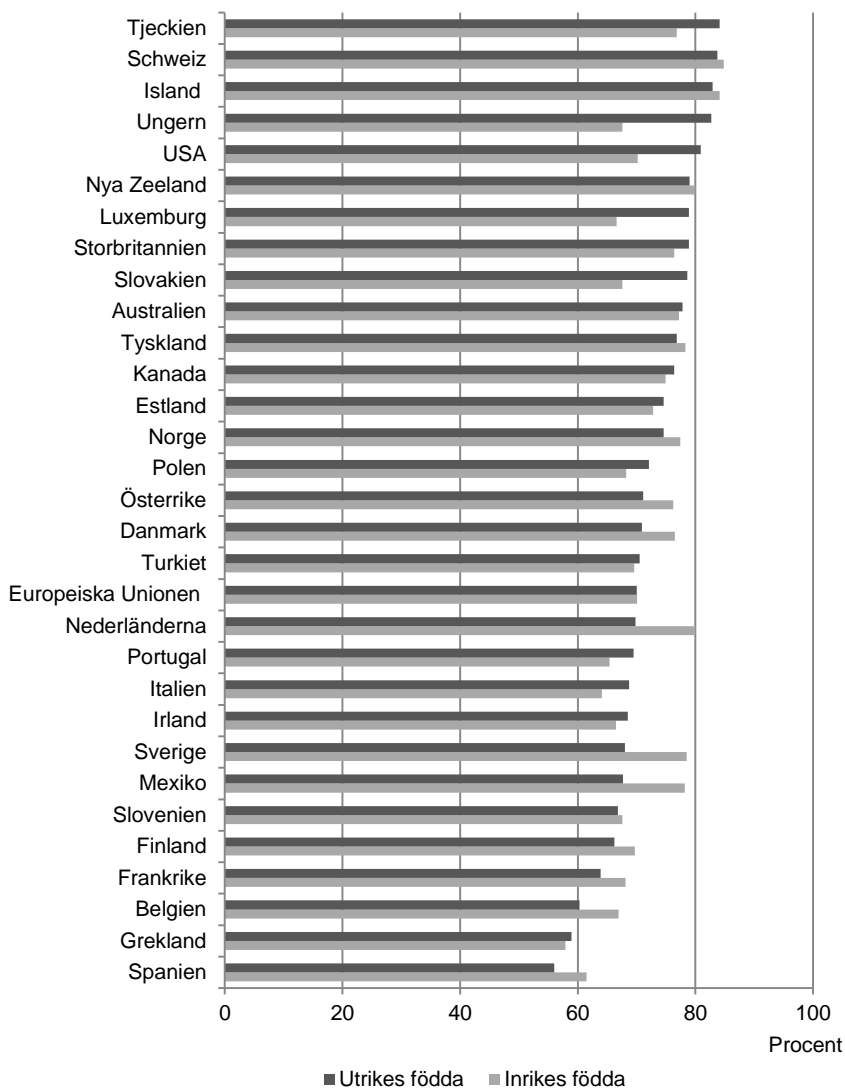
För utrikes födda män är sysselsättningsgraden högst i Tjeckien och Schweiz, 84 procent. Även i Island, Ungern och USA är sysselsättningsgraden för utrikes födda män över 80 procent. Utrikes födda män i Sverige placerar sig på den nedre delen av listan över OECD-länderna.

Diagram 3.1**Sysselsättningsgrad för inrikes och utrikes födda kvinnor i åldern 15–64 år i OECD-länderna, efter födelseland, år 2014. Procent**

3.1 Employment rate among native born and foreign born women aged 15–64 in the OECD countries, year 2014. Percent

Diagrammet är sorterat efter andel sysselsatta för utrikes födda.

Diagram 3.2**Sysselsättningsgrad för inrikes och utrikes födda män i åldern 15–64 år i OECD-länderna, efter födelseland, år 2014. Procent***3.2 Employment rate among native born and foreign born men aged 15 – 64 in the OECD countries, year 2014. Percent*

Diagrammet är sorterat efter andel sysselsatta för utrikes födda.

Ett annat sätt att beskriva utrikes födda på arbetsmarknaden är att jämföra sysselsättningsgraden mellan inrikes och utrikes födda inom respektive land. För män är det lika många av OECD-länderna där utrikes födda har lägre sysselsättningsgrad än inrikes födda som länder där utrikes födda har en högre sysselsättningsgrad än inrikes födda. Bland de länder där skillnaden mellan inrikes och utrikes födda män är störst finns Ungern, Luxemburg, Slovakien och USA, där sysselsättningsgraden för utrikes födda män är mer än 10 procentenheter högre än för inrikes födda. Däremot i Sverige, Mexiko och Nederländerna är sysselsättningsgraden för utrikes födda män minst 10 procentenheter lägre än för inrikes födda.

Även för kvinnor finns länder där utrikes födda har en högre sysselsättningsgrad än inrikes födda, det gäller exempelvis Luxemburg, Turkiet och Portugal. Skillnaden är störst i Luxemburg, 9 procentenheter. För kvinnor är det fler länder där utrikes födda har en lägre sysselsättningsgrad än inrikes födda än där sysselsättningsgraden för utrikes födda är högre. Skillnaden är störst i Sverige, men även i Nederländerna, Belgien, Danmark, Finland, Slovenien, Frankrike, Tyskland, Norge och Österrike är sysselsättningsgraden för utrikes födda kvinnor minst 10 procentenheter lägre än för inrikes födda kvinnor.

Förvärvsarbete för utrikes födda i Sverige

Förvärvsfrekvensen, det vill säga andelen av befolkningen i en viss ålder som förvärvsarbetar, skiljer sig åt mellan inrikes och utrikes födda och denna skillnad har förändrats över tid. Under 1950- och 1960-talet hade utrikes födda samma, och periodvis högre, andel förvärvsarbetande som inrikes födda. Detta har ändrats sedan 1970-talet då det skedde förändringar på den svenska arbetsmarknaden samt en övergång till mer flykting- och anhöriginvandring än arbetskraftsinvandring. (SCB, 2011)

I Sverige har utrikes födda under senare år haft en lägre andel förvärvsarbetande än inrikes födda. År 2001 var andelen förvärvsarbetande 55 procent för utrikes födda kvinnor och 77 procent för inrikes födda. Sedan steg andelen förvärvsarbetande kvinnor något för att sedan sjunka år 2009, i samband med den ekonomiska krisen. Efter det har andelen kvinnor som förvärvsarbetar stigit, och år 2014 förvärvsarbetade 56 procent av utrikes födda och 82 procent av inrikes födda kvinnor.

Mönstret är detsamma för män, år 2001 förvärvsarbetade 60 procent av utrikes födda och 81 procent av inrikes födda män. Andelen ökade något

de följande åren innan den, som ett resultat av finanskrisen, minskade år 2009. Sedan dess har andelen förvärvsarbetande ökat igen och år 2014 var den 61 procent för utrikes födda och 83 procent för inrikes födda män.

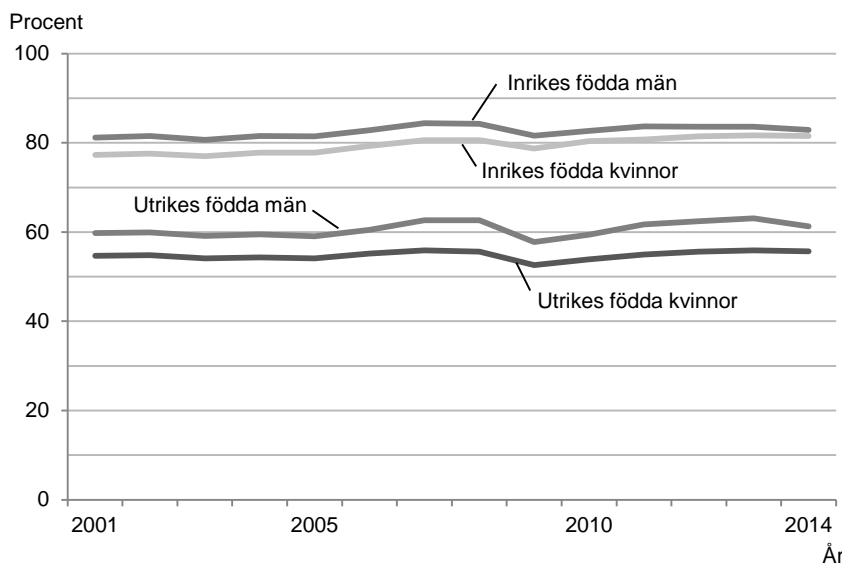
Andelen som förvärvsarbetar är alltså något högre 2014 än 2001. Den största ökningen har skett för inrikes födda kvinnor, vilket gjort att skillnaden mot utrikes födda kvinnor har ökat. Om man istället tittar på antalet förvärvsarbetande är ökningen störst för utrikes födda. År 2014 förvärvsarbetade omkring 3 660 000 inrikes födda och 686 000 utrikes födda. Det var en ökning med 102 000 inrikes födda och 256 000 utrikes födda jämfört med år 2001. Att antalet förvärvsarbetande ökat kraftigt för utrikes födda, trots att andelen i gruppen som förvärvsarbetar inte ökat lika mycket, beror på att antalet utrikes födda ökat i befolkningen.

Det är en högre andel förvärvsarbetande bland män än bland kvinnor. Detta gäller både för inrikes och utrikes födda. Skillnaden mellan kvinnor och män är större för utrikes födda än för inrikes födda.

Diagram 3.3

Andel förvärvsarbetande inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år, år 2001–2014. Procent

3.3 Share gainfully employed Swedish born and foreign born women and men aged 20–64, years 2001–2014. Percent

Uppgifter om arbetspendling, personer som är folkbokförda i Sverige men arbetar i ett annat land, saknas för år 2014 vilket leder till att förvärvsfrekvensen underskattas något.

Tidseriebrott 2004, läs mer i *Fakta om statistiken*

Hur vanligt det är att förvärvsarbete skiljer sig åt mellan personer som varit i Sverige olika lång tid, som är födda i olika länder, som invandrat av olika skäl och som har olika utbildningsnivå. I följande avsnitt presenteras andel förvärvsarbete i dessa grupper.

Förvärvsarbete efter födelseregion och tid i Sverige

I denna rapport redovisas utrikes födda i grupperna födda i Norden, övriga Europa och utanför Europa. Andelen förvärvsarbete är högst bland personer födda i Norden och lägst bland personer födda utanför Europa.

Det kan ta tid att etablera sig i ett nytt land, och därför jämförs andelen förvärvsarbete för personer som bott en kortare tid i Sverige med de som bott i landet en längre tid. Personer som varit i Sverige i mindre än fem år förvärvsarbetar i lägre utsträckning än de som bott i landet en längre tid. Bland personer som varit i Sverige i mindre än fem år förvärvsarbetade sex av tio kvinnor och nära sju av tio män födda i Norden, nära fyra av tio kvinnor och nära sex av tio män födda i övriga Europa samt två av tio kvinnor och knappt fyra av tio män födda utanför Europa.

För personer som bott i Sverige 5–9 år är andelen som förvärvsarbetar högre. I denna grupp förvärvsarbetar mer än sju av tio kvinnor och nära åtta av tio män födda i Norden, sex av tio kvinnor och sju av tio män födda i övriga Europa samt fyra av tio kvinnor och mer än hälften av männen födda utanför Europa.

Andelen som förvärvsarbetar är för de flesta grupper ytterligare högre för de som varit i Sverige 10–19 år. För personer födda utanför Europa är andelen också högre i gruppen som bott i Sverige i 20 år eller mer. Detta gäller inte för kvinnor och män födda i Norden och övriga Europa där andelen förvärvsarbete är något lägre i denna grupp jämfört med de som varit i landet 10–19 år. En förklaring är att de som varit i Sverige i minst 20 år är äldre än de som vistats i landet en kortare tid. Det är en högre andel i åldrarna över 50, åldrar då andelen förvärvsarbete är lägre än i exempelvis 40-årsåldern. Detta gäller i högre grad för födda i Norden och födda i övriga Europa än för födda utanför Europa.

Som visas i diagram 3.4 och 3.5 är skillnaden i andelen förvärvsarbete mellan olika födelseregioner störst för personer som varit i Sverige mindre än fem år. För dessa personer är andelen förvärvsarbete cirka

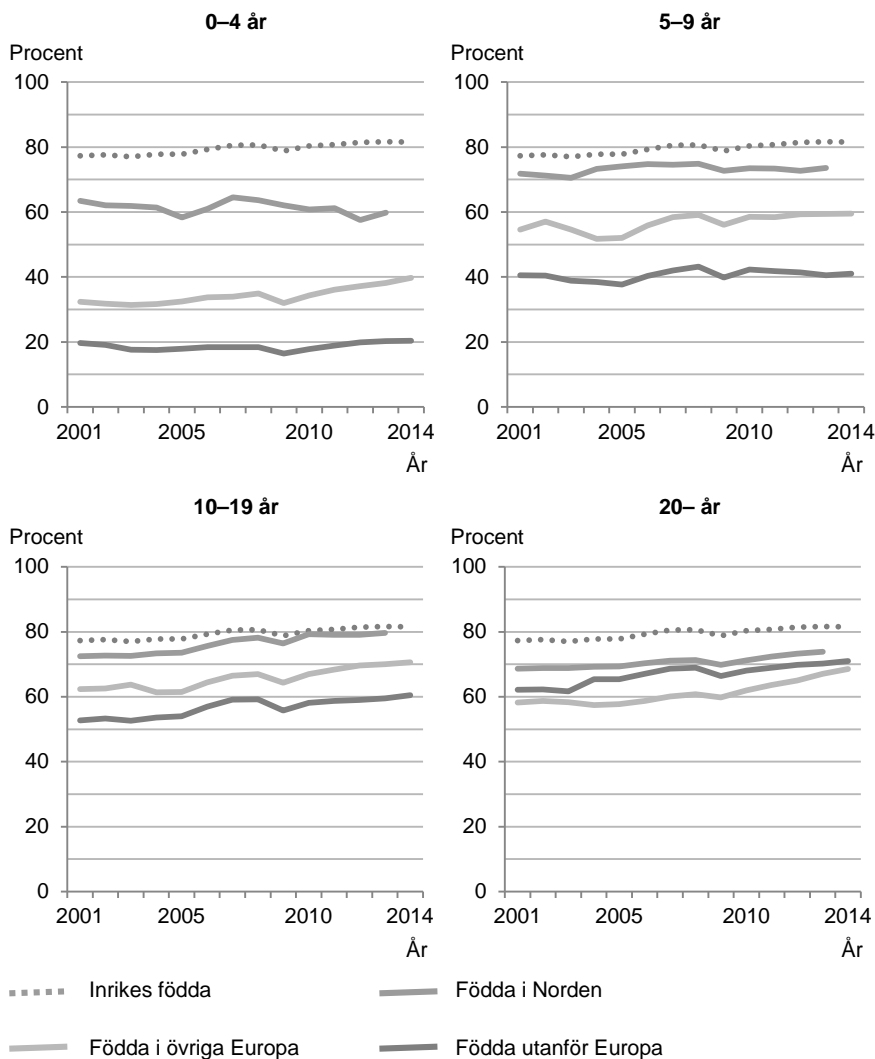
40 respektive omkring 30 procentenheter högre för kvinnor och män födda i Norden jämfört med kvinnor och män födda utanför Europa. Däremot i gruppen som varit i Sverige i minst 20 år är skillnaden mellan personer födda i Norden och födda utanför Europa omkring 3 procentenheter. De grupper som efter kort tid i Sverige har den lägsta andelen förvärvsarbetande har därefter den kraftigaste ökningen av andelen som förvärvsarbetar, så att skillnaderna mellan olika grupper minskar med tiden. Mönstret är detsamma bland kvinnor och män, men kvinnor har i de flesta grupper en lägre förvärvsfrekvens än män.

Det tar längre tid för utrikes födda kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden i Sverige än för utrikes födda män, och skillnaderna mellan andelen kvinnor och andelen män som förvärvsarbetar är större för personer som varit en kortare tid i Sverige än för de som varit i landet en längre tid. Detta gäller oavsett födelseregion.

Som nämndes tidigare har andelen förvärvsarbetande kvinnor och män ökat under 2000-talet för både inrikes och utrikes födda. Denna utveckling ser vi även när utrikes födda redovisas efter födelseregion och tid i Sverige. Andelen förvärvsarbetande har ökat i de flesta här redovisade grupperna, undantaget män och kvinnor födda i Norden som bott i Sverige kortare tid än fem år samt kvinnor födda utanför Europa som varit i Sverige 0–4 samt 5–9 år där andelen förvärvsarbetande är oförändrad eller har minskat något.

Diagram 3.4**Andel förvärvsarbetande kvinnor i åldern 20–64 år, efter födelseregion och tid i Sverige, år 2001–2014. Procent**

3.4 Share gainfully employed among women aged 20–64, by region of birth and time in Sweden, years 2001–2014. Procent

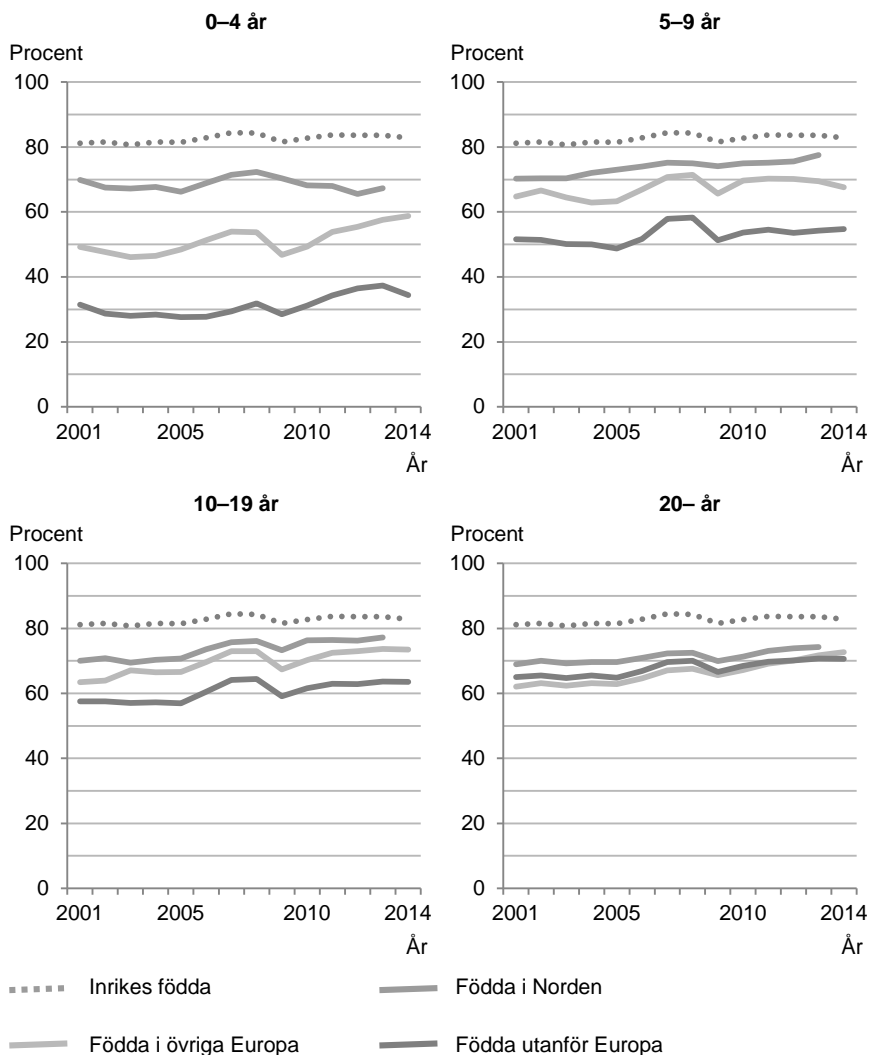
Tidseriebrott 2004, läs mer i *Fakta om statistiken*

Uppgifter om arbetspendling saknas för år 2014. Arbetspendling är vanligast bland personer födda i Norden, därför redovisas inte uppgifter för denna grupp för år 2014.

Inrikes födda redovisas som jämförelse i alla diagram

Diagram 3.5**Andel förvärvsarbetande män i åldern 20–64 år, efter födelseregion och tid i Sverige, år 2001–2014. Procent**

3.5 Share employed among men aged 20–64, by region of birth and time in Sweden, years 2001–2014. Percent

Tidseriebrott 2004, läs mer i *Fakta om statistiken*

Uppgifter om arbetspendling saknas för år 2014. Arbetspendling är vanligast bland personer födda i Norden, därför redovisas inte uppgifter för denna grupp för år 2014.

Inrikes födda redovisas som jämförelse i alla diagram

Förvärvsarbete efter utbildningsnivå

Utbildningsnivån har betydelse för andelen som förvärvsarbetar.

Generellt gäller att personer med en högre utbildningsnivå förvärvsarbetar i större utsträckning än personer med en lägre utbildningsnivå, vilket visas i diagram 3.6 och 3.7.

Det är skillnader i utbildningsnivå mellan olika grupper, detta redovisas i tabell T.10 i tabellbilagan. Gymnasialt utbildade är den största gruppen i alla födelseregioner och både för kvinnor och för män. Detta gäller särskilt för inrikes födda män där drygt hälften i åldersgruppen 20–64 år har gymnasial utbildningsnivå. Detta kan jämföras med en tredjedel av födda utanför Europa. Förgymnasial utbildning är vanligare för födda utanför Europa samt för män födda i Norden än för övriga grupper medan en längre eftergymnasial utbildning är vanligt för särskilt kvinnor födda i övriga Europa och födda i Sverige. Det finns också personer för vilka uppgift om utbildningsnivå saknas. Dessa redovisas inte i diagram 3.6 och 3.7 redovisas inte gruppen med okänd utbildningsnivå. Uppgift om utbildning saknas i högre grad för de som bott i Sverige en kortare tid. Det är också skillnader mellan olika födelseregioner och uppgift om utbildningsnivå saknas i högre grad för födda i övriga Europa än för övriga grupper.

För inrikes födda med förgymnasial utbildning var den genomsnittliga andelen förvärvsarbetande 58 procent för kvinnor och 72 procent för män under perioden 2010–2014. För utrikes födda med förgymnasial utbildning som högsta utbildning är andelen lägre, särskilt för personer som varit i Sverige en kort tid. För kvinnor som bott i Sverige mindre än fem år var andelen som förvärvsarbetade 40 procent för födda i Norden, 25 procent för födda i övriga Europa och 15 procent för födda utanför Europa. För män var andelarna betydligt högre, 55 procent för födda i Norden, 52 procent för födda i övriga Europa och 28 procent för födda utanför Europa. Andelen förvärvsarbetande var högre för personer som varit i Sverige 5–9 år, och ytterligare högre för personer som varit i landet 10–19 år. Det är störst skillnader mellan de som bott i Sverige en kortare och en längre tid i Sverige i grupper med en låg andel förvärvsarbetande vid 0–4 år i landet. Det gör att skillnaden mellan personer födda i olika regioner är mindre för de som bott i Sverige en längre tid.

För inrikes födda med gymnasial utbildning var den genomsnittliga andelen förvärvsarbetande 81 procent för kvinnor och 85 procent för män under perioden 2010–2014. Även för denna grupp var andelen som

förvärvsarbetade lägre för utrikes födda, och mönstret ser likadant ut som för de med förgymnasial utbildning, med högst andel förvärvsarbetande bland födda i Norden och lägst bland personer födda utanför Europa. Även här var andelen som förvärvsarbetade högre för personer som bott längre tid i Sverige, och utrikes födda med en längre vistelsetid hade en förvärvsfrekvens som ligger betydligt närmare inrikes födda än vad personer som bott i Sverige en kortare tid hade.

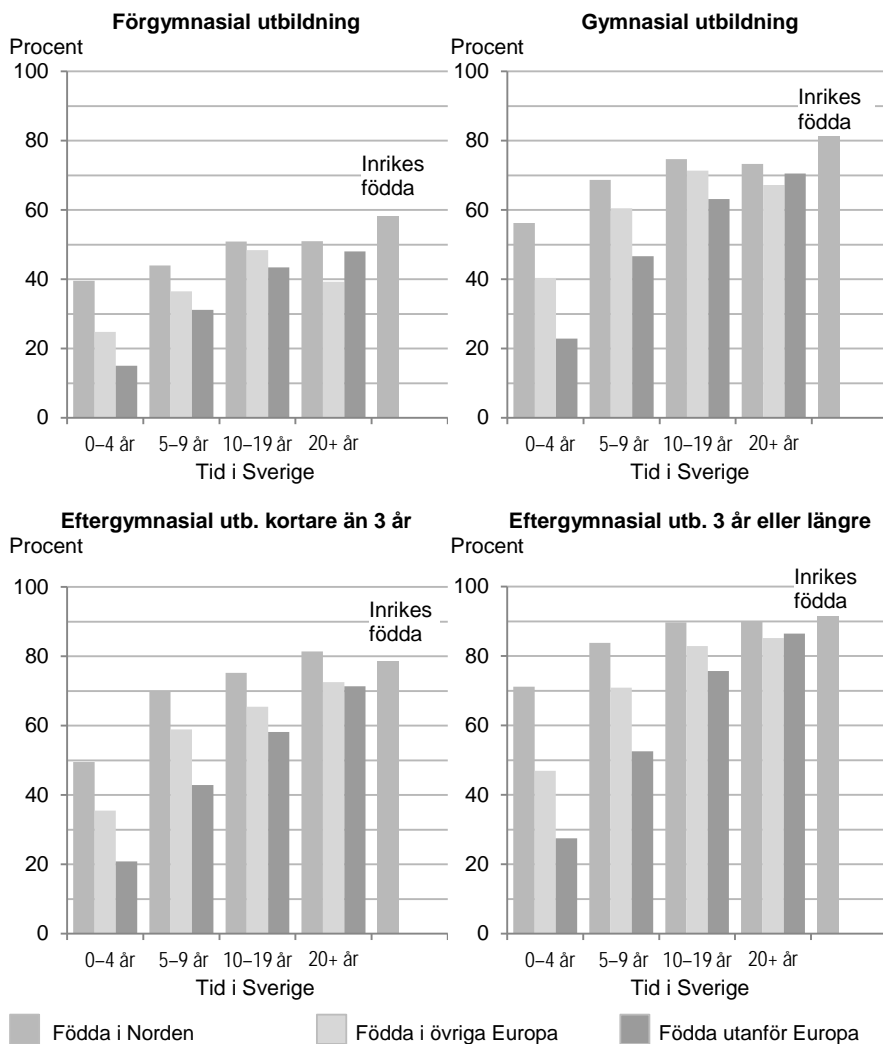
Inrikes födda med en eftergymnasial utbildning kortare än 3 år hade perioden 2010–2014 en genomsnittlig andel förvärvsarbetande på 78 procent för kvinnor och 81 procent för män. Andelen som förvärvsarbetar är alltså lägre än bland gymnasialt utbildade, vilken till viss del kan förklaras av att det är högre andel i denna grupp som fortfarande studerar jämfört med gymnasialt utbildade. Även för flera grupper av utrikes födda är andelen förvärvsarbetande lägre bland personer med en kortare eftergymnasial utbildning jämfört med de gymnasialt utbildade.

Andelen förvärvsarbetande är högst bland de med en längre eftergymnasial utbildning. Perioden 2010–2014 var andelen förvärvsarbetande 92 procent för inrikes födda kvinnor och 91 procent för inrikes födda män. Precis som för övriga utbildningsgrupper är andelen som förvärvsarbetar högre bland personer födda i Norden och lägre bland de som är födda utanför Europa, och andelen förvärvsarbetande är högre bland personer som varit i Sverige en längre tid jämfört med de som varit en kortare tid i landet.

Det är generellt en lägre andel kvinnor än män som förvärvsarbetar. En jämförelse av personer med olika utbildningsnivå visar att skillnaden mellan kvinnor och män är större för personer med lägre utbildningsnivå än för personer med en högre utbildningsnivå. Det finns några grupper där kvinnor med en längre eftergymnasial utbildning förvärvsarbetar i högre utsträckning än män med samma utbildningsnivå. Det gäller inrikes födda samt födda i Norden och födda utanför Europa som varit i Sverige tio år eller längre.

Diagram 3.6**Andel förvärvsarbetande kvinnor i åldern 20–64 år, efter utbildningsnivå, födelseregion och tid i Sverige, år 2010–2014. Procent**

3.6 Share gainfully employed among women aged 20–64, by educational level, region of birth and time in Sweden, years 2010–2014. Percent

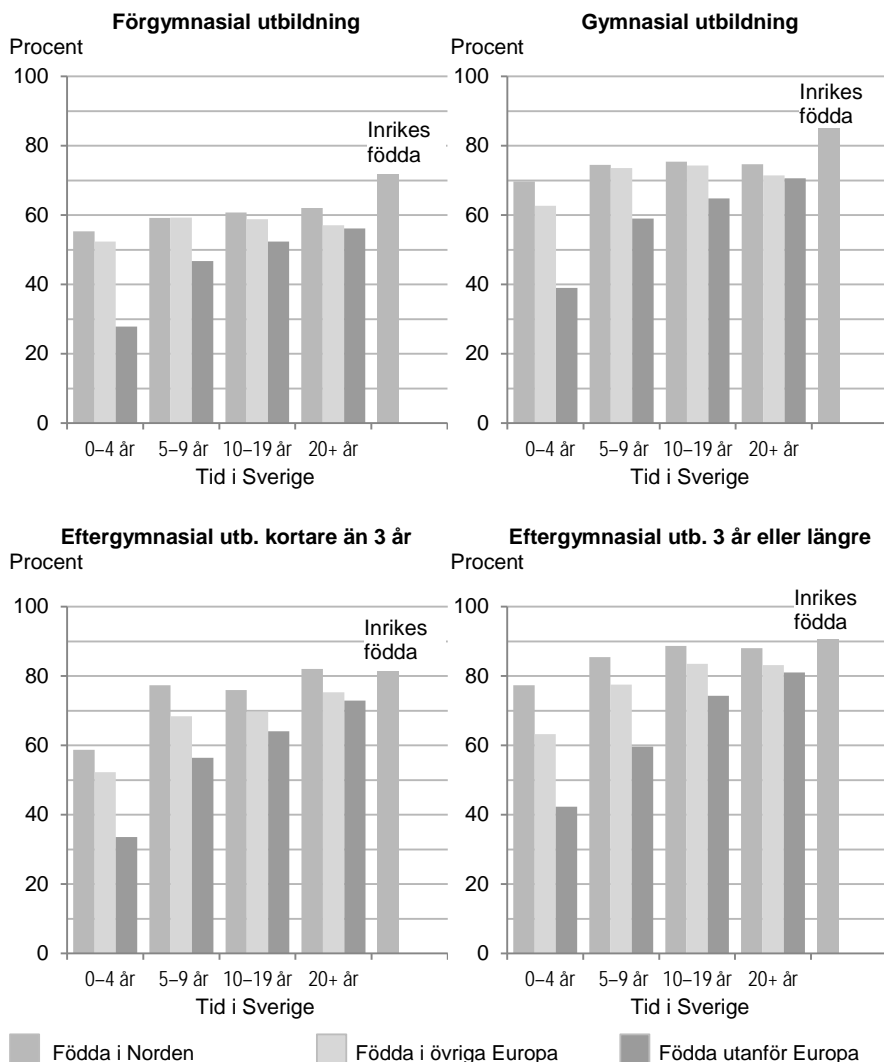

Uppgifter om arbetspendling saknas för år 2014. Arbetspendling är vanligast bland personer födda i Norden, därför redovisas perioden 2010–2013 för födda i denna grupp.

Personer för vilka uppgift om utbildningsnivå saknas ingår inte i diagrammet.

Diagram 3.7**Andel förvärvsarbetande män i åldern 20–64 år, efter utbildningsnivå, födelseregion och tid i Sverige, år 2010–2014. Procent**

3.7 Share gainfully employed among men aged 20–64, by educational level, region of birth and time in Sweden, years 2010–2014. Percent

Uppgifter om arbetspendling saknas för år 2014. Arbetspendling är vanligast bland personer födda i Norden, därför redovisas perioden 2010–2013 för födda i denna grupp.

Förvärvsarbete efter grund för bosättning

För personer födda utanför Europa jämförs andelen förvärvsarbetande bland personer som invandrat till Sverige av olika skäl. I redovisningen används tre grupper av grund för bosättning: flyktingar och deras anhöriga, övriga anhöriga samt personer med övrig grund för bosättning, exempelvis arbete eller studier.

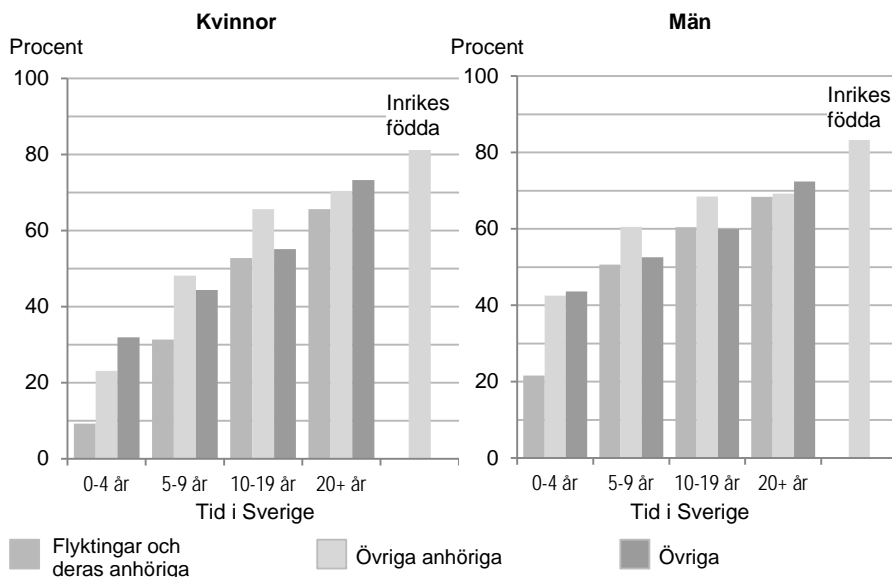
Skillnaden mellan grupper med olika grund för bosättning varierar beroende på hur lång tid man varit i Sverige. För personer som varit i Sverige mindre än fem år förvärvsarbetade 9 procent av kvinnor och 22 procent av män bland flyktingar och deras anhöriga, 23 procent av kvinnor och 42 procent av män bland övriga anhöriga samt 32 procent av kvinnor och 44 procent av män med övrig grund för bosättning år 2014.

För personer som varit i Sverige 5–9 år är andelen som förvärvsarbetar väsentligt högre jämfört med dem som varit i landet en kortare tid. Det gäller för både kvinnor och män och oavsett vilken grund för bosättning man har. Exempelvis för flyktingar och deras anhöriga var andelen som förvärvsarbetade 22 procentenheter högre bland kvinnor och 29 procentenheter högre bland män jämfört med de som varit i landet mindre än fem år.

Andelen som förvärvsarbetar är ytterligare högre för personer som varit i Sverige 10–19 år samt 20 år eller mer. Detta gäller både för kvinnor och män och för personer med olika grund för bosättning. Skillnader i andel förvärvsarbetande mellan olika grupper av grund för bosättning är störst för de som vistats en kort tid i Sverige och mindre för de som bott en längre tid i Sverige.

Diagram 3.8**Andel förvärvsarbetande kvinnor och män 20–64 år födda utanför Europa, efter grund för bosättning och tid i Sverige, år 2010–2014. Procent**

3.8 Share gainfully employed among women and men aged 20–64 born outside of Europe, by reasons for residence and time in Sweden, years 2010–2014. Percent

För personer som invandrat före 1987 saknas i de flesta fall uppgift om grund för bosättning. Dessa ingår i diagrammet i gruppen med övrig grund för bosättning och 20+ år i Sverige.

Fördjupad analys av sannolikheten att förvärvsarbeta

Det finns flera faktorer som har betydelse för utrikes föddas förvärvsarbete efter invandringen. I det här avsnittet görs en fördjupad analys av detta. Följande åtta faktorer ingår i analysen: kön, år, åldersgrupp, utbildningsnivå, födelseregion kombinerat med grund för bosättning, tid i Sverige samt relativ arbetslöshet i kommunen. I analysen ingår utrikes födda i åldern 20–64 år och som vistats högst nio år i Sverige.

Andelen förvärvsarbetande bland utrikes födda varierar efter samtliga faktorer under perioden 2004–2013, se tabell T.11 i tabellbilagan. Totalt var 42 procent förvärvsarbetande under perioden. De grupper där mer än hälften förvärvsarbetar är personer som har eftergymnasial utbildning på minst tre år, är födda i Norden eller övriga Europa eller har vistats sex till nio år i Sverige. Grupper där mindre än 30 procent förvärvsarbetar är

i åldersgrupperna 20–24 år eller 60–64 år, saknar uppgift om utbildningsnivå eller har mindre än ett års vistelsetid i Sverige.

Analysen av sannolikheten att vara förvärvsarbetande baseras på knappt 3,5 miljoner personer sammanlagt under åren 2004–2013 och utförs med hjälp av logistisk regressionsanalys. Här jämförs sannolikheten för en grupp att ha ett förvärvsarbete med ett medeltal för samtliga utrikes födda som ingår i analysen. Om jämförelsetalet är större än 1 är gruppens förvärvsarbetsgrad högre än genomsnittet och om jämförelsetalet är mindre än 1 är den lägre än genomsnittet. Jämförelsetalet benämns som *jämförelseindex*. Läs mer om metoden i *Fakta om statistiken*.

Regressionsanalyserna visar att det finns skillnader i sannolikheten att förvärvsarbete efter samtliga faktorer, se tabell 3.1. Det gäller dels när enbart en faktor i taget inkluderas i relation till sannolikheten att ha ett förvärvsarbete, modell 1, och dels när samtliga faktorer analyseras tillsammans, modell 2. Män har en större sannolikhet att vara förvärvsarbetande än kvinnor. Skillnaden mellan könen är till och med något större när hänsyn tas till samtliga faktorer.

Det finns vissa skillnader mellan åren hur sannolikheten att förvärvsarbete ser ut. År 2009 var sannolikheten som lägst och 2013 var den som högst. Det gäller modell 1. I modell 2, med kontroll för samtliga faktorer, var sannolikheten att ha ett förvärvsarbete lägst år 2005.

Tabell 3.1**Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att förvärvsarbete i olika grupper jämfört med genomsnittlig nivå bland utrikes födda, år 2004–2013**

3.1 Logistic regression analysis. Probability of employment in different groups compared with the average level among foreign born, years 2004–2013

Grupp	Mo- dell 1	Mo- dell 2	Grupp	Mo- dell 1	Mo- dell 2
Kön			Födelseregion		
Kvinnor	0,76	0,70	Norden	2,78	3,55
Män	1,32	1,42	Övriga Europa	1,32	1,26
År			Utanför Europa:		
2004	0,95	0,90	Flyktingar och		
2005	0,94	0,87	deras anhöriga	0,47	0,41
2006	0,99	1,01	Övriga anhöriga	0,79	0,74
2007	1,04	1,10	Övriga	0,73	0,73
2008	1,05	1,11	Tid i Sverige		
2009	0,88	0,88	0 år	0,34	0,33
2010	0,94	0,96	1 år	0,59	0,55
2011	1,04	1,03	2 år	0,76	0,72
2012	1,09	1,07	3 år	0,87	0,84
2013	1,12	1,10	4 år	1,02	1,00
Åldersgrupp			5 år	1,20	1,19
20–24 år	0,62	0,88	6 år	1,37	1,39
25–29 år	1,02	1,27	7 år	1,53	1,60
30–34 år	1,50	1,59	8 år	1,66	1,76
35–39 år	1,59	1,63	9 år	1,76	1,92
40–44 år	1,50	1,54	Relativ arbetslös-		
45–49 år	1,34	1,33	het i kommunen		
50–54 år	1,10	1,02	Låg	1,27	1,18
55–59 år	0,75	0,60	Medel-låg	1,07	1,09
60–64 år	0,40	0,27	Medel-hög	0,88	0,90
Utbildningsnivå			Hög	0,84	0,86
Förgymnasial	0,69	0,79			
Gymnasial	1,42	1,27			
Eftergymnasial					
kortare än 3 år	1,04	0,99			
Eftergymnasial					
3 år eller längre	1,61	1,38			
Uppgift saknas	0,61	0,73			

Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$.

I modell 1 inkluderas endast en faktor i taget i relation till förvärvsarbete och i modell 2 inkluderas samtliga faktorer i tabellen.

Sannolikheten att vara förvärvsarbetande är skiljer sig åt mellan olika åldersgrupper. Den är lägst för de äldsta och yngsta och högst i ålders-

grupperna 30–44 år. Jämförelseindex i modell 2 är cirka 1,60 i dessa åldrar jämfört med den genomsnittliga nivån. Det betyder att de har 60 procent högre sannolikhet att förvärvsarbete jämfört med genomsnittet. I åldern 55–59 år och 60–64 år är jämförelseindex 0,59 och 0,27 och i åldern 20–24 år det 0,88. Resultatet för åldern 60–64 år betyder att sannolikheten för dem att ha ett förvärvsarbete är ungefär en fjärdedel av den genomsnittliga.

Det finns tydliga skillnader mellan olika utbildningsnivåer. Det är störst sannolikhet att förvärvsarbete i grupperna med gymnasieutbildning respektive en lång eftergymnasial utbildning. Lägst är sannolikheten för gruppen där uppgift om utbildningsnivå saknas. Även gruppen med förgymnasial utbildning har en lägre sannolikhet att förvärvsarbete än genomsnittet.

Skillnader i förvärvsarbete efter födelseregion kombinerat med grund för bosättning är stora. Sannolikheten att ha ett förvärvsarbete är störst för personer födda i Norden, jämförelseindex är knappt 3 i modell 1 och 3,5 i modell 2. Personer födda i övriga Europa har en nivå på förvärvsarbete som är något över den genomsnittliga medan samtliga grupper födda utanför Europa, oavsett grund för bosättning, har en lägre sannolikhet att förvärvsarbete. Jämförelseindex för de födda utanför Europa varierar mellan 0,4 och 0,8 beroende på grund för bosättning. För personer födda utanför Europa är sannolikheten att förvärvsarbete lägst i gruppen flyktingar och deras anhöriga.

Sannolikheten att förvärvsarbete är högre för varje års längre vistelsetid och är lägst bland nyanlända och högst i gruppen som vistats nio år i landet. Skillnaderna mellan dessa grupper är något större i modell 2, där samtliga faktorer ingår, jämfört med modell 1. Det beror bland annat på att de som är födda utanför Europa och tillhör gruppen flyktingar och deras anhöriga utgör en lägre andel av dem med kortast vistelsetid, 19 procent, än av dem med längst vistelsetid, 27 procent. Men det beror också på att sambandet mellan tid i Sverige och förvärvsarbete är olika starkt i olika födelseregioner. Personer födda utanför Europa som tillhör grupperna flyktingar och deras anhöriga respektive övriga anhöriga, har mycket låg sannolikhet att ha ett förvärvsarbete när de har bott en kort tid i Sverige, särskilt jämfört med gruppen födda i Norden, se diagram 3.9.

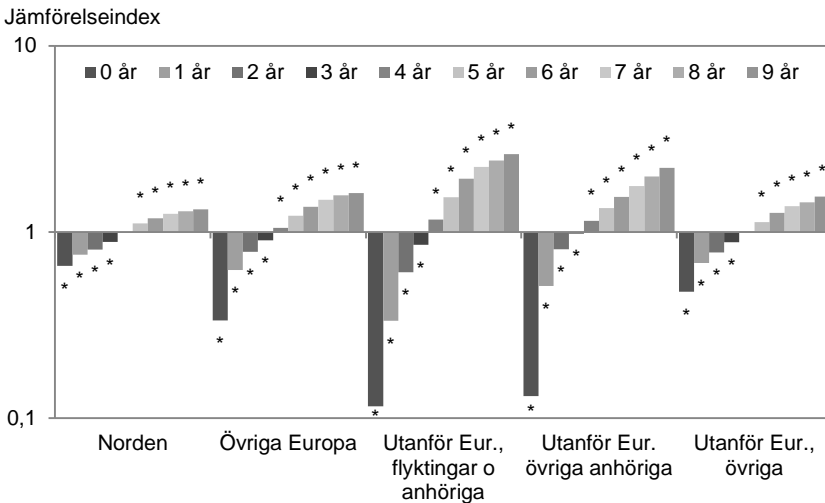
Slutligen redovisas även vissa skillnader i förvärvsarbete efter den relativa arbetslöshetsnivån i kommunen. Ju högre arbetslöshetsnivå i

kommunen desto lägre sannolikhet att ha ett förvärvsarbete för de utrikes födda som bor i kommunen. Detta samband påverkas inte så mycket av andra faktorer i analysen och det är inte några större skillnader i resultaten i modell 1 jämfört med modell 2.

Diagram 3.9

Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att ha ett förvärvsarbete efter tid i Sverige i olika födelseregioner jämfört med genomsnittlig nivå i respektive födelseregion, år 2004–2013

3.9 Logistic regression analysis. Probability that persons with post-secondary education are gainfully employed in an occupation demanding post-secondary educational skills by time in Sweden in different regions of birth compared with the average level in each region of birth, years 2004–2013

Skalan är logaritmisk så att avvikelser som är större och mindre än 1 ska bli jämförbara med avseende på staplarnas storlek.

*Resultatet är signifikant större eller mindre än 1, $p < 0,01$.

Förvärvsarbetande efter näringsgren och yrkesgrupp

Förutom att beskriva andelen förvärvsarbetande i olika grupper av utrikes födda är det också intressant att beskriva fördelningen av förvärvsarbetande efter näringsgren och yrke. I tabell 3. 2 redovisas hur förvärvsarbetande kvinnor och män födda i olika länder fördelar sig efter

näringsgren. Av tabellen framgår att det finns skillnader mellan kvinnor och män, men också mellan inrikes och utrikes födda.

För kvinnor är det vanligast att arbeta inom enheter för vård och omsorg. Det gäller oavsett födelse-land, men särskilt för födda utanför Europa samt inom Norden. Det är en högre andel inrikes födda som arbetar inom handel, och en högre andel födda i Sverige eller övriga Norden som arbetar inom civila myndigheter och försvaret. Däremot är det vanligare bland utrikes födda, särskilt födda utanför Europa, att arbeta inom hotell och restauranger, medan personer födda i övriga Europa är de som i störst utsträckning arbetar inom företagstjänster.

Även för män finns skillnader mellan inrikes och utrikes födda. Inrikes födda män arbetar i större utsträckning än utrikes födda inom civila myndigheter och försvaret. Utrikes födda, och särskilt födda utanför Europa, arbetar i större utsträckning inom enheter för vård och omsorg, hotell och restauranger samt transportföretag. Att arbeta inom tillverknings- och utvinningsindustrin är vanligast för födda i Norden och minst vanligt för födda utanför Europa.

För förvärvsarbetande med uppgift om yrke redovisas också hur de fördelar sig inom olika yrkesgrupper. Även här finns skillnader mellan inrikes och utrikes födda kvinnor och män, se tabell 3. 3.

Bland yrkesgrupper som är vanligare bland inrikes födda kvinnor finns *Butikspersonal, Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare* samt *Kontorsassistenter och sekreterare*. Andelen som arbetar som *Läkare* är högst bland kvinnor födda i övriga Europa medan kvinnor födda utanför Europa är de som i störst utsträckning arbetar i yrkesgrupperna *Barnskötare, elevassistenter m.fl., Undersköterskor* och *Vårdbiträden*. Kvinnor födda i övriga Europa samt utanför Europa arbetar i större utsträckning än andra inom yrkesgruppen *Städare och hemtjänstpersonal m.fl.*

För män arbetar inrikes födda i större utsträckning än utrikes födda inom yrkesgruppen *Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare*. Att arbeta inom yrkesgrupperna *Snabbmatpersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl., Vårdbiträden* samt *Städare och hemtjänstpersonal m.fl.* är vanligast bland män födda utanför Europa. De är samtidigt den grupp som i minst utsträckning arbetar inom yrkesgruppen *Snickare, murare och anläggningsarbetare*.

Tabell 3.2**Förvärvsarbetande kvinnor och män 20–64 år i olika födelseregioner fördelade efter arbetsställets näringsgren, år 2014. Procent och antal i tusental**

3.2 Gainfully employed women and men aged 20–64 in different regions of birth distributed by type of industry for workplace, year 2014. Percent and number in thousands

	Kvinnor				Män			
	Sverige	Norden	Övriga Europa	Utanför Europa	Sverige	Norden	Övriga Europa	Utanför Europa
Byggindustri	1	1	2	1	13	13	13	4
Civila myndigheter och försvaret	7	7	5	4	5	3	2	3
Enheter för vård och omsorg	28	32	27	33	5	7	7	12
Fastighetsbolag	1	1	1	1	2	2	1	1
Företag inom energi och miljö	1	0	0	0	2	2	1	1
Företagstjänster	10	11	16	13	12	12	14	14
Handel	12	9	9	8	13	11	11	12
Hotell och restauranger	3	2	5	8	2	2	8	14
Informations- och kommunikationsföretag	3	2	2	2	6	5	4	4
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1	0	1	0	2	1	1	0
Kreditinstitut och försäkringsbolag	2	2	1	1	2	2	1	1
Okänd bransch	1	1	2	2	1	1	1	1
Personliga och kulturella tjänster m.m.	5	5	5	5	3	4	3	4
Tillverknings- och utvinningsindustri	6	7	7	5	19	23	18	11
Transportföretag	2	3	2	2	7	8	9	12
Utbildningsväsendet	17	15	15	16	5	5	6	7
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal i tusental	1 774	50	127	152	1 886	40	143	173

Tabell 3.3**Förvärvsarbetande kvinnor och män 20–64 år i olika födelseregioner fördelade efter yrkesgrupp, år 2014. Procent och antal i tusental**

3.3 Gainfully employed women and men aged 20–64 in different regions of birth distributed by occupational group, year 2014. Percent and number in thousands

	Kvinnor				Män			
	Sverige	Norden	Övriga Europa	Utanför Europa	Sverige	Norden	Övriga Europa	Utanför Europa
Barnskötare, elevassistenter m.fl.	4	3	5	7	1	0	1	1
Butikspersonal	6	3	4	3	3	2	2	3
Civilingenjörssyrken	1	1	1	1	4	3	3	3
Fordonsmekaniker, reparatörer	0	0	0	0	3	3	2	1
Försäkringsrådgivare, företagssäljare, inköpare	2	2	1	1	5	4	2	2
Grundskole-, förskollärare	9	7	6	6	2	1	2	2
Ingenjörer, tekniker	1	1	1	1	4	4	3	2
IT-arkitekter, systemutv., testledare	1	1	1	1	4	4	4	3
Kockar och kallskänkor	1	1	1	2	1	1	1	3
Kontorsassistenter och sekreterare	8	7	5	3	1	1	1	1
Lagerpersonal och transportledare	1	1	1	1	3	3	4	4
Lastbils- och bussförare	0	0	0	0	3	4	5	5
Läkare	1	2	4	2	1	2	3	2
Montörer	1	1	1	1	2	3	3	2
Organisationsutv., HR-specialister	3	3	2	2	2	2	1	1
Sjuksköterskor	4	5	3	3	1	1	0	0
Skötare, vårdare, personliga assistenter	5	6	5	7	2	2	2	4
Smeder och verktygsmakare	0	1	0	0	2	4	3	2
Köks- restaurangbiträden	2	2	3	4	0	0	3	6
Snickare, murare, anl. arb.	0	0	0	0	4	4	5	1
Städare och hemservicepersonal m.fl.	2	3	9	9	0	1	3	5
Undersköterskor	9	11	10	15	1	1	1	3
Universitets- och högskollärare	1	1	2	2	1	2	3	3
Vårdbiträden	3	3	4	7	0	0	1	3
Övriga yrken	36	36	29	24	46	45	39	35
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal i tusental	1 340	38	88	103	1 289	27	87	102

I tabellen ingår endast personer med uppgift om yrke. Läs mer i *Fakta om statistiken*

Personer med eftergymnasial utbildning som har ett yrke med hög kvalifikationsnivå

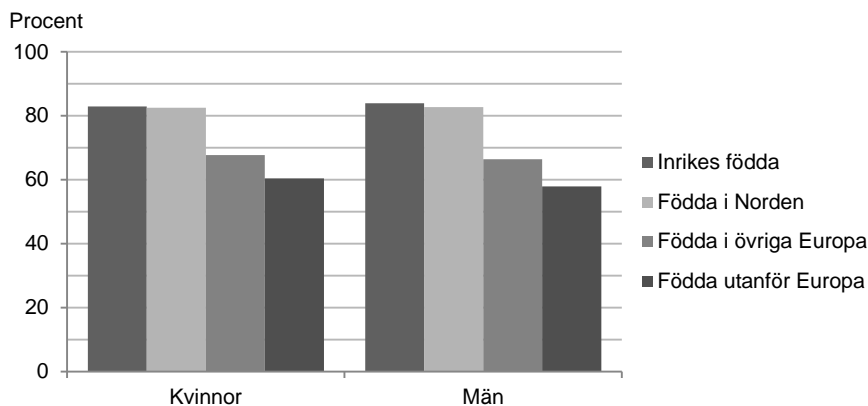
Tidigare i detta kapitel har andelen förvärvsarbetande beskrivits för personer med olika utbildningsnivå, och resultaten visade att personer med hög utbildningsnivå förvärvsarbetar i större utsträckning än personer med lägre utbildningsnivå. En person som förvärvsarbetar har inte nödvändigtvis ett yrke som motsvarar utbildningsnivån. För förvärvsarbetande med eftergymnasial utbildning beskrivs därför i detta avsnitt om de har ett yrke med hög kvalifikationsnivå. Som yrken med hög kvalifikationsnivå räknas här yrken med krav på högskolekompetens och chefsyrken. Liksom när förvärvsarbetande redovisades efter yrkesgrupp ingår här endast personer med uppgift om yrke. Läs mer om detta i *Fakta om statistiken*.

I diagram 3.10 redovisas andelen förvärvsarbetande eftergymnasialt utbildade som har ett yrke med hög kvalifikationsnivå. Andelen är högst för födda i Sverige och Norden och lägst för födda utanför Europa. År 2014 hade 83 procent av kvinnor födda i Sverige eller övriga Norden med eftergymnasial utbildning ett yrke med hög kvalifikationsnivå. För män var andelen 84 procent för inrikes födda och 83 procent för födda i övriga Norden. Andelen bland kvinnor och män födda i övriga Europa var 68 respektive 67 procent år 2014, och 60 respektive 58 procent för personer födda utanför Europa.

Andelen av de förvärvsarbetande med eftergymnasial utbildning som arbetar inom ett yrke med hög kvalifikationsnivå är alltså lägre för personer födda i övriga Europa samt utanför Europa jämfört med födda i Sverige och övriga Norden. Skillnaderna mellan kvinnor och män inom respektive födelseregion är små.

Diagram 3.10**Andel förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 20–64 år med eftergymnasial utbildning som har ett yrke med hög kvalifikationsnivå, efter födelseregion, år 2014. Procent**

3.10 Share gainfully employed women and men aged 20–64 with post-secondary education in an occupation demanding post-secondary educational skills, by region of birth, year 2014. Percent

Fördjupad analys av eftergymnasialt utbildade i yrken med krav på eftergymnasial kompetens

I detta avsnitt redovisas uppgifter för utrikes födda i åldern 20–64 år med eftergymnasial utbildning som förvärvsarbetade 2014 och även hade en yrkesuppgift, läs mer om detta i *Fakta om statistiken*. Det var drygt 203 000 utrikes födda som uppfyllde dessa villkor och som därmed ingår i analysen. Två tredjedelar av dessa hade ett yrke som normalt kräver en eftergymnasial utbildning. Det kan jämföras med drygt åtta av tio bland inrikes födda med eftergymnasial utbildning, se diagram 3.10.

Det finns betydande skillnader mellan olika grupper av utrikes födda vad gäller andelen med ett yrke som normalt kräver en eftergymnasial utbildning. Sex faktorer ingår i den fördjupade analys som görs här: kön, ålder, utbildningsnivå, födelseregion kombinerat med grund för bosättning, vistelsetid samt typ av lokal arbetsmarknad (LA). Andelen av de eftergymnasialt utbildade som har ett yrke med krav på eftergymnasial utbildning är högst för personer som har en forskarutbildning, 96 procent, och lägst för personer i åldersgruppen 20–24 år, 38 procent. I tabell T.12 i tabellbilagan redovisas uppgifter för alla grupper.

Sannolikheten för personer med eftergymnasial utbildning att ha ett yrke med krav på eftergymnasial utbildning analyseras på samma sätt som föregående analys av förvärvsarbete med logistisk regressionsanalys. Även här jämförs en grupps sannolikhet med ett genomsnitt och två modeller används, modell 1 med endast en faktor i taget och modell 2 med samtliga sex faktorer tillsammans.

I modell 1, med faktorerna var för sig, finns skillnader i sannolikheten att ha ett yrke med krav på eftergymnasial utbildning för samtliga faktorer, se tabell 3.4. Kvinnor har en något större sannolikhet till detta än män. Men denna skillnad försvinner när övriga faktorer analyseras tillsammans med kön. För övriga faktorer finns skillnader också i modell 2 där samtliga faktorer inkluderas.

I den yngsta gruppen, 20–24 år, är det en låg sannolikheten att ha ett yrke med hög kvalifikationsnivå. Högst är sannolikheten i den äldsta gruppen, 60–64 år. Dessa resultat ändras påtagligt när andra faktorer ingår i analysen, modell 2. Då har inte äldre en större sannolikhet än yngre att ha ett yrke med krav på eftergymnasial utbildning. Det gäller i stället personer i åldern 25–34 år. Anledningen till den yngre gruppens sämre utfall i modell 1 är bland annat att de har en låg andel personer födda i Norden, en hög andel med kort eftergymnasial utbildning, en hög andel födda utanför Europa med flyktingskäl som grund för bosättning samt en hög andel med kort vistelsetid. Det omvända förhållandet gäller äldre. Personer i åldersgruppen 60–64 år har bland annat en hög andel personer med lång vistelsetid i Sverige, en hög andel födda i Norden och en låg andel med kort eftergymnasial utbildning.

Sannolikheten att ha ett yrke med eftergymnasiala utbildningskrav är betydligt större för personer födda i Norden än för de födda i övriga Europa respektive utanför Europa. Jämförelseindex för Norden är drygt 2 både i modell 1 och modell 2. För personer födda utanför Europa finns skillnader efter grund för bosättning. Flyktingar och deras anhöriga samt övriga anhöriga har en låg sannolikhet att ha ett yrke med eftergymnasiala utbildningskrav, jämförelseindex 0,5–0,6, medan gruppen som hade övriga bosättningskäl har en klart högre sannolikhet till detta jämfört med genomsnittet.

Sannolikheten för eftergymnasialt utbildade att ha ett yrke med krav på eftergymnasial utbildning är högre i kommuner som tillhör storstädernas LA och större städernas LA än i övriga lokala arbetsmarknader.

Tabell 3.4**Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att personer med eftergymnasial utbildning har ett yrke med hög kvalifikationsnivå i olika grupper jämfört med genomsnittlig nivå bland utrikes födda, år 2014**

3.4 Logistic regression analysis. Probability that persons with post-secondary education are gainfully employed in an occupation demanding post-secondary educational skills in different groups compared with the average level among foreign born, year 2014

	Modell 1	Modell 2
Kön		
Kvinnor	1,07	0,99
Män	0,93	1,01
Åldersgrupp		
20–24 år	0,35	0,65
25–29 år	1,01	1,42
30–34 år	1,14	1,45
35–39 år	1,12	1,28
40–44 år	1,12	1,18
45–49 år	1,06	0,98
50–54 år	1,08	0,83
55–59 år	1,21	0,77
60–64 år	1,42	0,79
Utbildningsnivå		
Eftergymnasial kortare än 3 år	0,18	0,15
Eftergymnasial 3 år eller längre	0,83	0,85
Forskarutbildning	6,71	8,00
Födelseregion		
Norden	2,31	2,55
Övriga Europa	1,00	1,00
Utanför Europa		
Flyktingar och deras anhöriga	0,62	0,58
Övriga anhöriga	0,45	0,49
Övriga	1,56	1,38
Tid i Sverige		
0–4 år	0,87	0,64
5–9 år	0,69	0,62
10–19 år	0,94	1,07
20- år	1,78	2,37
Typ av LA		
Storstädernas LA	1,13	1,07
Större städers LA	1,05	1,10
Övriga LA	0,84	0,85

Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$.

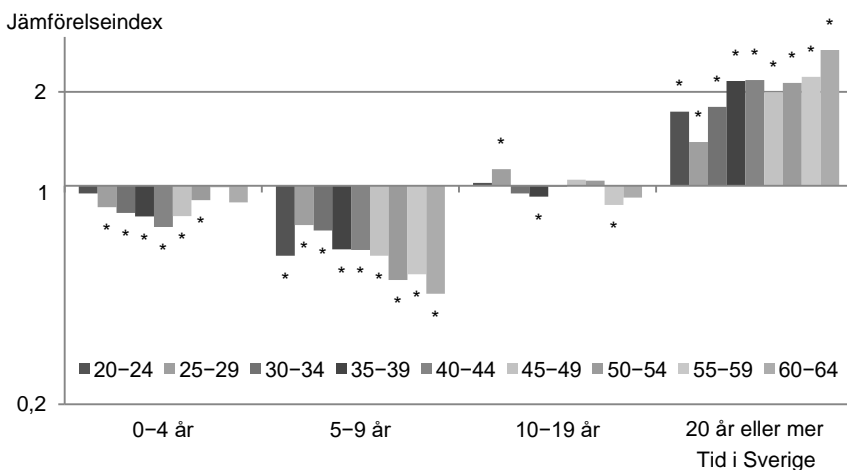
I modell 1 inkluderas endast en faktor i taget i relation till förvärvsarbete och i modell 2 inkluderas samtliga faktorer i tabellen.

Personer med eftergymnasial utbildning har lägre sannolikhet till ett yrke med hög kvalifikationsnivå om de bott en kortare tid i Sverige, upp till nio år, än om de bott i Sverige en längre tid. Störst är sannolikheten till ett yrke med hög kvalifikationsnivå för personer som bott 20 år eller längre i Sverige. Sambandet mellan tid i Sverige och sannolikheten att ha ett yrke med hög kvalifikationsnivå är ännu starkare i modell 2 när alla faktorer ingår i analysen. Det beror bland annat på att sambandet mellan vistelse-tid och sannolikheten att ha ett yrke med hög kvalifikationsnivå är olika starkt i olika åldersgrupper. Det är en högre andel som har bott en lång tid i Sverige bland äldre och det verkar också som om högre ålder ökar sannolikheten till ett kvalificerat yrke i gruppen med minst 20 års vistelsetid i landet, se diagram 3.11. I gruppen som har bott 5–9 år i Sverige minskar sannolikheten till ett sådant yrke med ökande ålder.

Diagram 3.11

Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att personer med eftergymnasial utbildning har ett yrke med hög kvalifikationsnivå efter tid i Sverige i olika åldersgrupper jämfört med genomsnittlig nivå i respektive åldersgrupp, år 2014

3.11 Logistic regression analysis. Probability that persons with post-secondary education are gainfully employed in an occupation demanding post-secondary educational skills by years of residence in different age groups compared with the average level in each age group, year 2014

Skalan är logaritmisk så att avvikelser som är större och mindre än 1 ska bli jämförbara med avseende på staplarnas storlek.

*Resultatet är signifikant större eller mindre än 1, $p < 0,01$.

Förvärvsarbete bland kommunmottagna flyktingar och deras anhöriga

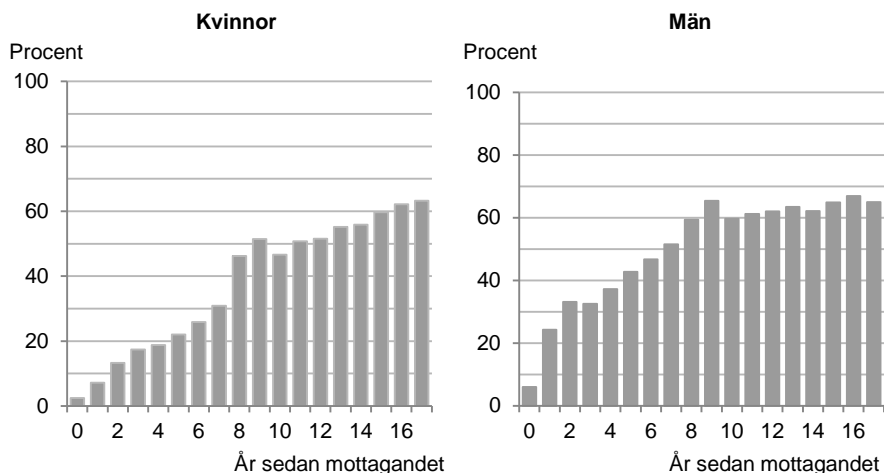
Tidigare i detta kapitel har förvärvsarbete beskrivits för utrikes födda från olika födelseregioner, och personer födda utanför Europa har delats upp efter grund för bosättning. I detta avsnitt beskrivs förvärvsarbete för kommunmottagna flyktingar och deras anhöriga. I gruppen ingår flyktingar och deras anhöriga födda utanför Europa, men även personer födda i Europa som räknas som flyktingar eller anhöriga till flyktingar inkluderas. Här används antal år sedan mottagandet i en kommun, i stället för den sammanlagda tiden som folkbokförd i Sverige som används i övriga delar av rapporten.

Andelen förvärvsarbetande skiljer sig åt mellan personer beroende på hur lång tid som gått sedan de togs emot i en kommun. År 2014 förvärvsarbetade 2 procent av kvinnorna och 6 procent av männen bland flyktingar och deras anhöriga som blivit mottagna i en kommun samma år. Andelen som förvärvsarbetade var betydligt högre för personer där det gått längre tid sedan mottagandet, exempelvis förvärvsarbetade 17 procent av kvinnorna och 32 procent av männen som mottogs tre år tidigare, och 31 procent av kvinnorna och 52 procent av männen i gruppen där det gått sju år sedan de mottogs i en kommun. För personer där det gått längst tid sedan mottagandet, sjutton år, var andelen förvärvsarbetande 63 procent för kvinnor och 65 procent för män.

Män kommer snabbare ut på arbetsmarknaden än vad kvinnor gör. För personer där det gått kort tid sedan mottagandet är det därför betydande skillnader mellan andelen kvinnor och andelen män som förvärvsarbetar, men för personer där det gått en längre tid sedan mottagandet är skillnaden mellan könen mindre.

Diagram 3.12**Andel förvärvsarbetande av kommunmottagna flyktingar och deras anhöriga, kvinnor och män i åldern 20–64 år, efter år sedan mottagandet, år 2014. Procent**

3.12 Share gainfully employed among refugees and their family received by municipalities, women and men aged 20–64, by years since reception, year 2014. Percent

Även för kommunmottagna flyktingar och deras anhöriga skiljer sig andelen förvärvsarbetande åt mellan personer med olika utbildningsnivå. I diagram 3.13 redovisas andelen förvärvsarbetande år 2014 bland kommunmottagna. Här redovisas de grupper där det har gått 0, 5, 10 och 15 år sedan mottagandet.

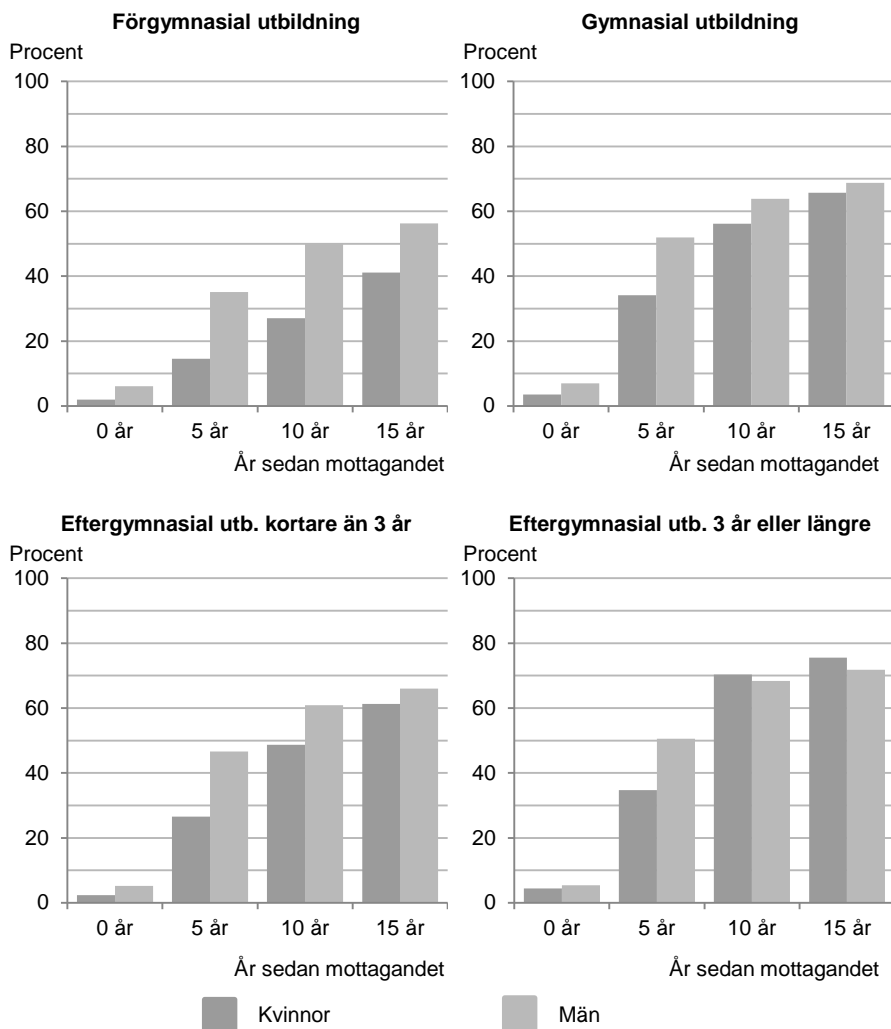
År 2014 var andelen förvärvsarbetande bland de som mottagits i en kommun samma år 2–4 procent för kvinnor och 5–7 procent för män med olika utbildningsnivå. För de som mottagits fem år tidigare var andelen förvärvsarbetande år 2014 högre, men det är stora skillnader mellan personer med olika utbildningsnivå. För kvinnor förvärvsarbetade 15 procent av de med en förgymnasial utbildning, 34 procent av de med en gymnasial utbildning, 27 procent av de med en kortare eftergymnasial utbildning och 35 procent av de med en längre eftergymnasial utbildning. Män har en högre andel förvärvsarbetande för alla utbildningsnivåer, 35 procent för personer med förgymnasial utbildning, 52 procent för gymnasieutbildade, 47 procent för personer med kortare eftergymnasial utbildning och 51 procent för personer med en längre eftergymnasial utbildning.

För personer där det gått tio år sedan de mottogs var andelen förvärvsarbetande högre, det gäller både kvinnor och män samt för alla utbildningsnivåer. Personer som mottagits femton år tidigare hade den högsta andelen förvärvsarbetande år 2014. I denna grupp förvärvsarbetade 41 procent av kvinnor och 56 procent av män med förgymnasial utbildning, 66 procent av kvinnor och 69 procent av män med gymnasial utbildning, 61 procent av kvinnor och 66 procent av män med en kortare eftergymnasial utbildning samt 76 procent av kvinnor och 72 procent av män med en längre eftergymnasial utbildning.

Det är generellt sett en högre andel förvärvsarbetande bland män än bland kvinnor, och för personer som mottagits i en kommun samma år eller fem år tidigare gäller det för alla utbildningsnivåer. För personer som mottagits tio eller femton år tidigare var dock andelen förvärvsarbetande högre bland kvinnor med en längre eftergymnasial utbildning än bland män med samma utbildningsnivå.

Diagram 3.13**Andel förvärvsarbetande av kommunmottagna flyktingar och deras anhöriga, kvinnor och män i åldern 20–64 år, efter kön, utbildningsnivå och år sedan mottagandet, år 2014. Procent**

3.13 Share gainfully employed among refugees and their family received by municipalities, women and men aged 20–64, by level and education and years since reception, year 2014. Percent

Unga som varken arbetar eller studerar

I detta kapitel har tidigare beskrivits i vilken utsträckning olika grupper av utrikes födda förvärvsarbetar. För unga som inte förvärvsarbetar är det vanligt att studera. Men det finns också personer som varken arbetar eller studerar. År 2013 var det omkring 97 000 unga i åldern 16–24 år som varken arbetade eller studerade. Det motsvarade närmare 9 procent av befolkningen i denna ålder.

Utrikes födda har generellt en högre andel unga som varken arbetar eller studerar. År 2013 var andelen unga kvinnor och män som varken arbetade eller studerade 7 respektive 8 procent för inrikes födda. Detta kan jämföras med 18 respektive 17 procent för födda i Norden, 20 respektive 18 procent för födda i övriga Europa och 18 respektive 14 procent för födda utanför Europa, se tabell 3.5.

För utrikes födda finns skillnader för personer som varit i Sverige olika lång tid. Generellt är andelen högre bland personer som varit kort tid i landet jämfört med dem som bott i landet en längre tid. När personer som är födda utanför Europa redovisas efter grund för bosättning visar det sig att andelen som varken arbetar och studerar och som varit i Sverige kortare tid än fem år är förhållandevis låg bland flyktingar och deras anhöriga jämfört med övriga grupper. En förklaring kan vara att många i gruppen deltar i sfi, svenska för invandrare, och därmed inte ingår i gruppen unga som varken arbetar eller studerar.

Andelen unga som varken arbetar eller studerar är ungefär densamma för kvinnor som för män, undantaget för födda utanför Norden som bott 0–4 år i Sverige där andelen är högre bland kvinnor. En förklaring till detta är att det är vanligare att ha små barn i dessa grupper. En tidigare studie av unga som varken arbetar eller studerar (Gullberg Brännström & Hedlund, 2015) har undersökt var dessa personer får sin inkomst ifrån. Bland unga 20–25 år som varken arbetade eller studerade var nära var fjärde kvinna föräldraledig. För männen var andelen föräldralediga mindre än 1 procent. Denna studie visade också att mer än var femte person i gruppen helt saknade registrerad inkomst det aktuella året. Hälften av dem var utrikes födda. Det kan finnas flera förklaringar till att en person saknar inkomst. En del av dessa personer kan ha lämnat Sverige, antingen permanent eller för en begränsad tid, utan att ha meddelat Skatteverket. Detta förekommer troligtvis oftare i grupper av utrikes födda där rörligheten är hög, exempelvis födda i övriga Europa och födda utanför Europa som invandrat med arbete eller studier som

grund för bosättning. Andra förklaringar till att helt sakna registrerad inkomst är svartarbete eller att vara försörjd av sina föräldrar eller en partner.

Tabell 3.5

Unga kvinnor och män i åldern 16–24 år som varken arbetar eller studerar, efter födelseregion, grund för bosättning och tid i Sverige, år 2013. Antal och procent

3.5 Young women and men aged 16–24 who neither work nor study, by region of birth, reasons for residence and time in Sweden, year 2013. Number and percent

	Antal		Andel av befolkningen	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sverige	33 400	39 200	7	8
Norden	800	600	18	17
0–4 år	600	300	24	24
5–9 år	100	100	16	16
10–19 år	100	200	10	11
Övriga Europa	4 500	4 000	20	18
0–4 år	2 800	2 000	32	25
5–9 år	700	700	16	15
10–19 år	900	1 400	12	13
Utanför Europa				
Flyktingar och deras anhöriga	3 800	3 800	15	12
0–4 år	2 000	1 700	20	11
5–9 år	900	1 000	13	11
10–19 år	900	1 100	12	14
Övriga anhöriga	3 200	1 900	21	15
0–4 år	2 300	900	30	20
5–9 år	500	500	14	14
10–19 år	500	500	10	12
Övriga	1 000	1 100	22	21
0–4 år	700	800	32	27
5–9 år	100	100	27	24
10–19 år	200	200	9	12

4. Inkomst

I detta kapitel redovisas inkomstutvecklingen för utrikes födda under de senaste åren och för år 2014 studeras inkomstnivån efter ålder, födelse-region och grund för bosättning, tid i Sverige, utbildningsnivå samt för förvärsarbetande och de som inte förvärsarbetar. Därefter redovisas fördelningen av olika inkomstslag och vilka grupper som riskerar ekonomisk utsatthet utifrån två olika kriterier.

Inkomstnivå

I detta kapitel studeras befolkningen i åldrarna 20–64 år. Personer som inte varit folkbokförda både vid årets början och vid årets slut samt personer som tillhör en familj utan registrerad inkomst har exkluderats. Läs mer om detta i *Fakta om statistiken*.

För att studera inkomstnivån används här individens nettoinkomst. Nettoinkomsten är summan av alla inkomster minus skatt. Som inkomster räknas löneinkomst, inkomst av näringsverksamhet, kapitalinkomst, studiemedel, föräldrainkomst, pension, arbetsmarknadsstöd, sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, etableringsersättning, bostadsstöd och ekonomiskt bistånd. För att belysa nettoinkomsten för olika befolkningsgrupper används här medianvärden, det vill säga det mittersta värdet då inkomsterna sorteras i storleksordning.

Inkomstutvecklingen

Medianvärdet för nettoinkomsten i åldersgruppen 20–64 år uppgick år 2014 till drygt 238 000 kronor, vilket motsvarar knappt 19 900 kronor per månad. Nettoinkomsten är lägre för utrikes födda än för inrikes födda och lägre för kvinnor än för män. Utrikes födda kvinnor har den klart lägsta nettoinkomsten. År 2014 var den 14 900 kronor per månad. Detta kan jämföras med nettoinkomsten för inrikes födda kvinnor som var 18 900 kronor. För utrikes födda män var nettoinkomsten 17 200 kronor per månad och för inrikes födda män 22 700 kronor per månad.

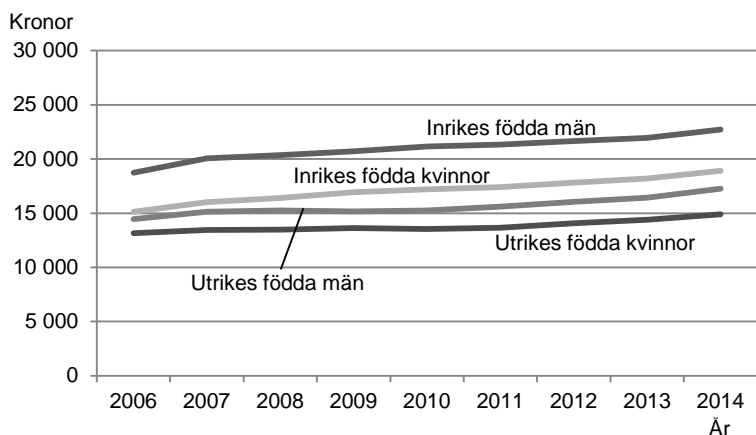
I diagram 4.1 illustreras hur inkomsten har utvecklats för inrikes och utrikes födda åren 2006–2014. Inkomstutvecklingen har justerats för den allmänna prisutvecklingen. Både inrikes och utrikes födda kvinnor och män har en högre inkomst år 2014 än år 2006. Inrikes föddas inkomst har

dock ökat mer, i procent räknat, än utrikes föddas. För inrikes födda kvinnor var ökningen 25 procent, för inrikes födda män 21 procent, för utrikes födda kvinnor 13 procent och för utrikes födda män 19 procent. Skillnaderna i inkomst mellan inrikes och utrikes födda har alltså ökat under perioden.

Diagram 4.1

Nettoinkomst per månad för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år, år 2006–2014. Medianinkomst i kronor

4.1 Net income per month for Swedish and foreign born women and men aged 20–64, year 2006–2014. Median income in SEK

Inkomsterna är uppräknade till 2014 års penningvärde

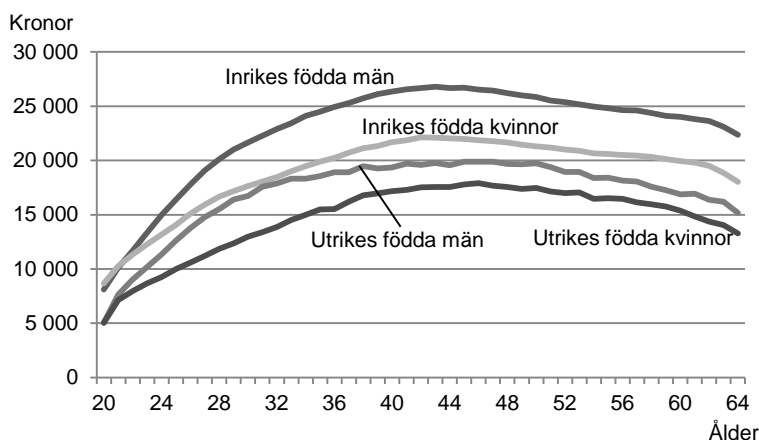
Inkomst efter ålder

Nettoinkomsten ökar för varje årsklass fram till drygt 40 års ålder och är därefter lägre. Att inkomsten är högst kring 40 års ålder kan förklaras av att det är i dessa åldrar som andelen förvärvsarbete är som högst. De flesta har då perioder med studier och föräldraledighet bakom sig samtidigt som hälsan fortfarande är god.

För kvinnor skiljer det mellan 3 100 och 5 100 kronor i medianinkomst mellan inrikes och utrikes födda i olika åldrar. Bland män är skillnaden i medianinkomst mellan 2 500 och 7 200 kronor per månad. Skillnaden mellan inrikes och utrikes födda är, i kronor räknat, minst i 20-årsåldern. Detta gäller både kvinnor och män. Samtidigt är det i dessa åldrar som inkomsten är lägst och procentuellt sett är skillnaden störst i åldrarna under 30 år.

Diagram 4.2

Nettoinkomst per månad för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år efter ålder, år 2014. Medianinkomst i kronor
 4.2 Net income per month for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 by age, year 2014. Median income in SEK

Inkomst för förvärvsarbete

Inkomstnivån påverkas självfallet av om man förvärvsarbetar eller inte. Som visats i kapitlet *Arbetsmarknad* är andelen förvärvsarbete betydligt högre bland inrikes födda män och kvinnor än bland utrikes födda män och kvinnor. Den lägre andelen förvärvsarbete bland utrikes födda kan till viss del förklara deras lägre inkomstnivå. Inkomstskillnaderna mellan inrikes och utrikes födda är mindre om man jämför förvärvsarbete respektive de som inte förvärvsarbetar var för sig, se diagram 4.3. Medianinkomsten för förvärvsarbete är dock fortfarande högre för inrikes födda än för utrikes födda. Det gäller både för kvinnor och för män.

Den totala nettoinkomsten är högre för inrikes födda kvinnor än för utrikes födda män. Utrikes födda män som förvärvsarbetar har däremot en högre medianinkomst än inrikes födda kvinnor som förvärvsarbetar. Detta kan exempelvis ha att göra med hur många timmar de arbetar. Deltidsarbete, som är vanligare bland såväl inrikes som utrikes födda kvinnor, påverkar kvinnors inkomst.

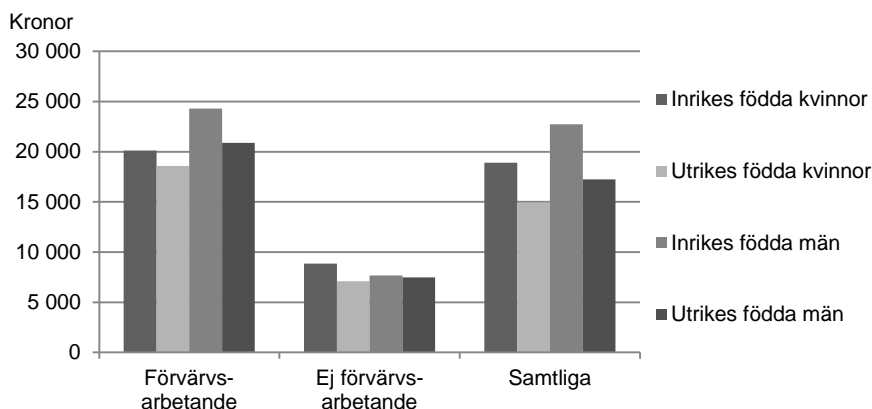
Inkomsten för de som inte förvärvsarbetar kommer från olika ersättningsystem vilket gör att inkomsten kan variera i storlek. Utrikes födda kvinnor som inte förvärvsarbetar har en lägre inkomst än ej förvärvs-

arbetande inrikes födda kvinnor. Inrikes födda kvinnor som inte förvärvsarbetar har också en högre inkomst än ej förvärvsarbetande män. En förklaring till detta är att inrikes födda kvinnor som inte förvärvsarbetar oftare har inkomst från föräldrapenning, där ersättningen kan vara högre än från till exempel arbetslöshetsersättning. För män som inte förvärvsarbetar är det i princip ingen skillnad i inkomst mellan inrikes och utrikes födda.

Diagram 4.3

Nettoinkomst per månad för förvärvsarbetande och ej förvärvsarbetande inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år, år 2014. Medianinkomst i kronor

4.3 Net income per month for gainfully employed and not gainfully employed Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64, year 2014. Median income in SEK

Inkomst efter tid i Sverige

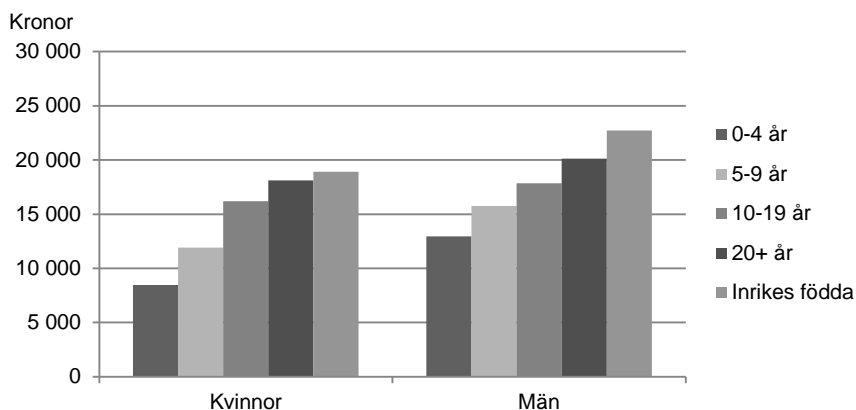
I kapitlet *Arbetsmarknad* visas att andelen som förvärvsarbetar ökar med tiden i Sverige. Detta avspeglas även i inkomstnivån. I diagram 4.4 redovisas medianinkomsten efter tiden man har bott i Sverige. De utrikes födda som har varit i Sverige i mindre än fem år har de lägsta inkomsterna. Kvinnorna hade år 2014 en inkomst på 8 500 kronor per månad och männen en inkomst på 13 000 kronor per månad. Inkomsten är högre för personer med längre vistelsetid och är högst för de som varit i Sverige i 20 år eller mer. Även denna grupp har dock lägre inkomst än inrikes födda. För kvinnor är skillnaden relativt liten, nettoinkomsten för utrikes födda kvinnor med en vistelsetid på 20 år är 800 kronor mindre

per månad jämfört med inrikes födda. För män är skillnaden större, 2 600 kronor per månad.

Diagram 4.4

Nettoinkomst per månad för kvinnor och män i åldern 20–64 år efter tid i Sverige, år 2014. Medianinkomst i kronor

4.4 Net income per month for women and men in the ages 20–64 by time in Sweden, year 2014. Median income in SEK

Inkomst efter födelseregion

Nettoinkomsten skiljer sig åt mellan personer från olika födelseregioner och med olika grund för bosättning, vilket visas i tabell 4.1. Personer födda i Norden har en inkomst ungefär i nivå med inrikes födda medan födda i övriga Europa och utanför Europa har lägre medianinkomst. Flyktingar och deras anhöriga samt övriga anhöriga födda utanför Europa har lägst inkomstnivå. För män är inkomsten ungefär densamma i dessa två grupper, drygt 14 000 kronor per månad, medan kvinnor i gruppen övriga anhöriga har en lägre inkomst än flyktingar och deras anhöriga, 11 900 kronor per månad respektive 12 700 kronor per månad.

Tabell 4.1**Nettoinkomst per månad för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år efter födelseregion och grund för bosättning, år 2014. Medianinkomst i kronor och antal i tusental**

4.1 Net income per month for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 by region of birth and reasons for residence, year 2014. Median income in SEK and number in thousands

	Medianinkomst		Antal personer i tusental	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sverige	18 900	22 700	2 169	2 265
Norden	19 000	21 400	68	56
Övriga Europa	15 700	19 000	188	182
Utanför Europa	13 300	15 400	280	268
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	12 700	14 200	115	137
<i>Övriga anhöriga</i>	11 900	14 500	113	64
<i>Övriga</i>	15 000	17 300	17	31

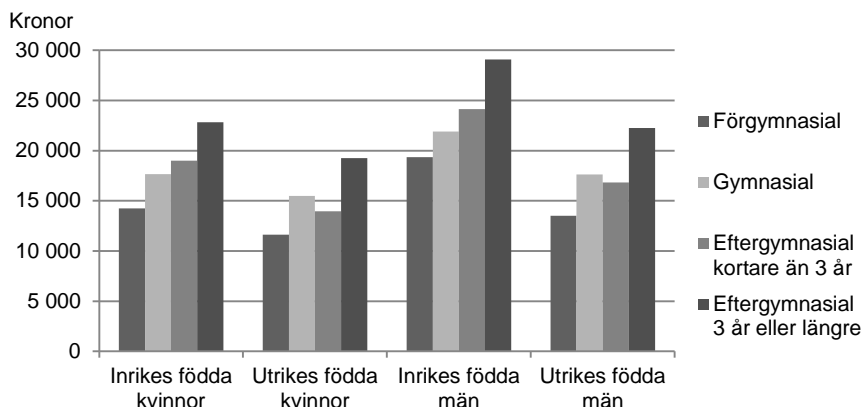
För personer invandrade före 1987 saknas uppgift om grund för bosättning. Antalet personer i grupperna Flyktingar och deras anhöriga, Övriga anhöriga och Övriga summeras därför inte till samtliga födda utanför Europa. Nettoinkomsten för grupper med olika grund för bosättning underskattas eftersom personer med längst vistelsetid saknas.

Inkomst efter utbildningsnivå

Det finns också inkomstskillnader mellan grupper med olika utbildningsnivå. I diagram 4.5 visas nettoinkomsten för inrikes och utrikes födda efter utbildningsnivå. Förgymnasialt utbildade har den lägsta medianinkomsten och personer med eftergymnasial utbildning om minst tre år har den högsta bland både inrikes och utrikes födda män och kvinnor. Utrikes födda har en lägre nettoinkomst än inrikes födda oavsett utbildningsnivå. Inkomstskillnaden mellan inrikes och utrikes födda är minst för gymnasialt utbildade och störst för de med en kortare eftergymnasial utbildning. För utrikes födda är inkomstnivån lägre för de med kortare eftergymnasial utbildning än för gymnasialt utbildade. Detta hänger samman med en lägre andel förvärvsarbetande i denna grupp, vilket visats i kapitlet *Arbetsmarknad*.

Diagram 4.5**Nettoinkomst per månad för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år efter utbildningsnivå, år 2014. Medianinkomst i kronor**

4.5 Net income per month for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 by educational level, year 2014. Median income in SEK

Personer för vilka uppgift om utbildningsnivå saknas ingår inte i diagrammet.

Inkomstens sammansättning

En persons nettoinkomst består många gånger av flera olika slags inkomster. Förutom inkomstnivån är det därför också intressant att studera inkomsten fördelad efter inkomstslag. Här delas olika slags inkomster in i tre grupper:

Den första benämns **A-inkomster** och består av inkomster av lön, näringsverksamhet och kapital, det vill säga inkomster som inte kommer från samhällets ekonomiska trygghetssystem.

Den andra benämns **B-inkomster** och består av inkomster från vissa av samhällets ekonomiska trygghetssystem, men dessa trygghetssystem kan inte sägas rikta sig till utsatta personer. De inkomster som avses är främst studiemedel (lån och bidrag), föräldrainsomst (föräldrapenning, barnbidrag och underhållsstöd) och pension.

Den tredje benämns **C-inkomster** och består av inkomster från de ekonomiska trygghetssystemen i samhället som riktar sig till arbetslösa, till sjuka och till dem som själva inte klarar sin försörjning, det vill säga arbetsmarknadsstöd, sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning,

etableringsersättning, etableringstillägg samt behovsprövade bidrag (bostadsbidrag och ekonomiskt bistånd).

En person vars nettoinkomst i stor omfattning består av C-inkomster har större risk att hamna i ekonomisk utsatthet och en person vars inkomst i stor utsträckning består av A-inkomster är i de flesta fall inte ekonomiskt utsatt. År 2014 bestod nettoinkomsten för samtliga i åldern 20–64 år till 87 procent av A-inkomster, till 7 procent av B-inkomster och till 6 procent av C-inkomster. Utrikes föddas inkomst består till större del av B- och C-inkomster och till mindre del av A-inkomster jämfört med inrikes föddas inkomst, se tabell 4.2. Det är framförallt andelen C-inkomster som är högre för utrikes födda. År 2014 bestod inkomsten bland utrikes födda kvinnor till 14 procent av C-inkomster. Motsvarande andel bland inrikes födda kvinnor var 6 procent. För utrikes och inrikes födda män var andelen av inkomsten som utgjordes av C-inkomster 11 respektive 4 procent.

Tabell 4.2

Nettoinkomstens sammansättning för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år, år 2014. Procent och antal i tusental

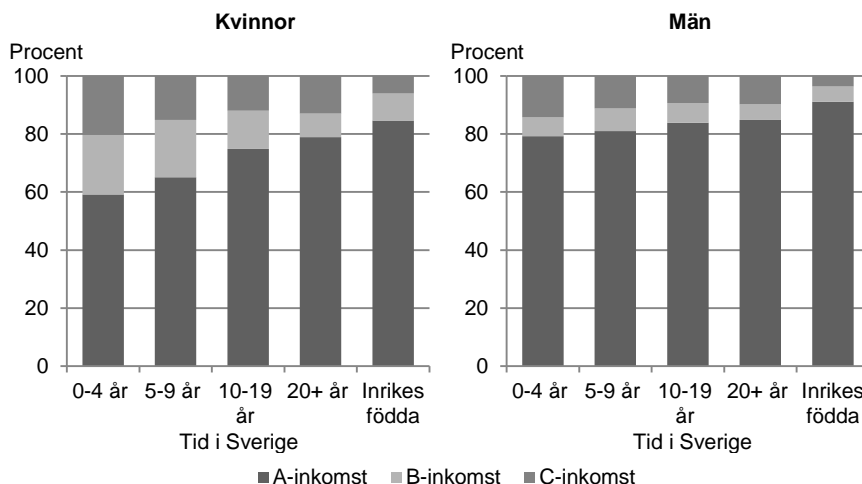
4.2 Composition of net income for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64, year 2014. Percent and number in thousands

	Inrikes födda kvinnor	Utrikes födda kvinnor	Inrikes födda män	Utrikes födda män	Totalt
A-inkomster	85	74	91	83	87
B-inkomster	9	12	5	6	7
C-inkomster	6	14	4	11	6
Summa	100	100	100	100	100
Antal i tusental	2 169	536	2 265	506	5 476

Liksom inkomstnivån varierar för olika grupper av utrikes födda är det också skillnader i inkomstens sammansättning. Tiden i Sverige har stor betydelse på inkomstens sammansättning vilket illustreras i diagram 4.6. För särskilt kvinnor med kort vistelsetid står B- och C-inkomster för en betydande del av inkomsten. Andelen av inkomsten som består av A-inkomster är högre för personer som varit en längre tid i Sverige, men även för personer som bott i Sverige i mer än 20 år är det en lägre andel jämfört med inrikes födda.

Diagram 4.6**Nettoinkomstens sammansättning för inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år efter tid i Sverige, år 2014. Procent****Procent**

4.6 Composition of net income for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 by time in Sweden, year 2014. Percent

Grupper som riskerar ekonomisk utsatthet

Utsatthet och utanförskap är begrepp som ofta används men som saknar officiella definitioner. För att belysa ekonomisk utsatthet för enskilda individer kan olika mått användas. Här används två olika kriterier för att klassificera vilka personer som riskerar ekonomisk utsatthet. Dessa har även använts i tidigare rapporter publicerade av SCB.

Det **första kriteriet** som har använts för att spegla de med sämre ekonomisk situation är de 10 procent av befolkningen 20–64 år som har lägst nettoinkomst.

Det **andra kriteriet** som har använts är de som får en stor del av sin nettoinkomst från C-inkomster, det vill säga arbetsmarknadsstöd, sjukpenning, sjuk och aktivitetsersättning, etableringsersättning, etableringstillägg samt behovsprövade bidrag. Hur stor del av inkomsten som ska utgöras av C-inkomster för att man ska anses som ekonomiskt utsatt kan diskuteras. Här har gränsen dragits vid hälften, det vill säga personer som får huvuddelen av sin nettoinkomst från C-inkomster riskerar ekonomisk utsatthet.

De tio procenten med lägst nettoinkomst

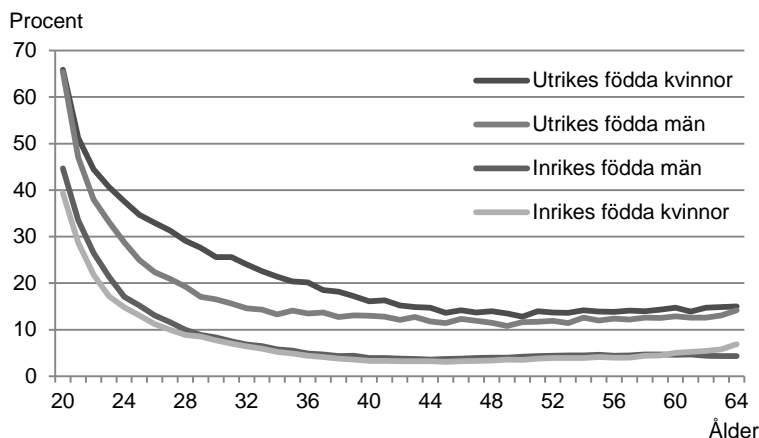
År 2014 var det cirka 560 000 personer av befolkningen 20–64 år som utgjorde de 10 procenten med lägst nettoinkomst. En grupp som här också benämns P10. Som tidigare nämnts uppgick medianinkomsten 2014 till 19 900 kronor per månad totalt sett för befolkningen 20–64 år. De personer som tillhörde de 10 procenten med lägst nettoinkomst hade samma år en inkomst på 7 300 kronor per månad eller mindre.

Andelen personer som tillhör P10 varierar med ålder, vilket illustreras i diagram 4.7. Andelen är hög för de yngsta men minskar snabbt med stigande ålder. I 20-årsåldern är det många som studerar och därmed har låg inkomst. Utrikes födda tillhör P10 i högre grad än inrikes födda i samtliga åldrar. Cirka 18 procent av samtliga utrikes födda i åldrarna 20–64 år tillhörde gruppen med lägst inkomst år 2014. Motsvarande andel för de inrikes födda var 8 procent. Bland inrikes födda är andelen som tillhör P10 ungefär densamma för kvinnor som för män. Bland utrikes födda är det en högre andel av kvinnorna som tillhör gruppen med lägst inkomst. Det gäller framför allt i åldrarna 25–35 år, åldrar då det är vanligt att ha små barn.

Diagram 4.7

Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år som tillhör de tio procent med lägst nettoinkomst (P10) efter ålder, år 2014. Procent

4.7 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 who belong to the 10 percent of the population who have the lowest net income by age, year 2014. Percent

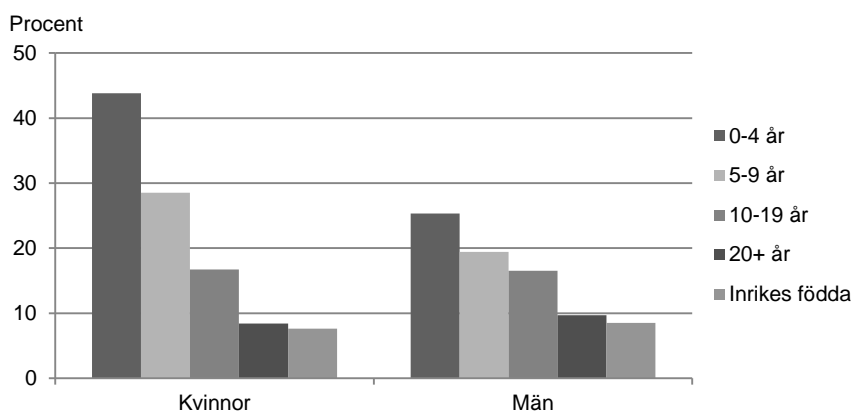

Återigen är det stora skillnader mellan grupper som varit en kortare eller en längre tid i Sverige. De som varit i Sverige en kort tid riskerar ekonomisk utsatthet i större utsträckning än övriga grupper utrikes födda. Bland de som varit i Sverige i 0–4 år var det nästan 45 procent av de utrikes födda kvinnorna och 25 procent av de utrikes födda männen som tillhörde P10. De höga andelarna förklaras delvis av att de som har varit i Sverige en kortare tid har sämre position på arbetsmarknaden och många gånger inte har hunnit skaffa sig ett arbete. Andelen som tillhör gruppen med lägst inkomst minskar med tiden i Sverige. För utrikes födda som varit i landet i mer än 20 år är andelen som tillhör P10 nästan i nivå med inrikes födda.

Diagram 4.8

Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år som tillhör de tio procent med lägst nettoinkomst (P10) efter tid i Sverige, år 2014. Procent

4.8 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 who belong to the ten percent with the lowest net income (P10) by time in Sweden, year 2014. Percent

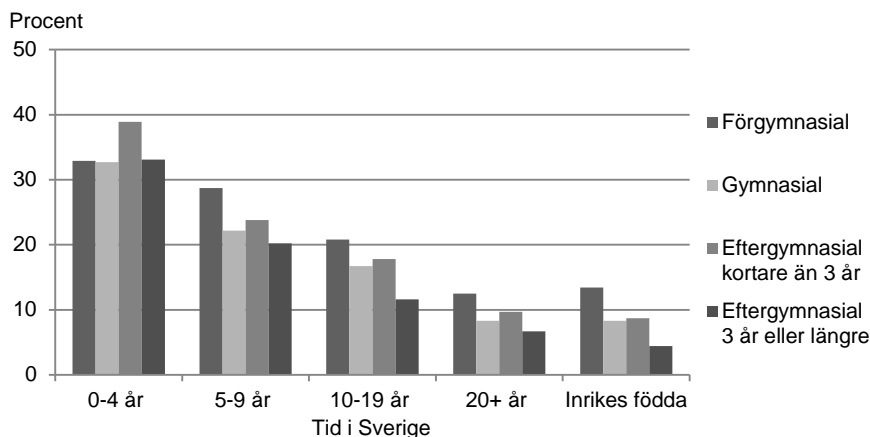

I diagram 4.9 illustreras hur andelen som tillhör P10 varierar efter utbildningsnivå och tid i Sverige. En större andel av de med kortare utbildning tillhör de 10 procent som har lägst inkomst. Det gäller dock inte för personer som varit 0–4 år i Sverige, där andelen som tillhör P10 är densamma för de med förgymnasial utbildningsnivå som för de med en längre eftergymnasial utbildning.

Diagram 4.9

Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män åldern 20–64 år som tillhör de tio procent med lägst nettoinkomst (P10) efter tid i Sverige och utbildningsnivå, år 2014. Procent

4.9 Share Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 who belong to the ten percent with the lowest net income (P10) by time in Sweden and educational level, year 2014. Percent

De som saknar uppgift om utbildning ingår inte i diagrammet. Utrikes födda saknar uppgift om utbildning i större utsträckning än inrikes födda.

I tabell 4.3 visas andelen som tillhör P10 efter födelseregion och grund för bosättning. Andelen utrikes födda som tillhör den grupp med lägst inkomst är, oavsett födelseregion, högre än bland de inrikes födda. Det gäller framför allt personer födda utanför Europa. För både kvinnor och män är det i gruppen övriga anhöriga som högst andel tillhör de tio procent med lägst inkomst. För kvinnorna gäller det en tredjedel och för männen en dryg femtedel.

Tabell 4.3**Andel kvinnor och män i åldern 20–64 år som tillhör de tio procent med lägst nettointkomst (P10) efter födelseregion och grund för bosättning, år 2014. Procent och antal i tusental**

4.4 Share women and men in the ages 20–64 who belong to the ten percent with the lowest net income (P10) by region of birth and reasons for residence, year 2014. Percent and number in thousands

	Andel som tillhör P10		Antal i tusental	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sverige	8	9	2 169	2 265
Norden	11	12	68	56
Övriga Europa	19	14	188	182
Utanför Europa	24	17	280	268
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	20	17	115	137
<i>Övriga anhöriga</i>	33	22	113	64
<i>Övriga</i>	25	20	17	31

För personer invandrade före 1987 saknas uppgift om grund för bosättning. Antalet personer i grupperna Flyktingar och deras anhöriga, Övriga anhöriga och Övriga summerar därför inte till samtliga födda utanför Europa. Andelen som tillhör P10 för grupper med olika grund för bosättning överskattas eftersom personer med längst vistelsetid saknas.

De vars inkomst till hälften bestod av C-inkomster

Det andra kriteriet som har använts för att belysa ekonomisk utsatthet är de vars nettointkomst i hög grad utgörs av C-inkomster, det vill säga inkomster från de ekonomiska trygghetssystemen i samhället som riktar sig till arbetslösa, till sjuka och till dem som inte klarar sin försörjning.

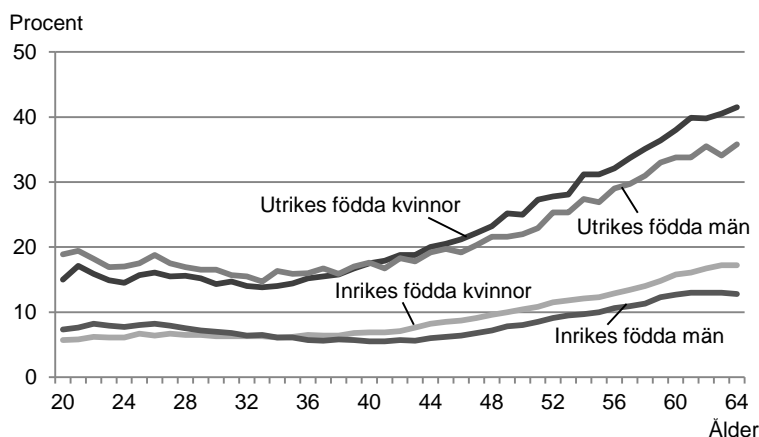
År 2014 var det drygt 11 procent av befolkningen 20–64 år som hade en nettointkomst som till minst hälften bestod av C-inkomster. I diagram 4.10 visas andelen ekonomiskt utsatta enligt detta kriterium för inrikes och utrikes födda kvinnor och män efter ålder. Till skillnad från det första måttet på risk för ekonomisk utsatthet där andelen som tillhörde P10 var hög i den yngre befolkningen är andelen här relativt låg upp till 40 års ålder och därefter högre för varje åldersklass. Att de yngre som alltså ofta har låg inkomst, inte har en stor del av inkomsten från C-inkomster kan till exempel förklaras av att de kan bo kvar hos föräldrar och försörjas av dem eller ha inkomst från studiemedel som tillhör B-inkomster. Andelen med minst hälften av inkomsten från C-inkomster är något större bland män än bland kvinnor i de yngre åldrarna och större bland kvinnor än bland män från ungefär 40 års ålder.

Oavsett ålder är det en större andel av utrikes födda än av inrikes födda som har en inkomst som till minst hälften består av C-inkomster. År 2014 hade drygt 21 procent av samtliga utrikes födda i åldern 20–64 år en nettoinkomst som till minst hälften bestod av C-inkomster. Motsvarande andel bland inrikes födda var 9 procent.

Diagram 4.10

Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster efter ålder, år 2014. Procent

4.10 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 whose net income to at least half consists of C-income, by age, year 2014. Percent

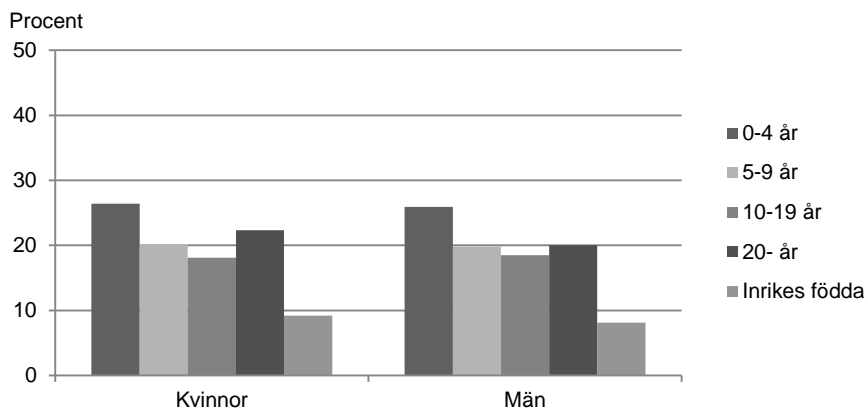

Personer med negativa nettoinkomster har exkluderats i beräkningarna.

Även när ekonomisk utsatthet mäts med detta kriterium har tiden i Sverige betydelse. För de som varit i Sverige i mindre än fem år har drygt 25 procent till minst hälften har sin försörjning från C-inkomster. Andelen är omkring 20 procent för de grupper som varit i Sverige fem år eller längre. De som varit 20 år eller längre i Sverige är äldre än de som bott en kortare tid i Sverige, vilket har betydelse för resultaten. Om åldersfördelningen hade varit mer lika mellan grupper hade det varit tydligare skillnader mellan de olika grupperna av vistelsetid.

Diagram 4.11**Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster efter tid i Sverige, år 2014. Procent**

4.11 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 whose net income to at least half consists of C-income, by time in Sweden, year 2014. Percent

Personer med negativa nettoinkomster har exkluderats i beräkningarna.

Andelen av befolkningen som räknas som ekonomiskt utsatta genom att deras inkomst till minst hälften består av C-inkomster skiljer sig också för utrikes födda från olika födelseregioner, se tabell 4.4. Andelen är högst bland personer födda utanför Europa, framför allt för flyktingar och deras anhöriga.

Tabell 4.4

Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster efter födelseregion och grund för bosättning, år 2014. Procent och antal i tusental

4.4 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 whose net income to at least half consists of C-income by region of birth and reasons for residence, year 2014. Percent and number in thousands

	Andel vars inkomst till minst hälften består av C-inkomster		Antal personer i tusental	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sverige	9	8	2 169	2 265
Norden	18	17	68	56
Övriga Europa	19	15	188	182
Utanför Europa	25	26	280	268
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	36	34	115	137
<i>Övriga anhöriga</i>	17	19	113	64
<i>Övriga</i>	12	9	17	31

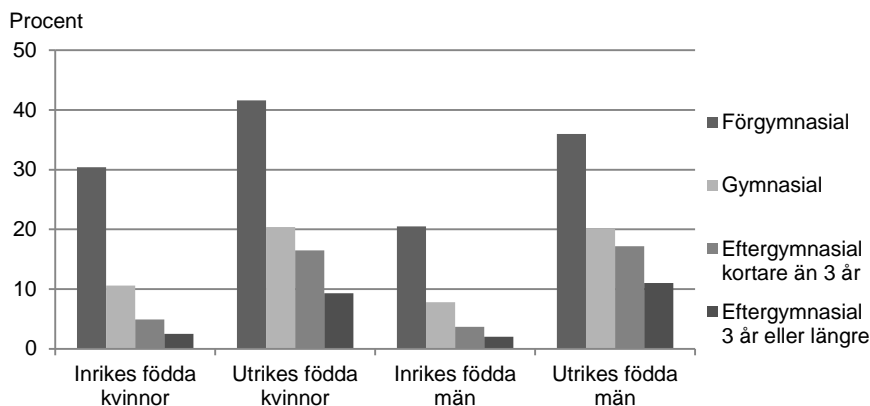
Personer med negativa nettoinkomster har exkluderats i beräkningarna.

För personer invandrade före 1987 saknas uppgift om grund för bosättning. Antalet personer i grupperna Flyktingar och deras anhöriga, Övriga anhöriga och Övriga summerar därför inte till samtliga födda utanför Europa.

Det är tydliga skillnader mellan grupper med olika utbildningsnivå vad gäller andelen vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster, vilket illustreras i diagram 4.15. För såväl inrikes som utrikes födda är andelen som till minst hälften har sin försörjning från C-inkomster högst för de med förgymnasial utbildning och lägst för de med en längre eftergymnasial utbildning. Oavsett utbildningsnivå är andelen högre bland utrikes födda än bland inrikes födda. För till exempel personer med gymnasial utbildning är andelen vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster ungefär den dubbla bland utrikes födda som bland inrikes födda.

Diagram 4.12**Andel inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 20–64 år vars nettoinkomst till minst hälften består av C-inkomster, efter utbildningsnivå, år 2014. Procent**

4.12 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 whose net income to at least half consists of C-income, by educational level, year 2014. Percent

Personer med negativa nettoinkomster har exkluderats i beräkningarna. Personer för vilka uppgift om utbildningsnivå saknas ingår inte i diagrammet.

5. Flytt mellan olika slags bostadsområden

I detta kapitel beskrivs boende och flyttningar för utrikes födda som invandrade för första gången 2010. Dessa personer följs upp år 2014 för att studera om de flyttat till ett område med högre, samma eller lägre inkomstnivå, till en annan lokal arbetsmarknad eller om de bor kvar i samma område som 2010. I kapitlet studeras också om de som flyttat skiljer sig åt från de som inte flyttat vad gäller exempelvis andelen förvärosarbetande och utbildningsnivå.

I detta kapitel följs utrikes födda som invandrade år 2010 upp år 2014 för att studera om och hur de flyttat mellan olika typer av områden. Det finns flera olika anledningar till att flytta, exempelvis för arbete eller studier, av familjeskäl eller på grund av önskemål om en annan bostad. Anledningen till flytten kan ha betydelse för vart flytten går. Här skiljs därför omflyttning inom den egna lokala arbetsmarknaden från flytt till en annan lokal arbetsmarknad (LA). Inom varje LA har områden klassificerats utifrån inkomstnivån. De områden som används här är valdistrikt, vilka delar in Sverige i cirka 5 800 befolkningsmässigt relativt likstora områden. Hur denna klassificering har gjorts beskrivs närmare i *Fakta om statistiken*.

Omkring 76 000 utrikes födda utländska medborgare invandrade till Sverige år 2010. Här studeras endast de som var 20–59 år vid invandringen, som inte invandrat till Sverige tidigare och som var folkbokförda i Sverige i slutet av 2014. För dessa drygt 44 000 personer jämförs boendet 2010 med boendet 2014 och följande kategorier redovisas:

- kvar i samma område som i slutet av invandringsåret
- flyttat till ett område med lägre inkomstnivå
- flyttat till ett område med samma inkomstnivå
- flyttat till ett område med högre inkomstnivå
- flyttat till en annan lokal arbetsmarknad

Typ av LA och områdets inkomstnivå efter invandring

I tabell 5.1 redovisas typ av lokal arbetsmarknad i slutet av invandringsåret för de som invandrade under 2010 i åldrarna 20–59 år. Fördelningen mellan olika typer av LA skiljer sig åt mellan invandrade från olika regioner och med olika grund för bosättning. Framförallt är det en skillnad mellan utomeuropeiska flyktingar och deras anhöriga och övriga grupper. Av flyktingarna och deras anhöriga bodde drygt 30 procent i storstädernas LA i slutet av invandringsåret medan andelen är mellan 60 och 70 procent för övriga grupper.

Tabell 5.1

Typ av LA i slutet av invandringsåret för kvinnor och män invandrade 2010 efter födelseregion och grund för bosättning. Procent och antal

5.1 Type of local labour market at the end of the year of immigration for women and men immigrated in 2010 by region of birth and reasons for residence. Percent and number

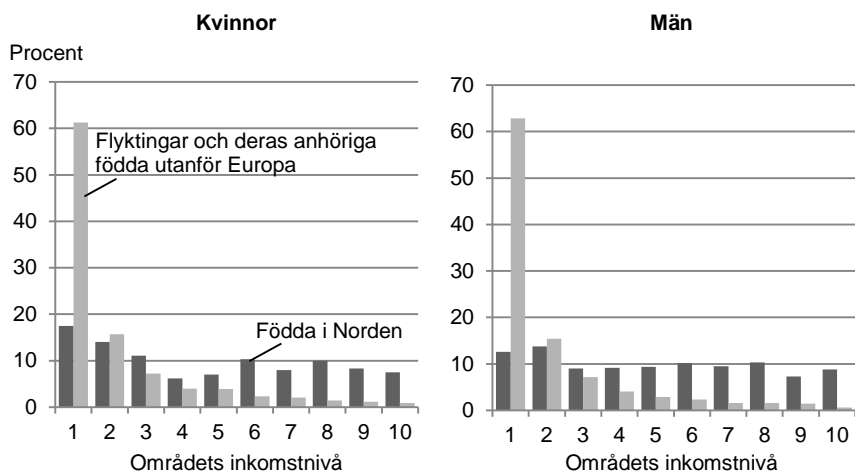
Födelseregion/ grund för bosättning	Storstädernas LA	Större städers LA	Övriga LA	Summa	Antal
Kvinnor					
Norden	69	19	12	100	900
Övriga Europa	68	24	8	100	6 700
Utanför Europa	55	37	9	100	13 600
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	32	53	15	100	3 800
<i>Övriga anhöriga</i>	63	29	8	100	6 900
<i>Övriga</i>	65	33	3	100	2 900
Samtliga	59	32	9	100	21 200
Män					
Norden	65	20	15	100	900
Övriga Europa	68	24	8	100	8 100
Utanför Europa	54	39	7	100	14 000
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	31	52	17	100	3 900
<i>Övriga anhöriga</i>	69	27	4	100	3 800
<i>Övriga</i>	59	39	2	100	6 300
Samtliga	59	33	8	100	23 000

De som invandrade 2010 är överrepresenterade i områden med en låg inkomstnivå. Det gäller alla grupper, men i minst utsträckning för födda i Norden, i synnerhet för män, och i högst grad för utomeuropeiska flyktingar och deras anhöriga. Som ett exempel visas fördelningen efter områdets inkomstnivå för dessa två grupper boende i storstädernas LA i diagram 5.1. I diagrammet visas att drygt 60 procent av flyktingar och deras anhöriga boende i storstädernas LA i slutet av invandringsåret bodde i de 10 procent områden med lägst inkomstnivå. För födda i Norden är motsvarande andel omkring 15 procent. Mönstret är snarligt för boende i större städernas LA och i övriga LA. Fördelningen för övriga grupper ligger mellan födda i Norden och flyktingar och deras anhöriga. Exempelvis bodde omkring 40 procent av övriga anhöriga födda i utanför Europa och boende i storstädernas LA i områden med lägst inkomstnivå. Fördelningen efter områdets inkomstnivå redovisas för samtliga grupper och de tre typerna av LA i tabellbilagan, tabellerna T.13–T.15.

Diagram 5.1

Fördelning efter områdets inkomstnivå 2010 för kvinnor och män födda i Norden samt för flyktingar och deras anhöriga födda utanför Europa invandrade 2010 boende i storstädernas LA. Procent

5.1 Distribution by income level of area in 2010 for women and men born in the Nordic countries and refugees and their families born outside of Europe immigrated in 2010 and living in the local labour markets of the metropolitan municipalities. Percent

Inkomstnivå 1 avser de 10 procent av områden med lägst inkomst, inkomstnivå 2 de 10 procent med näst lägst inkomst osv.

Flyttningar åren efter invandring

Av de som invandrade 2010 vid 20–59 års ålder och som var folkbokförda i Sverige i slutet av 2014 bor 38 procent kvar inom samma område som 2010 och 14 procent har flyttat till en annan lokal arbetsmarknad. Knappt hälften har bytt till ett annat område inom sin lokala arbetsmarknad och av dem är det en ungefär lika stora andelar som flyttat till ett område med samma inkomstnivå, med högre inkomstnivå respektive med lägre inkomstnivå, mellan 15 och 17 procent.

Det finns skillnader mellan personer från olika födelseregioner och grupper med olika grund för bosättning, se diagram 5.2. Flyktingar och deras anhöriga och gruppen födda utanför Europa med övrig grund för bosättning, där till exempel personer som invandrat med arbete eller studier som grund för bosättning ingår, bor mer sällan kvar i samma område som de bodde i 2010 och har oftare flyttat till en annan lokal arbetsmarknad än övriga grupper. Flyktingar och deras anhöriga har också oftare flyttat till ett område med samma inkomstnivå som de bodde i 2010 och det är förhållandevis få som har flyttat både till ett område med högre inkomstnivå och till ett område med lägre inkomstnivå. Som nämnts tidigare är särskilt flyktingar och deras anhöriga överrepresenterade i områden i den lägsta inkomstklassen, vilket gör att det för många inte går att flytta till ett område med lägre inkomstnivå.

Flyttmönstren är relativt lika för kvinnor och män förutom för gruppen övriga anhöriga födda utanför Europa. I denna grupp bor 48 procent av kvinnorna kvar i samma område som 2010 medan 32 procent av männen gör det. En studie om migration och familjebildning (SCB, 2015a) visar att det är en högre andel män än kvinnor som separerar en tid efter invandringen av de som invandrat som anhöriga. Detta kan vara en förklaring till skillnaden mellan könen.

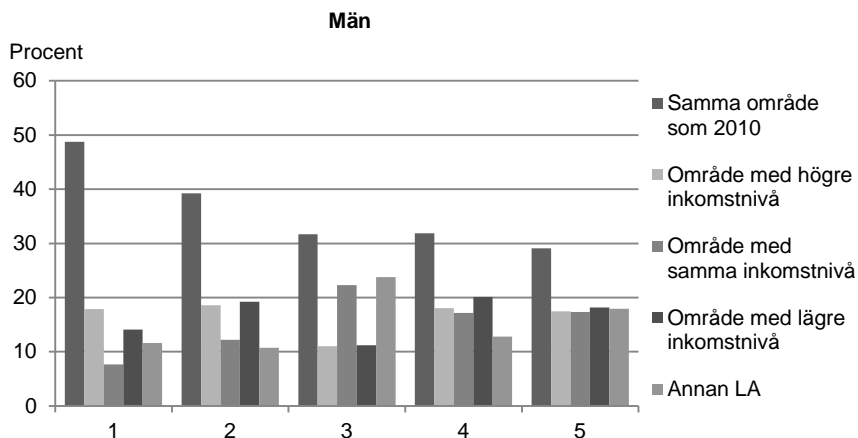
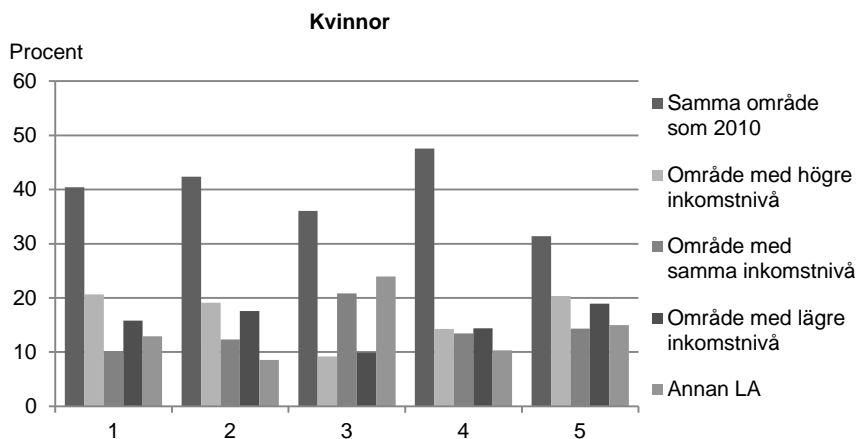
Andelen som flyttat inom eller lämnat sin lokala arbetsmarknad varierar också med typ av LA i slutet av invandringsåret. Detta illustreras i diagram 5.3. De som bodde i någon av de tre storstädernas LA år 2010 har sällan flyttat till en annan lokal arbetsmarknad, men det är också en relativt liten andel av dem som bor kvar inom samma område som 2010. Av de som bodde i LA utanför storstäder och större städer i slutet av invandringsåret är det både en hög andel som bor kvar inom samma område och en hög andel som har lämnat för en annan lokal arbetsmarknad. Oavsett typ av LA år 2010 är det en högre andel kvinnor som

bor kvar. Detta kan till stor del förklaras av skillnaden mellan kvinnor och män i gruppen övriga anhöriga.

Diagram 5.2

Typ av område 2014 jämfört med 2010 för kvinnor och män invandrade 2010 efter födelseregion och grund för bosättning. Procent

5.2 Type of area in 2014 compared with 2010 for women and men immigrated in 2010 by region of birth and reasons for residence. Percent

1=Norden

2=Övriga Europa

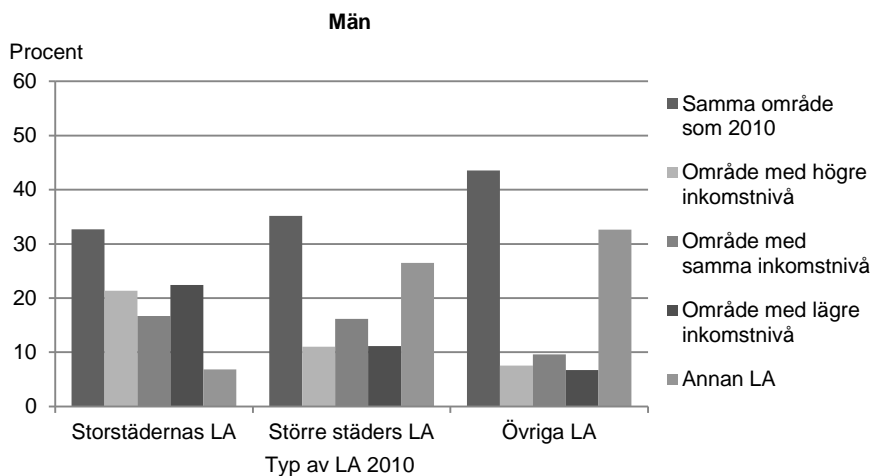
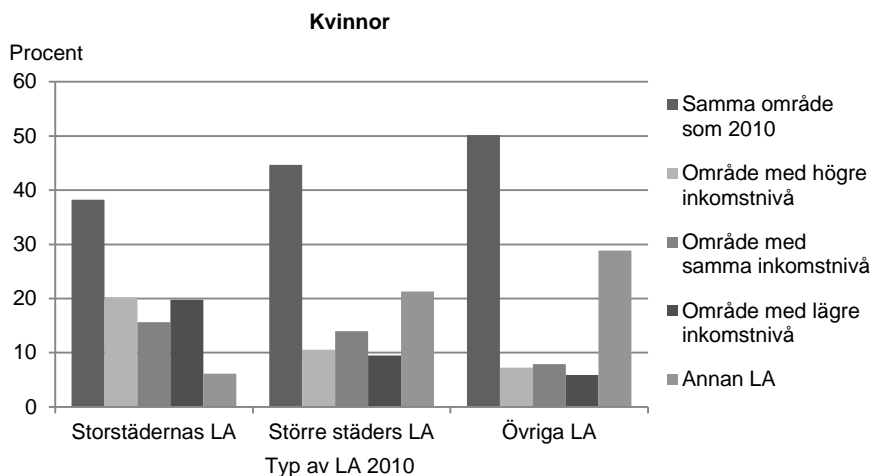
3=Utanför Europa, Flyktingar och deras anhöriga

4=Utanför Europa, Övriga anhöriga

5=Utanför Europa, Övriga

Diagram 5.3**Typ av område 2014 jämfört med 2010 för kvinnor och män
invandrade 2010 efter typ av LA 2010. Procent**

5.3 Type of area in 2014 compared with 2010 for women and men
immigrated in 2010 by type of local labour market in 2010. Percent

Personer som lämnat sin lokala arbetsmarknad

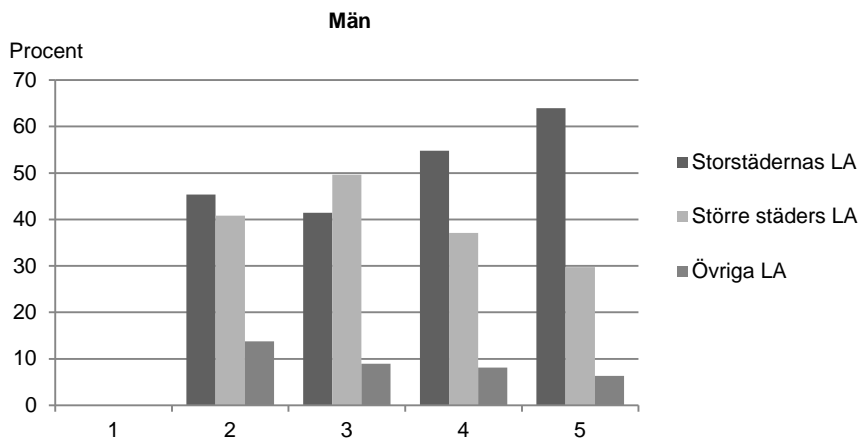
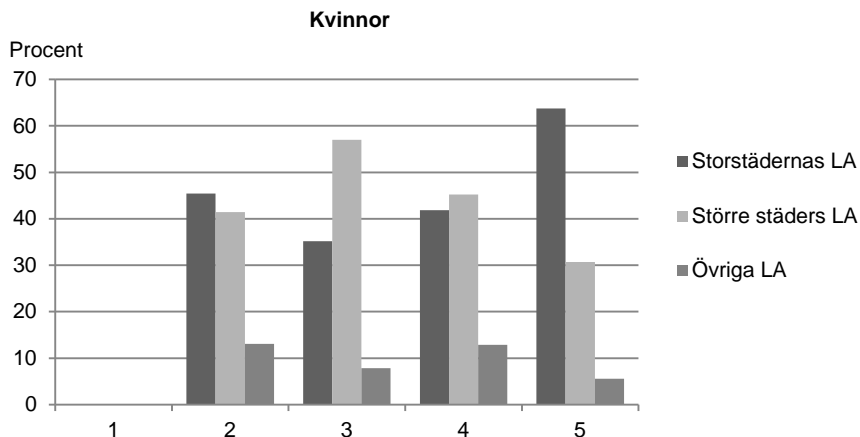
Av de som har lämnat sin lokala arbetsmarknad är det totalt knappt 50 procent som flyttat till storstädernas LA, drygt 40 procent som flyttat till större städers LA och 10 procent som flyttat till övriga LA. Det är något vanligare bland kvinnor att ha flyttat till större städers LA och vanligare bland män att ha flyttat till storstädernas LA. I diagram 5.4 redovisas vilken typ av LA personerna flyttat till uppdelat efter födelseregion och grund för bosättning.

Födda utanför Europa i gruppen övrig grund för bosättning är den grupp där störst andel flyttat till storstädernas LA. För flyktingar och deras anhöriga födda utanför Europa är det vanligast att ha flyttat till större städers LA, det gäller omkring hälften av dem, något högre andel för kvinnor än för män. Även för kvinnor i gruppen övriga anhöriga är det vanligare att ha flyttat till större städers LA än till storstädernas LA, men skillnaden är liten.

Skillnaderna mellan födda i olika regioner och med olika grund för bosättning kan till viss del förklaras av att boendet skiljde sig åt i slutet av invandringsåret. Bland exempelvis flyktingar och deras anhöriga födda utanför Europa var det en större andel som bodde i större städers LA och i övriga LA i slutet av invandringsåret och en mindre andel som bodde i storstäder jämfört med övriga grupper. Jämförs typ av LA 2014 i förhållande till vilken typ av LA man bodde i 2010, se diagram 5.5, märks att flytten ofta går från större stad till storstad eller från övriga LA till större städers LA. För de som flyttat från storstädernas LA är det något vanligare att ha flyttat till större städers LA än till en annan storstad, men, som visats tidigare, är det en mycket liten andel av de som bodde i storstäder som har lämnat sin lokala arbetsmarknad.

Diagram 5.4

Typ av LA 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 som flyttat till en annan LA efter födelseregion och grund för bosättning. Procent
5.4 Type of local labour market in 2014 for women and men immigrated in 2010 who moved to another local labour market by region of birth and reasons for residence. Percent

1=Norden

2=Övriga Europa

3=Utanför Europa, Flyktingar och deras anhöriga

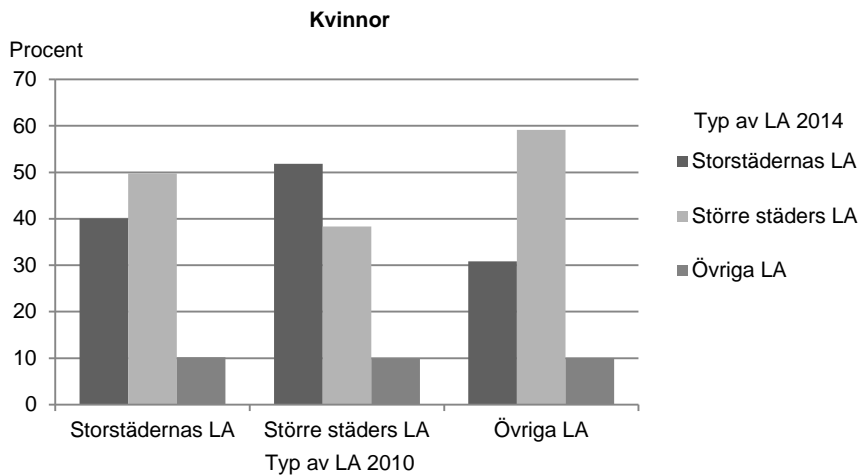
4=Utanför Europa, Övriga anhöriga

5=Utanför Europa, Övriga

Antalet födda i Norden som flyttat till en annan LA är för litet för att kunna redovisas.

Diagram 5.5**Typ av LA 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 som flyttat till en annan LA efter typ av LA 2010. Procent**

5.5 Type of local labour market in 2014 for women and men immigrated in 2010 who moved to another local labour market by type of local labour market in 2010. Percent

Skillnader mellan de som flyttat och de som stannat kvar

Hittills i detta kapitel har visats att andelen som stannat kvar i samma område som i slutet av invandringsåret, som flyttat inom sin LA och som lämnat sin LA skiljer sig åt mellan olika grupper. I detta avsnitt redovisas om och hur de som flyttat skiljer sig åt från de som inte flyttat.

Det finns vissa skillnader mellan de som flyttat och de som inte flyttat när det gäller ålder och kön. Av de som bor kvar i samma område som 2010 är det en högre andel i de äldre åldersgrupperna och en lägre andel i åldern 20–29 år jämfört med de som flyttat. Däremot är åldersfördelningen ungefär densamma för de som flyttat till ett annat område inom sin LA och de som flyttat till en annan LA. Detta mönster gäller för samtliga grupper av födelseländer och grund för bosättning.

Tabell 5.2

Åldersfördelning för kvinnor och män invandrade 2010 efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent och antal

5.2 Age distribution for women and men immigrated in 2010 by type of area in 2014 compared with 2010. Percent and number

	Ålder vid invandring				Summa	Antal
	20–29	30–39	40–49	50–59		
Kvinnor						
Bor i samma område som 2010	45	33	16	7	100	8 800
Flyttat inom LA till område med						
högre inkomstnivå	56	32	10	3	100	3 400
samma inkomstnivå	55	28	12	5	100	3 100
lägre inkomstnivå	55	29	13	4	100	3 200
Flyttat till annan LA	59	27	10	4	100	2 800
Totalt	51	30	13	5	100	21 200
Män						
Bor i samma område som 2010	46	31	15	7	100	7 900
Flyttat inom LA till område med						
högre inkomstnivå	52	33	11	3	100	3 900
samma inkomstnivå	54	30	12	3	100	3 700
lägre inkomstnivå	55	31	11	3	100	4 000
Flyttat till annan LA	61	27	8	3	100	3 500
Totalt	52	31	12	5	100	23 000

För flyktingar och deras anhöriga och övriga anhöriga födda utanför Europa är kvinnor något överrepresenterade i gruppen som inte bytt område medan det för födda i Norden är något fler män än kvinnor som inte bytt område. I övrigt är könsfördelningen ungefär densamma mellan de som flyttat och inte flyttat.

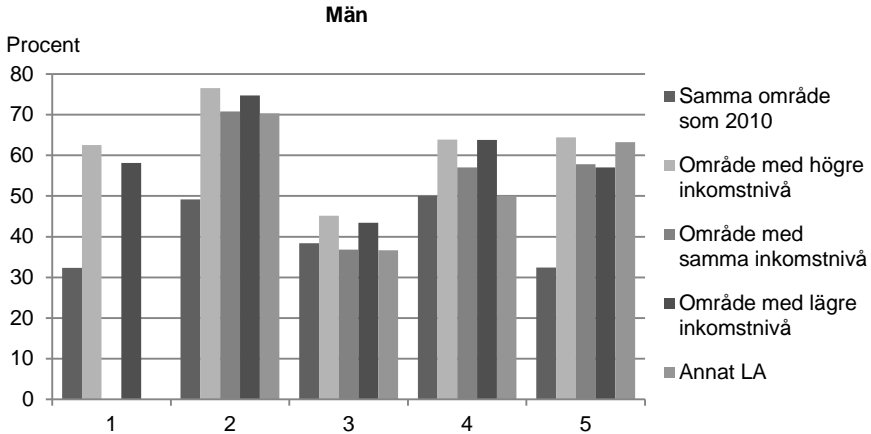
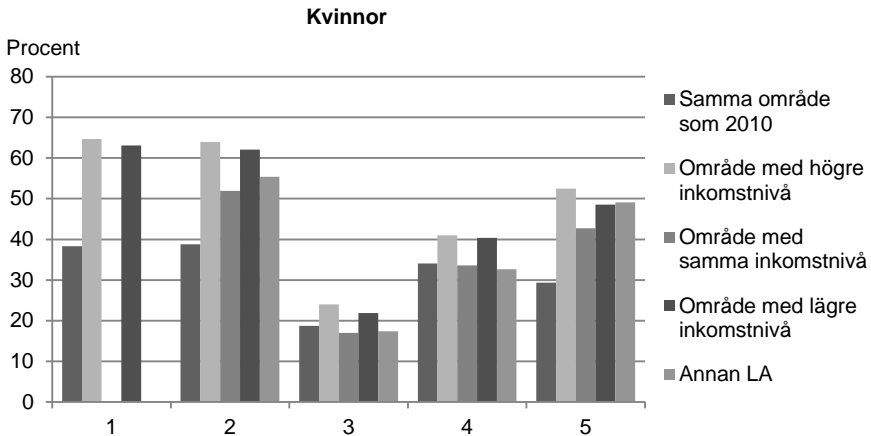
Det är en högre andel förvärvsarbete bland de som flyttat till ett område med högre inkomstnivå jämfört med de som bor kvar i samma område som 2010. Detta gäller både kvinnor och män, även om andelen förvärvsarbete generellt sett är lägre för kvinnor. Det är också för samtliga födelseregioner och grupper av grund för bosättning en högre andel förvärvsarbete för de som flyttat till ett område med högre inkomstnivå jämfört med de som flyttat till ett område med samma inkomstnivå. Skillnaden i andel förvärvsarbete mellan de som flyttat till ett område med högre inkomstnivå och till ett område med lägre inkomstnivå är däremot ofta relativt liten.

Andelen förvärvsarbete bland de som flyttat till en annan lokal arbetsmarknad är betydligt högre jämfört med de som inte flyttat för födda i Norden, Europa och utanför Europa med övrig grund för bosättning. För födda i Norden är dock andelen förvärvsarbete kraftigt underskattad på grund av att hänsyn ej kan tas till arbetspendling. Det är relativt vanligt för födda i Norden boende i Sverige att arbeta i ett annat nordiskt land. Nära 40 procent av männen och drygt 30 procent av kvinnorna födda i Norden som studeras här har varit gränspendlare till Norge eller Danmark åtminstone något av åren 2010–2013. Detta gör att resultaten för födda i Norden bör tolkas med försiktighet. När det gäller flyktingar och deras anhöriga samt övriga anhöriga födda utanför Europa är andelen förvärvsarbete ungefär densamma för de som bor kvar i samma område som för de som flyttat till en annan LA.

För de som är förvärvsarbete har även medianen av arbetsinkomsten jämförts mellan olika grupper. Inkomsten från arbete är genomgående högst för de som flyttat till ett område med högre inkomstnivå. Detta gäller i högre grad för kvinnor än för män.

Diagram 5.6**Andel förvärvsarbetande 2014 av kvinnor och män invandrade 2010 efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent**

5.6 Share of gainfully employed 2014 of women and men immigrated in 2010 by type of area 2014 compared with 2010. Percent

1=Norden

2=Övriga Europa

3=Utanför Europa, Flyktingar och deras anhöriga

4=Utanför Europa, Övriga anhöriga

5=Utanför Europa, Övriga

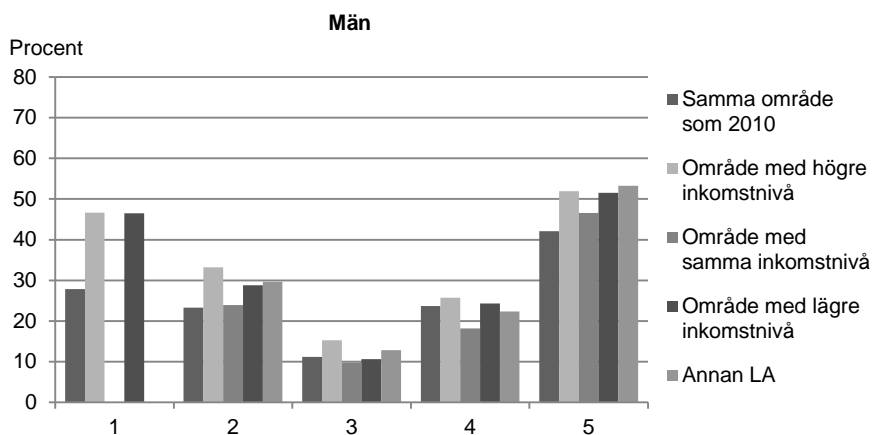
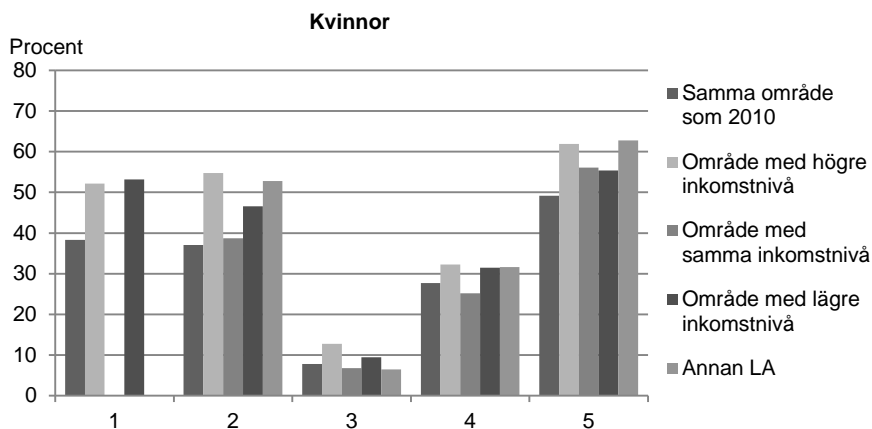
Antalet är för litet för att kunna redovisas för vissa grupper av födda i Norden.

Andelen förvärvsarbetande underskattas på grund av att arbetspendlare ej är medräknade här. Detta påverkar framförallt födda i Norden där pendling är vanligt.

Det är liknande skillnader mellan de som bor kvar i samma område och de som har flyttat när det gäller utbildningsnivå. Det är exempelvis en högre andel med eftergymnasial utbildning 3 år eller längre bland de som flyttat till ett område med högre inkomstnivå jämfört med de som bor kvar i samma område som 2010, vilket visas i diagram 5.7. För födda i Norden, i övriga Europa och födda utanför Europa med övrig grund för bosättning saknas ofta uppgift om utbildningsnivå. Det gäller i högre grad för de som bor kvar i samma område som 2010.

Diagram 5.7**Andel med eftergymnasial utbildning 3 år eller längre år 2014 av kvinnor och män invandrade 2010 efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent**

5.7 Share with post-secondary education 3 years or more in 2014 of women and men immigrated in 2010 by type of area 2014 compared with 2010. Percent

1=Norden

2=Övriga Europa

3=Utanför Europa, Flyktingar och deras anhöriga

4=Utanför Europa, Övriga anhöriga

5=Utanför Europa, Övriga

Antalet är för litet för att kunna redovisas för vissa grupper av födda i Norden.

När det gäller bostadstyp är det en högre andel av de som flyttat till ett område med högre inkomstnivå som bor i egna hem eller i bostadsrätt år 2014 jämfört med de som flyttat till ett område med samma eller lägre inkomstnivå eller till en annan LA. De som flyttat till ett område med samma inkomstnivå är den grupp där högst andel bor i hyresrätt. Fördelningen efter typ av bostad är snarlik för kvinnor och män, men andelen boende i egna hem är generellt sett högre för kvinnor. Detta beror troligtvis på olika familjeförhållanden mellan könen. Det finns fler kvinnor än män i gruppen övriga anhöriga födda utanför Europa medan män är överrepresenterade i gruppen med övrig grund för bosättning, där exempelvis invandring på grund av arbete eller studier ingår. Dessa är grupper som ofta är ensamstående vid invandringen (SCB, 2015a).

Tabell 5.3

Bostadstyp 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent och antal

5.3 Type of housing for women and men immigrated in 2010 by type of area in 2014 compared with 2010. Percent and number

	Bostadstyp 2014				Summa	Antal
	Egna hem	Hysesrätt	Bostadsrätt	Övriga		
Kvinnor						
Bor i samma område som 2010	22	60	17	0	100	8 800
Flyttat inom LA till område med						
högre inkomstnivå	23	47	30	1	100	3 400
samma inkomstnivå	8	77	14	0	100	3 100
lägre inkomstnivå	9	64	26	1	100	3 200
Flyttat till annan LA	14	69	16	0	100	2 800
Totalt	17	62	20	0	100	21 200
Män						
Bor i samma område som 2010	18	67	14	1	100	7 900
Flyttat inom LA till område med						
högre inkomstnivå	20	51	28	1	100	3 900
samma inkomstnivå	7	81	12	0	100	3 700
lägre inkomstnivå	7	72	20	1	100	4 000
Flyttat till annan LA	10	74	15	1	100	3 500
Totalt	13	69	17	1	100	23 000

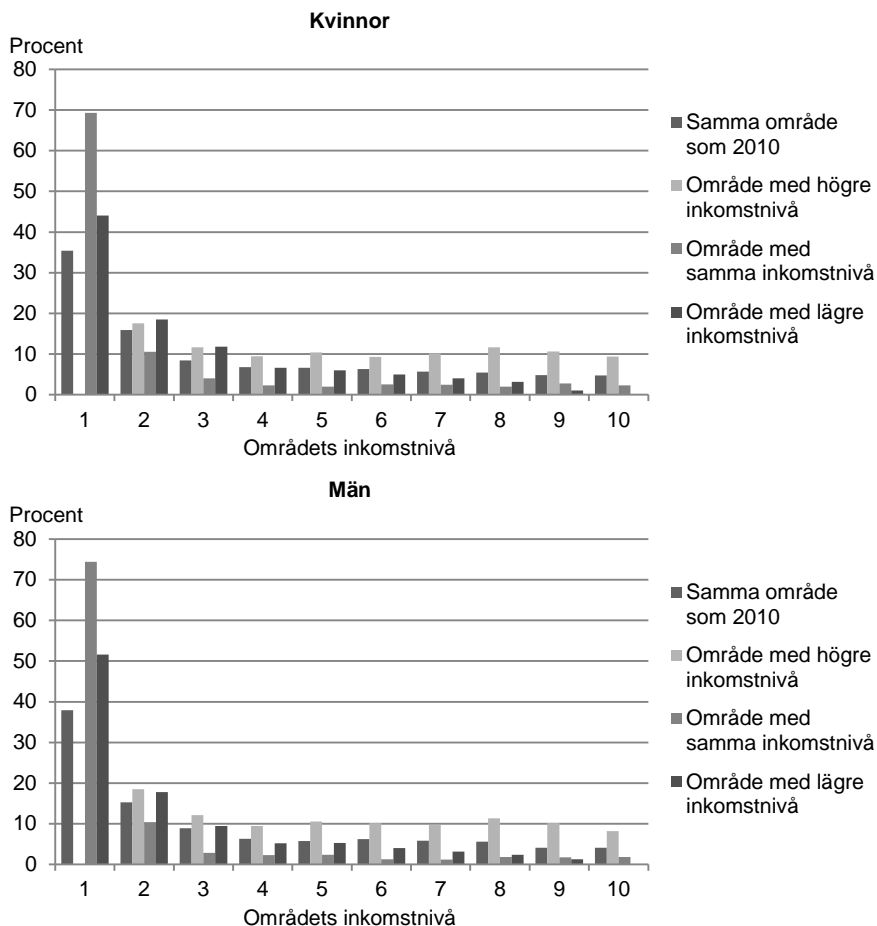
Det går också att studera fördelning efter områdets inkomstnivå mellan de som flyttat och inte flyttat. Här jämförs endast de som bor kvar i samma LA som 2010. I diagram 5.8 redovisas fördelningen för boende i storstädernas LA. Det är ett liknande mönster för boende i större städernas LA, detta redovisas i tabell T.16 i tabellbilagan. I övriga LA är det för få som flyttar inom sin LA för att denna typ av jämförelse ska kunna göras.

Mönstret är i stort sett detsamma för kvinnor som för män. De som flyttat till ett område med högre inkomstnivå fördelar sig relativt jämt över de tio områdesgrupperna. Något under 20 procent befinner sig i områden med den näst lägsta inkomstnivån och andelen är runt 10 procent vardera i områdena med högre inkomstnivå. Eftersom dessa personer har flyttat till ett område med högre inkomstnivå än 2010 är det inga som bor i områdena med lägst inkomstnivå 2014. De som bor kvar i samma område som 2010 eller som flyttat till ett område med samma eller lägre inkomstnivå har en betydligt skevare fördelning mellan olika områden. Det gäller särskilt för de som flyttat till ett område med samma inkomstnivå där knappt 70 procent av kvinnorna och nära 75 procent av männen bor i områden med lägst inkomstnivå.

Som nämnts tidigare skiljer sig fördelningen efter områdets inkomstnivå åt mellan olika födelseregioner och grupper av grund för bosättning och flyktingar och deras anhöriga födda utanför Europa var den grupp som i högst grad bodde i områden med låg inkomstnivå år 2010. Detta gäller även år 2014. Av de flyktingar och deras anhöriga som flyttat till ett område med högre inkomstnivå bodde omkring 30 procent i områden med näst lägst inkomstnivå år 2014 medan endast ett par procent bodde i områden med högst inkomstnivå.

Diagram 5.8**Fördelning efter områdets inkomstnivå 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 i storstädernas LA efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent**

5.8 Distribution by income level of area in 2014 of women and men immigrated in 2010 living in the local labour markets of the metropolitan municipalities by type of area 2014 compared with 2010. Percent

Inkomstnivå 1 avser de 10 procent av områden med lägst inkomst, inkomstnivå 2 de 10 procent med näst lägst inkomst osv.

Endast de som bor i samma LA 2010 och 2014 ingår i diagrammet

Sammanfattningsvis är andelen förvärvsarbetsande, inkomstnivån och andelen högutbildade högre för personer som flyttat inom LA till ett område med högre inkomstnivå jämfört med de som bor kvar i samma område eller har flyttat till ett område med samma eller lägre inkomstnivå, även om skillnaderna jämfört med de som flyttat till ett område med lägre inkomstnivå ofta är relativt liten. De som flyttat till ett område med högre inkomstnivå är också den grupp där lägst andel bor i hyresrätt år 2014. När det gäller de som flyttat till en annan lokal arbetsmarknad finns däremot inget tydligt mönster jämfört med övriga grupper.

6. Etableringsuppdraget

I detta kapitel studeras de personer som fått en etableringsplan åren 2011–2013. I kapitlet beskrivs andelen förvärvsarbetande för de som har en avslutad etableringsplan och för de som förvärvsarbetar redovisas anknytning till arbetsmarknaden, inkomstnivå och fördelning av olika inkomster. För de som förvärvsarbetade år 2014 redovisas dessutom näringsgren och yrkesgrupp.

Etableringsuppdraget

Den 1 december 2010 trädde lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (2010:197) i kraft. I och med detta fick Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för nyanlända, ett ansvar som tidigare låg hos kommunerna. Syftet med etableringsreformen är att underlätta och påskynda nyanländas etablering i arbetslivet. De som omfattas av etableringsuppdraget är personer 20–64 år som fått uppehållstillstånd som flykting, skyddsbehövande och anhöriga till dessa. Även de som är 18–19 år och som saknar föräldrar i Sverige kan omfattas. Arbetsförmedlingen upprättar en individuell etableringsplan med insatser och aktiviteter under högst 24 månader. En person kan lämna etableringsuppdraget och därefter åter få en etableringsplan, varför det kan ta mer än 24 månader från att en etableringsplan först upprättas till att en person lämnar etableringsuppdraget. Från och med augusti 2014 kan en etableringsplan förlängas med upp till åtta månader om en person haft aktiviteter på deltid på grund av föräldraledighet. Detta för att de ska ha möjlighet till aktiviteter inom etableringsuppdraget motsvarande 24 månader på heltid.

Arbetsförmedlingen publicerar löpande statistik om etableringsuppdraget och redovisar bland annat antalet deltagare i etableringsuppdraget och deltagande i olika typer av etableringsinsatser. För de som har haft en etableringsplan och som lämnat etableringsuppdraget följs sysselsättningen upp en tid efter att planen avslutades. I Arbetsförmedlingens statistik beskrivs också vilken typ av arbeten personer i etableringsuppdraget sökt. I detta kapitel följs personer som fått en etableringsplan upp i SCB:s register, vilket innebär att andelen förvärvsarbetande kan följas en längre tid sedan avslutad etableringsplan. Även andra uppgifter, som inkomst och yrkesgrupp, kan redovisas.

Regeringen gav år 2010 Stockholms universitet i uppdrag att följa upp effekterna av reformen och slutrapporten från detta uppdrag överlämnades våren 2016 (Andersson Joona m.fl., 2016). I utvärderingen har de som fått uppehållstillstånd från december 2010 till december 2011 jämförts med de som fått uppehållstillstånd under perioden januari–november 2010, det vill säga precis innan och efter lagen om etableringsinsatser trädde i kraft. Resultaten visar en liten positiv effekt på sannolikheten att vara sysselsatt och en större effekt när det gäller löneinkomst. Den större effekten på löneinkomsten tolkar de som att reformen bidragit till fler arbetade timmar för de som arbetar.

Personer med en etableringsplan

Det är totalt cirka 33 000 personer som fått en etableringsplan sedan lagen trädde i kraft och fram till år 2013. Personer med en etableringsplan kan lämna etableringsuppdraget och därefter få ett nytt beslut om etableringsplan. I tabell 6.1 redovisas dessa personer efter det första året de fick en etableringsplan. Eftersom etableringsreformen trädde i kraft 1 december 2010 var det endast ett fåtal personer som fick en etableringsplan under 2010, omkring 50 personer. Då det rör sig om ett mycket litet antal personer följs de inte upp i detta kapitel. Antalet nya deltagare i etableringsuppdraget har ökat och de som fått en etableringsplan 2013 utgör hälften av de personer som studeras här. Det är något fler män än kvinnor som har fått en etableringsplan. Könsfördelningen är densamma som för samtliga flyktingar och anhöriga till flyktingar i åldersgruppen 18–64 som invandrat under perioden.

Tabell 6.1

År för första etableringsplan för kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2013. Antal

6.1 Year for the first introduction plan for women and men who received an introduction plan 2011–2013. Number

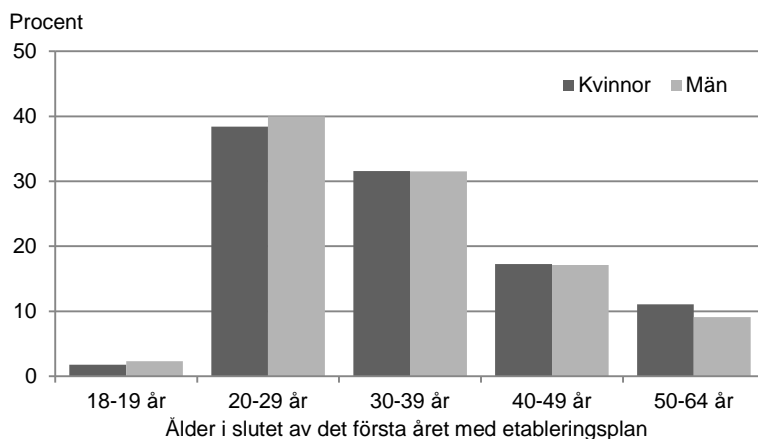
	Kvinnor	Män	Båda könen
2011	3 300	3 700	6 900
2012	4 400	4 900	9 300
2013	7 700	8 900	16 700
Summa	15 400	17 500	32 900

I diagram 6.1 redovisas åldersfördelningen för de som fått en etableringsplan åren 2011–2013. De flesta var i 20- eller 30-årsåldern då de fick en etableringsplan. Omkring 40 procent var 20–29 år och drygt 30 procent i åldersgruppen 30–39 år. Åldersfördelningen är i stort sett densamma för kvinnor och män, men det är en något högre andel kvinnor i den äldsta åldersgruppen, 50–64 år, medan det bland männen är något vanligare att vara under 30 år.

Diagram 6.1

Åldersfördelning för kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2013. Procent

6.1 Age distribution for women and men who received an introduction plan 2011–2013. Percent

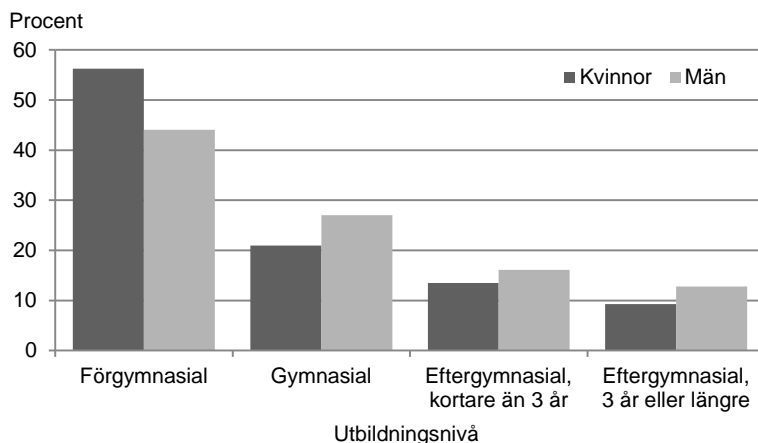
En stor del av de som fått en etableringsplan under perioden 2011–2013 har högst förgymnasial utbildningsnivå, se diagram 6.2. Det gäller 56 procent av kvinnorna och 44 procent av männen. De flesta av dem har en utbildning kortare än 9 år. 23 procent av kvinnorna och 29 procent av männen har en kortare eller längre eftergymnasial utbildning.

Det är mycket små skillnader mellan åren vad gäller andelen med högst förgymnasial utbildningsnivå, men andelen med eftergymnasial utbildningsnivå är högre bland de som fått en etableringsplan 2013 jämfört med de som fått en etableringsplan tidigare. Framförallt är det skillnader i andelen med en kortare eftergymnasial utbildning. Andelen är 9 procent för kvinnor och 12 procent för män som fått en etableringsplan 2011 och 17 respektive 19 procent för de som fått en etableringsplan 2013.

Diagram 6.2

Kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2013 fördelade efter utbildningsnivå år 2014. Procent

6.2 Women and men who received an introduction plan 2011–2013 distributed by educational level in 2014. Percent

Förvärvsarbete efter avslutad etableringsplan

I tabell 6.2 redovisas antalet år från första etableringsplan till att personerna har lämnat etableringsuppdraget. De allra flesta lämnar etableringsuppdraget två år efter att de fått en etableringsplan. De som fick en etableringsplan 2013 kan endast följas upp två år, till slutet av 2015, och en del av dem har då fortfarande en pågående etableringsplan. Män lämnar etableringsuppdraget tidigare än kvinnor. Nära 100 procent av männen har lämnat etableringsuppdraget efter två år medan andelen för kvinnor är 75–80 procent. Skillnaden mellan könen kan förklaras av föräldraledighet under tiden med etableringsplan. Av personerna i etableringsuppdraget är det nästan uteslutande kvinnor som är föräldralediga. Omkring 15 procent av kvinnorna med etableringsplan är föräldralediga jämfört med mindre än en halv procent av männen¹.

¹ Avser personer med en etableringsplan den 31 december 2014

Tabell 6.2**Kvinnor och män som fått en etableringsplan under åren 2011–2013 fördelade efter år till avslutad etableringsplan. Procent och antal***6.2 Women and men who received an introduction plan 2011–2013 distributed by year until completed introduction plan. Percent and number*

År för första etableringsplan	År till avslutad etableringsplan				Kvar i etablering	Summa	Antal
	0	1	2	3			
Kvinnor							
2011	1	4	74	21	0	100	3 300
2012	1	4	71	25	0	100	4 400
2013	1	2	71	-	26	100	7 700
Män							
2011	1	5	92	2	0	100	3 700
2012	1	6	91	2	2	100	4 900
2013	1	7	91	-	2	100	8 900

Det vanligaste skälet till att en etableringsplan avslutas är att tiden med en etableringsplan har löpt ut. Detta gällde närmare 92 procent av kvinnorna och 84 procent av männen som haft en etableringsplan och lämnade etableringsuppdraget år 2014, enligt Arbetsförmedlingens statistik (Arbetsförmedlingen, 2015). För knappt 3 procent av kvinnorna och 11 procent av männen avslutades etableringsplanen på grund av att de fått en anställning på heltid.

I Arbetsförmedlingens statistik för år 2014 följs personer också upp 90 och 180 dagar efter att etableringsplanen avslutats. Statistiken gäller samtliga med avslutad etableringsplan, oavsett skälet till att etableringsplanen avslutades. Efter 180 dagar återfanns 12 procent av kvinnorna och 30 procent av männen i arbete.

För de som fick en etableringsplan 2011 och 2012 och som lämnat etableringsuppdraget kan andelen förvärvsarbetande även följas upp genom information från SCB:s totalräknade register. I diagram 6.3 redovisas andelen förvärvsarbetande för de som har haft en etableringsplan och lämnat etableringsuppdraget. Ungefär 15 procent av kvinnorna var förvärvsarbetande samma år som de lämnade etableringsuppdraget, både av de som fått en etableringsplan 2011 och 2012. För männen är andelen förvärvsarbetande högre bland de som fick en etableringsplan 2012 jämfört med de som fick en etableringsplan 2011, 33 jämfört med 27 procent. Andelen förvärvsarbetande samma år som personerna lämnat

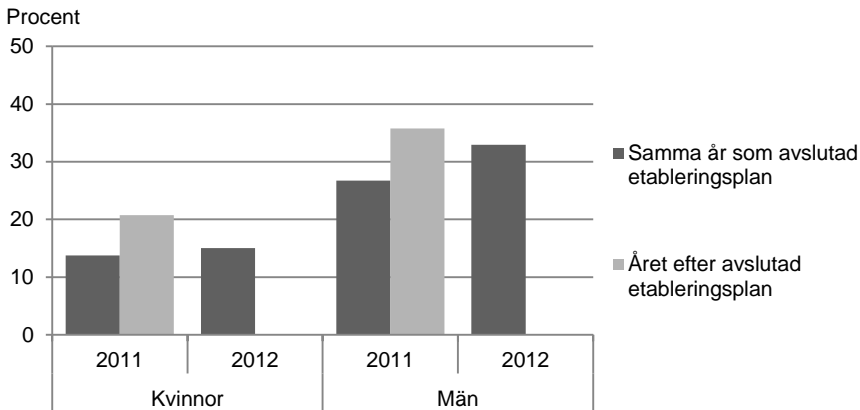
etableringsuppdraget enligt SCB:s register stämmer i stort med Arbetsförmedlingens uppföljning 180 dagar efter avslutad etableringsplan.

För de som fått en etableringsplan 2011 kan andelen förvärvsarbetande följas upp även året efter de lämnat etableringsuppdraget. För kvinnor är andelen förvärvsarbetande 7 procentenheter högre jämfört med året de lämnade etableringsuppdraget och för män 9 procentenheter högre.

De flesta som fått en etableringsplan 2013 lämnade etableringsuppdraget 2015 och registeruppgifter om förvärvsarbete finns ännu inte tillgängligt för år 2015.

Diagram 6.3

Andel förvärvsarbetande av kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2012 och som lämnat etableringsuppdraget efter tid sedan avslutad etableringsplan. Procent
6.3 Share gainfully employed women and men who received an introduction plan 2011–2012 and who submitted an introduction assignment by time since completed introduction plan. Percent

Uppgift om förvärvsarbetande året efter avslutad etableringsplan kan inte redovisas för de som fått en etableringsplan 2012 eftersom endast ett fåtal av dem hade en avslutad etableringsplan 2014, vilket är det senaste året för vilket registeruppgifter om förvärvsarbetande finns tillgängligt.

Ett sätt att mäta anknytningen till arbetsmarknaden är att studera om en person har förvärvsarbetat under hela året eller en del av året. I tabell 6.3 visas fördelningen mellan helårsanställda, delårsanställda och egna företagare för de personer som var förvärvsarbetande samma år och året efter de lämnat etableringsuppdraget.

En majoritet av de som var förvärvsarbetande samma år som de lämnade etableringsuppdraget var anställda under hela året, men det är också vanligt att ha varit anställd en del av året. Fördelningen mellan helårsanställda, delårsanställda och egna företagare är relativt lika för de som fått en etableringsplan 2011 och 2012. Däremot märks en skillnad mellan könen och andelen helårsanställda är lägre bland kvinnor än bland män.

Andelen helårsanställda är högre året efter avslutad etableringsplan än samma år som etableringsplanen avslutades. Det gäller i högre grad för kvinnor än för män och skillnaden mellan könen är därmed mindre året efter att de lämnat etableringsuppdraget. Andelen förvärvsarbetande är dock, som visats tidigare, betydligt lägre bland kvinnor än bland män.

Tabell 6.3

Anknytning till arbetsmarknaden för förvärvsarbetande kvinnor och män som fått en etableringsplan under åren 2011–2012 efter tid sedan avslutad etableringsplan. Procent och antal

6.3 Attachment to the labour market for gainfully employed women and men who received an introduction plan during 2011–2012 by time since completed introduction plan. Percent and number

	Helårsanställda	Anställda del av året	Egna företagare	Summa	Antal
Samma år som avslutad etableringsplan					
Kvinnor					
2011	54	44	2	100	500
2012	58	40	2	100	500
Män					
2011	64	32	4	100	1 000
2012	63	33	5	100	1 600
Året efter avslutad etableringsplan					
Kvinnor					
2011	68	30	2	100	500
Män					
2011	68	25	7	100	1 300

Inkomstnivå och inkomstens sammansättning

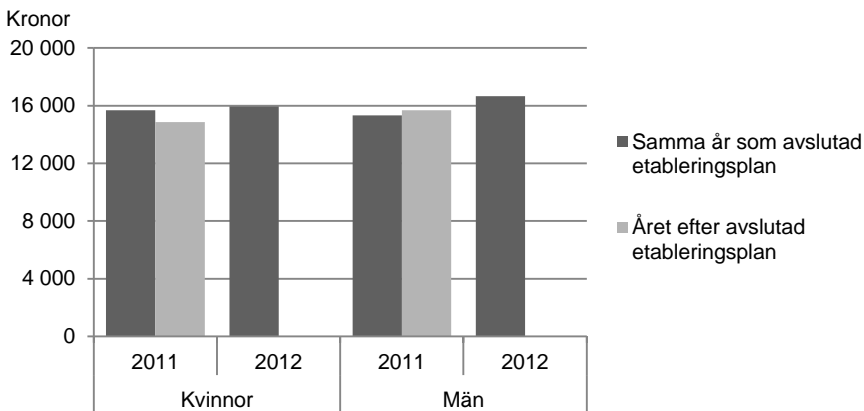
För att ytterligare studera etableringen efter en avslutad etableringsplan har inkomstuppgifter motsvarande de i kapitlet *Inkomst* tagits fram. De olika begreppen som används här beskrivs närmare i det kapitlet. I diagram 6.4 redovisas nettoinkomsten för de som fått en etableringsplan 2011 och 2012 och som var förvärvsarbetande samma år respektive året

efter de lämnade etableringsuppdraget. Nettoinkomsten per månad är omkring 15 000–16 000 kronor. Detta är en lägre inkomst än totalt för förvärvsarbetande utrikes födda. Nettoinkomsten för förvärvsarbetande utrikes födda kvinnor är knappt 19 000 kronor per månad och för utrikes födda män nära 21 000 kronor per månad.

Diagram 6.4

Nettoinkomst per månad för förvärvsarbetande kvinnor och män som fått en etableringsplan åren 2011–2012 efter tid sedan avslutad etableringsplan. Medianinkomst i kronor

6.4 Net income per month for gainfully employed women and men who received an introduction plan during 2011–2012 by time since completed introduction plan. Median income in SEK

Belopp i 2014 års penningvärde

Uppgift om inkomst året efter avslutad etableringsplan kan inte redovisas för de som fått en etableringsplan 2012 eftersom endast ett fåtal av dem hade en avslutad etableringsplan 2014, vilket är det senaste året för vilket uppgifter om inkomst finns tillgängligt.

I nettoinkomsten ingår både inkomster från förvärvsarbete och från exempelvis etableringsersättning, studiemedel och föräldrapenning. Fördelningen av inkomsten efter olika inkomstslag redovisas för förvärvsarbetande i tabell 6.4. Här används samma indelning av inkomstslag som i kapitlet om inkomster: A-inkomster, som framförallt utgörs av lön, B-inkomster, där bland annat studiemedel och föräldrapenning ingår och C-inkomster, som består av bland annat arbetsmarknadsstöd och etableringsersättning. Trots att det endast är förvärvsarbetande som studeras här är det ändå en betydande del av inkomsten som kommer från B- och C-inkomster. För kvinnor utgör de 40–45 procent av inkomsten och för män omkring 35 procent det året de lämnat etablerings-

uppdraget. Till viss del kan detta förklaras av att många varit anställda endast en del av året. Andelen A-inkomst är högre för helårsanställda, omkring 70 procent av nettoinkomsten samma år som avslutad etableringsplan och omkring 80 procent året därpå. För kvinnor är andelen av inkomsten som kommer från B-inkomst högre än för män. Detta kan förklaras av inkomst från föräldrapenning och andra föräldrainkomster som framförallt förekommer bland kvinnor.

Tabell 6.4

Nettoinkomstens sammansättning för förvärvsarbetande kvinnor och män som fått en etableringsplan under åren 2011–2012 efter tid sedan avslutad etableringsplan. Procent och antal

6.4 Composition of net income for gainfully employed women and men who received an introduction 2011–2012 by time since completed introduction plan. Percent and number

	A-inkomst	B-inkomst	C-inkomst	Summa	Antal
Samma år som avslutad etableringsplan					
Kvinnor					
2011	56	12	32	100	500
2012	60	10	30	100	500
Män					
2011	66	5	29	100	1 000
2012	65	5	30	100	1 600
Året efter avslutad etableringsplan					
Kvinnor					
2011	73	12	15	100	500
Män					
2011	77	8	15	100	1 300

De som har en avslutad etableringsplan men som inte är förvärvsarbetande har en nettoinkomst på omkring 9 500 kronor per månad. Inkomsten består till största delen av C-inkomster. För kvinnor utgör C-inkomst omkring 75 procent av nettoinkomsten och för män omkring 80 procent samma år som de lämnat etableringsuppdraget. Trots att de inte är förvärvsarbetande är det ändå en del som har inkomst från förvärvsarbete. A-inkomster utgör i genomsnitt 3–4 procent av kvinnornas inkomst och 6–7 procent av männens inkomst.

Näringsgren och yrkesgrupp

För de personer som lämnat etableringsuppdraget och var förvärvsarbetande 2014 har uppgift om näringsgren och yrkesgrupp tagits fram. Detta görs endast för förvärvsarbetande år 2014 på grund av att Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK) har uppdaterats och uppgifterna för 2014 inte är jämförbara med tidigare år.

I tabell 6.5 redovisas arbetsställets näringsgren för de kvinnor och män som lämnat etableringsuppdraget och som var förvärvsarbetande år 2014. En stor andel arbetar inom hotell- och restaurang, vård och omsorg, företagstjänster och handel. Fördelningen efter näringsgren är olika för kvinnor och män. För kvinnor är vård och omsorg den vanligaste näringsgrenen med 36 procent av de förvärvsarbetande, medan hotell och restaurang är vanligast för männen, 26 procent. Jämfört med andra grupper av utrikes födda, för vilka fördelning efter näringsgren beskrivs i kapitlet *Arbetsmarknad*, är det framförallt vanligare för personer som har lämnat etableringsuppdraget att arbeta inom hotell och restaurang. Det är mindre vanligt att arbeta inom tillverknings- och utvinningsindustrin, transportföretag och informations- och kommunikationsföretag.

Tabell 6.5**Förvärvsarbetande kvinnor och män med en avslutad etableringsplan fördelade efter arbetsställets näringsgren, år 2014. Procent och antal**

6.5 Gainfully employed women and men with a completed introduction plan distributed by type of industry for workplace, year 2014. Percent and number

	Kvinnor	Män
Hotell och restauranger	16	26
Enheter för vård och omsorg	36	12
Företagstjänster	12	12
Handel	4	14
Utbildningsväsendet	13	6
Personliga och kulturella tjänster m.m.	6	7
Tillverknings- och utvinningsindustri	1	6
Okänd bransch	6	4
Transportföretag	1	5
Byggindustri	0	4
Civila myndigheter och försvaret	3	1
Fastighetsbolag	1	1
Informations- och kommunikationsföretag	1	1
Kreditinstitut och försäkringsbolag	1	1
Jordbruk, skogsbruk och fiske	0	1
Företag inom energi och miljö	0	0
Summa	100	100
Antal	1 200	3 300

Tabellen är sorterad efter vanligaste näringsgren totalt för både kvinnor och män.

Uppgift om yrke kan endast redovisas för en del av de förvärvsarbetande, 1 900 personer av de totalt drygt 4 400 personer som förvärvsarbetade 2014. Vad detta beror på förklaras närmare i *Fakta om statistiken*. I tabell 6.6 redovisas de vanligaste yrkesgrupperna för dessa personer. Den bild som visats vid uppdelning efter näringsgren bekräftas i listan över vanliga yrkesgrupper. För både kvinnor och män är *Vårdbiträden, Skötare, vårdare och personliga assistenter m.fl., Städare och hemservicepersonal m.fl.* och *Snabbmatpersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.* de fyra största yrkesgrupperna. Ordningen är lite olika för kvinnor och män och för kvinnor är *Vårdbiträden* den vanligaste yrkesgruppen medan det för män är *Snabbmatpersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.* Kvinnorna är koncentrerade till färre yrkesgrupper än männen. Mer än 80 procent av de förvärvsarbetande kvinnorna med yrkesuppgift arbetar inom de

vanligaste yrkesgrupperna medan det gäller knappt 60 procent av männen.

Tabell 6.6

Förvärvsarbetande kvinnor och män med en avslutad etableringsplan fördelade efter de vanligaste yrkesgrupperna, år 2014. Procent och antal

6.6 Gainfully employed women and men with a completed introduction plan distributed by most common occupational groups, year 2014. Percent and number

Kvinnor		Män	
Vårdbiträden	21	Snabbmatpersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.	18
Skötare, vårdare och personliga assistenter m.fl.	16	Städare och hemservicepersonal m.fl.	9
Städare och hemservicepersonal m.fl.	15	Skötare, vårdare och personliga assistenter m.fl.	7
Snabbmatpersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.	8	Vårdbiträden	5
Barnskötare, elevassistenter m.fl.	8	Lastbils- och bussförare	4
Undersköterskor	7	Lagerpersonal och transportledare m.fl.	4
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	4	Butikspersonal	3
Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	3	Undersköterskor	3
Kontorsassistenter och sekreterare	2	Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	2
-	-	Tidningsdistributörer, vaktmästare och övriga servicearbetare	2
Övriga yrkesgrupper	16	Övriga yrkesgrupper	41
Summa	100	Summa	100
Antal	500	Antal	1 400

Yrkesgrupper med färre än 10 personer särredovisas inte, därför redovisas endast de 9 vanligaste yrkesgrupperna för kvinnor.

Omkring 30 procent av de som har en avslutad etableringsplan och som var förvärvsarbetande 2014 har en eftergymnasial utbildning. För dessa personer har studerats om de har ett yrke som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Eftersom uppgift om yrke endast kan användas för knappt hälften av de förvärvsarbetande med avslutad etableringsplan är det ett litet antal som studeras här, endast omkring 600 personer. Av dessa är det knappt 30 procent som har ett yrke som normalt kräver eftergymnasial utbildningsnivå. Det är en lägre andel än för andra grupper av utrikes födda totalt sett (se kapitlet *Arbetsmarknad*).

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

I denna rapport beskrivs och analyseras utvecklingen för utrikes födda inom olika områden. Vilken population och vilken tidsperiod som studeras skiljer sig åt mellan de olika kapitlen och detta beskrivs nedan för respektive kapitel.

Demografi

I kapitlet beskrivs in- och utvandring till Sverige och befolkningens sammansättning för perioden 1960–2015 samt prognos för åren 2016–2060. För år 2015 beskrivs utrikes födda efter födelseregion och grund för bosättning, tid i Sverige, kön och ålder. I statistiken ingår den folkbokförda befolkningen i alla åldrar.

Uppgifterna i kapitlet *Demografi* bygger till stor del på SCB:s befolkningsstatistik, rapporter i serien Demografisk analys och SCB:s befolkningsprognos från 2016. Statistiken uppdelad efter tid i Sverige och grund för bosättning har tagits fram från SCB:s databas för integrationsstudier, STATIV. I databasen ingår uppgifter från olika register hos SCB, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen.

Skolresultat

Populationen som ligger till grund för avsnittet om grundskolan är de som avslutat grundskolan åren 2007–2015. Uppgifterna har hämtats från databasen STATIV. Uppgifterna grundas på insamlingen av slutbetyg från årskurs 9 och omfattar samtliga elever som fullföljt grundskolan eller avbrutit skolgången på grund av att skolplikten har upphört i kommunala grundskolor samt elever som fått slutbetyg från sista årskursen på grundskolenivå i riksinternatskolor, fristående skolor, svenska utlandsskolor samt specialskolor.

I avsnittet om gymnasieskolan omfattar materialet de som är födda 1983–1991 och under åren 1999–2015 påbörjat en gymnasieutbildning. Om de har slutbetyg/högskolebehörighet mäts det år de fyller 24 år, det vill säga åren 2007–2015. Liksom för grundskolan hämtas uppgifter från databasen STATIV. Uppgifterna baseras på insamlingen av slutbetyg från gymnasieskolan och utgörs av samtliga registrerade gymnasieelever från

kommunala, landstingskommunala och fristående skolor, dock inte särskolor eller Komvux.

Arbetsmarknad

Populationen som ligger till grund för denna studie utgörs av inrikes och utrikes födda personer i befolkningen i åldern 20–64 år och som var folkbokförda 1997–2014. Datamaterialet har hämtats från databasen STATIV. I ett avsnitt i kapitlet beskrivs unga som varken arbetar eller studerar. Detta mått bygger på uppgifter från den registerbaserade aktivitetsstatistiken (RAKS). I kapitlet görs också en internationell jämförelse med uppgifter från OECD.

Inkomst

Liksom i kapitlet om arbetsmarknad studeras här befolkningen 20–64 år. Uppgifter om inkomst avser hela året och på grund av detta ingår endast de personer som var folkbokförda vid både året början och vid årets slut. Dessutom har personer som tillhör en familj utan registrerad inkomst exkluderats. År 2014 fanns 5 625 000 personer i åldrarna 20–64 år och av dem ingår 5 476 000 i populationen i kapitlet om inkomst.

Inkomstutvecklingen för inrikes och utrikes födda redovisas för perioden 2006–2014, men i övrigt redovisas uppgifter för år 2014. Uppgifter om inkomst kommer från Inkomst- och taxeringsregistret, vilket i sin tur baseras på uppgifter från Skatteverket, Försäkringskassan och andra myndigheter.

Flytt mellan olika slags bostadsområden

I kapitlet följs invandrade 2010 upp år 2014 för att studera flyttar mellan olika typer av områden. Här skiljs mellan kortväga och långväga flyttar. Som långväga flyttar räknas här flyttar till en annan lokal arbetsmarknad (LA). Sveriges 290 kommuner delas in i 73 LA. Indelningen i lokala arbetsmarknader uppdateras varje år och det är indelningen gällande 2014 som används här².

² Vilka kommuner som tillhör respektive LA och hur indelningen görs beskrivs på SCB:s webbplats: <http://www.scb.se/am0207> under rubriken Se även.

För flyttningar inom LA studeras mellan vilken typ av områden som flytten sker. De områden som används här är valdistrikt, enligt den indelning som skapades inför valet 2014. Det finns omkring 5 800 valdistrikt och de är relativt jämnstora vad gäller antalet personer folkbokförda i valdistriktet, i genomsnitt 1 700 personer. I mer tätbebyggda områden är valdistriktet därför små till ytan medan de är geografiskt större i glesbefolkade regioner. Områdena klassificeras utifrån medianinkomsten från arbete för personer i åldrarna 29–60, vilket är de åldrar då minst 75 procent av befolkningen är förvärvsarbetande enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS). Antalet inkomstklasser som den lokala arbetsmarknaden delas in i är olika för olika typer av LA. I de tre LA som innehåller storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö har valdistriktet delats in i 10 lika stora grupper, i större städernas LA har valdistriktet delats in i 5 grupper och i övriga LA har valdistriktet delats in i tre grupper. Indelningen görs efter antalet valdistrikt, men en fördelning av befolkningen efter inkomstnivån i valdistriktet ger också en jämn fördelning mellan olika grupper. I *Bilaga 1* redovisas antal kommuner och antal valdistrikt i varje LA.

I populationen ingår utrikes födda utländska medborgare som invandrade 2010 och som var 20–59 år i slutet av invandringsåret. Personer som varit folkbokförda i Sverige före 2010 samt personer som utvandrat eller avlidit till och med 2014 ingår inte i populationen. Dessutom har ett fåtal personer som inte kunnat föras till ett valdistrikt antingen 2010 eller 2014 exkluderats. Totalt studeras cirka 45 900 personer.

Etableringsuppdraget

I kapitlet följs de personer som fått en etableringsplan åren 2011–2013. Dessa följs upp till och med år 2015 med uppgifter från Arbetsförmedlingen gällande om de har en avslutad etableringsplan. För personer som har en avslutad etableringsplan redovisas uppgifter om förvärvsarbete, inkomst, näringsgren och yrkesgrupp. Uppgifter om förvärvsarbete och inkomst redovisas för året för avslutad etableringsplan, dock senast för år 2014, vilket är det senaste året det finns information i SCB:s register. Näringsgren och yrkesgrupp redovisas för förvärvsarbetande år 2014. Yrkesgrupp avser SSYK på tresiffernivå och redovisas endast för personer med en aktuell yrkesuppgift. Statistiken bygger framförallt på uppgifter i databasen STATIV. Dessa har kompletterats med uppgift om anknytning till arbetsmarknad från den

registerbaserade aktivitetsstatistiken (RAKS) och uppgifter om inkomster från Inkomst- och taxeringsregistret.

Definitioner och förklaringar

Födelseregion och grund för bosättning

I denna rapport redovisas födda i Sverige och utrikes födda fördelade efter födelseregion: födda i Norden, födda i övriga Europa och födda utanför Europa.

Födda utanför Europa delas in efter grund för bosättning grupperad i tre grupper. Denna uppdelning görs inte för födda i Norden och övriga Europa eftersom medborgare i Norden och EU/EES inte behöver ansöka om uppehållstillstånd i Sverige och uppgift om grund för bosättning därmed saknas för många i dessa två grupper. I gruppen flyktingar och deras anhöriga ingår personer som fått uppehållstillstånd som flyktingar, skyddsbehövande eller av synnerligen ömmande skäl samt anhöriga till dessa som invandrat till Sverige inom två år efter att den asylsökande har fått uppehållstillstånd. I gruppen övriga anhöriga ingår övriga personer som fått uppehållstillstånd som anhörig till en person folkbokförd i Sverige. De kan vara anhöriga till inrikes födda eller till utrikes födda personer bosatta i Sverige. Anhöriga till flyktingar, men som invandrat mer än två år efter anknytningspersonen i Sverige, ingår också i denna grupp. Den tredje gruppen, övrig grund för bosättning består dels av födda utanför Europa som är medborgare i Sverige, Norden eller EU/EES dels av personer som fått uppehållstillstånd för arbete eller studier. I gruppen ingår också personer som fått uppehållstillstånd av andra skäl, eller saknar uppgift om grund för bosättning. Detta kan exempelvis röra sig om personer som är medborgare i ett land utanför EU/EES, men som bott inom EU/EES under en längre tid och därför har rättigheter som liknar de som EU-medborgare har.

Uppgift om grund för bosättning saknas i de flesta fall för personer som invandrat före 1987. Indelningen efter grund för bosättning görs därför endast för de personer som invandrat 1987 eller senare. Att personer med den längsta vistelsetiden inte kan delas in efter grund för bosättning innebär att andelen som bott 20 år eller längre tid i Sverige underskattas för olika grupper av grund för bosättning.

Kommunmottagna

I kapitlet *Arbetsmarknad* finns ett avsnitt om kommunmottagna. I gruppen ingår flyktingar och deras anhöriga, men till skillnad från indelningen i övriga delar av rapporten tas här ingen hänsyn till födelseregion och även kommunmottagna födda i Europa ingår. För personer som mottagits i slutet av 1990-talet är en relativt stor andel födda i Europa.

Tid i Sverige

I rapporten delas utrikes födda in efter tid i Sverige. Tid i Sverige är beräknad som den sammanlagda tiden en person varit folkbokförd i Sverige. För en person som invandrat, utvandrat och sedan invandrat till Sverige igen läggs de två perioderna som folkbokförd samman.

Utbildningsnivå

Utbildningsnivå delas här in i förgymnasial utbildning, gymnasial utbildning, eftergymnasial utbildning kortare än tre år och eftergymnasial utbildning tre år eller längre. I analysen över högutbildade i yrken som kräver eftergymnasial kompetens, i kapitlet *Arbetsmarknad*, delas eftergymnasialt utbildade in i tre grupper: eftergymnasial kortare än 3 år, eftergymnasial 3 år eller längre och forskarutbildning. Utöver dessa grupper finns också personer för vilka uppgift om utbildningsnivå saknas.

Uppgift om utbildningsnivå saknas ofta vid invandringsåret, men täckningen förbättras efter hand. Utbildningar genomförda i Sverige rapporteras in genom administrativa register, men för nyligen invandrade personer är enkäten "Utbildning i annat land än Sverige" en viktig källa. Enkäten genomförs årligen för invandrade under det senaste året. Arbetsförmedlingen rapporterar också in uppgifter om utbildningsnivå för personer som varit i kontakt med dem. Andra viktiga källor för utrikes föddas utbildningsnivå är uppgifter om personer som läser SFI och utländska utbildningar som erkänts av Universitets- och högskolerådet.

Typ av LA

Sveriges 290 kommuner kan delas in i lokala arbetsmarknader (LA) utifrån statistik om arbetspendling mellan kommuner. Indelningen i lokala arbetsmarknader uppdateras av SCB varje år och det är

indelningen gällande 2014, i 73 LA, som används här. I denna rapport grupperas LA i tre grupper:

- **Storstädernas LA**
De 3 LA som innehåller storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö. Totalt ingår 82 kommuner och även större städer som Uppsala och Lund.
- **Större städers LA**
De 24 LA som innehåller de större städer (enligt Sveriges kommuner och landstings kommungruppsindelning) som inte finns med i storstädernas LA. Totalt ingår 135 kommuner.
- **Övriga LA**
De 46 LA som varken har en storstad eller en större stad. Totalt ingår 73 kommuner.

Vilka LA som ingår i respektive grupp redovisas i *Bilaga 1*.

Förvärvsarbete

Som förvärvsarbetande i den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) räknas personer som arbetat i genomsnitt minst en timme per vecka under november månad.

För åren 2001–2013 har uppgifterna om förvärvsarbete kompletterats med uppgift om arbetspendling. Arbetspendlare är personer som är folkbokförda i Sverige, men som har sitt huvudsakliga arbete i ett annat land. Detta kan göras för arbetspendlare till Norge och Danmark, där det finns ett statistiksamarbete mellan länderna. Arbetspendling förekommer främst bland personer födda i Norden och andelen förvärvsarbetande i denna grupp underskattas när hänsyn ej tas till arbetspendling. För födda i Norden redovisas därför inte andelen förvärvsarbetande år 2014. För övriga grupper förekommer arbetspendling till Norge och Danmark i mycket liten utsträckning.

Definitionen av förvärvsarbetande ändrades 2004, vilket innebär ett tidsseriebrott. Omläggningen av statistiken innebar att antalet förvärvsarbetande ökade med 47 000 personer i åldrarna 20–64 år, vilket motsvarar en ökning på 1,2 procent.

Näringsgren

I rapporten redovisas förvärvsarbetande fördelade efter arbetsställets näringsgren, enligt Standarden för svensk näringsgrensindelning (SNI

2007). SNI 2007 är en klassifikation i flera nivåer och här används en grov nivå i 16 grupper. Indelningen beskrivs i *Longitudinell integrationsdatabas för Sjukförsäkrings- och Arbetsmarknadsstudier (LISA) 1990–2013 Utbildning och arbetsmarknad*. Bakgrundsfakta 2016:1

Yrkesgrupp

Uppgift om yrkesgrupp avser år 2014 och bygger på yrkesuppgifter enligt Standard för svensk yrkesklassificering, SSYK 2012. Det baseras på en internationell yrkesklassifikation, International Classification of Occupations 2008 (ISCO-08).

SSYK 2012 har en hierarkisk uppbyggnad i fyra nivåer. Här används yrkesgrupp, som är den tredje nivån. Det finns totalt 147 yrkesgrupper i SSYK 2012. I den här rapporten redovisas 26 yrkesgrupper separat samt övriga yrkesgrupper sammantaget.

Yrkesuppgifterna avser anställda och företagare i åldern 20–64 år som klassificerats som förvärvsarbete i november och har en yrkesuppgift. Av kvalitetskäl är personer vars yrkesuppgift inte avser huvudsakligt arbetsställe eller största förvärvskälla exkluderade. Uppgift om yrke saknas år 2014 för närmare 30 procent av de förvärvsarbetande i åldrarna 20–64 år. Att andelen utan yrkesuppgift är så pass stor beror på att en ny yrkesstandard används från och med 2014 och yrkesuppgifter enligt den tidigare standarden (SSYK 96) inte kan översättas till den nya. För personer anställda i mindre företag, där uppgifter inte samlas in årligen, kan därmed yrkesuppgifter från tidigare år inte användas.

Yrken med hög kvalifikationsnivå

För personer med eftergymnasial utbildning redovisas andelen av de förvärvsarbetande som har ett yrke med hög kvalifikationsnivå. I den första nivån i SSYK 2012 delas yrken in i tio yrkesområden. Dessa kan grupperas efter kvalifikationsnivå enligt den internationella yrkesstandarden ISCED-97. Som yrken med hög kvalifikationsnivå avses här yrkesområdena 1, 2 och 3, det vill säga *Chefsyrken*, *Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens* samt *Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande*.

Unga som varken arbetar eller studerar

Uppgifter om unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) redovisas för år 2013. Uppgifterna baseras på den registerbaserade aktivitets-

statistiken (RAKS). För att ingå i gruppen unga som varken arbetar eller studerar ska en person inte ha haft någon studerandeinkomst eller deltagit i studier under det aktuella året och inte heller ha varit registrerade på grund- eller forskarutbildning vid högskola eller universitet. Summan av eventuell inkomst från arbetsgivare och aktiv näringsverksamhet (exklusive underskott) plus inkomst från grundläggande militärutbildning får inte överstiga ett basbelopp (44 500 kronor år 2013). I gruppen ingår inte ungdomar som har arbetspendlat till Norge eller Danmark. Personer som har deltagit i svenska för invandrare (sfi) 60 timmar eller mer under det aktuella året ingår inte heller.

Relativ arbetslöshet i kommunen

Relativ arbetslöshet i kommunen används i analyserna i kapitlet *Arbetsmarknad*. Uppgifter om andelen öppet arbetslösa hämtas från Statistikdatabasen på SCB:s webbplats och kommer från Arbetsförmedlingens register över arbetssökande i relation till folkmängden i olika åldrar. Andelen arbetslösa i kommunen används totalt för båda könen sammantaget för åren 2004–2013. Kommunindelningen den 1 januari 2014 används för hela perioden 2004–2013.

Varje år klassificeras de 290 kommunerna i lika stora grupper efter arbetslöshetsnivån, ungefär 70 kommuner per grupp. De som tillhör den fjärdedel av kommunerna med lägst arbetslöshet benämns kommuner med "låg" arbetslöshet, den fjärdedel som har något under genomsnittet benämns "medel-låg" arbetslöshet, den fjärdedel som har något över genomsnittet som "medel-hög" arbetslöshet och den fjärdedel som har högst benämns som "hög" arbetslöshet.

Så görs statistiken

Analysmetod

I kapitlet *Studieresultat* och *Arbetsmarknad* analyseras flera olika faktorer med logistisk regressionsanalys. Det finns flera olika sådana metoder. Vanligast är att använda en av grupperna som jämförelsegrupp som resultat av regressionsanalysen. Här används en variant där alla grupper jämförs med ett medeltal för alla som inkluderas i analysen. Resultaten blir då jämförbara med måttet standardiserade jämförelsetal, till exempel SMR-tal.

Analyserna genomfördes i SAS med proceduren CATMOD. Metoden förutsätter att det finns en utfallsvariabel som bara har två värden. I rapporten används metoden för fem olika analyser: att vara behörig till gymnasiestudier, att ha ett slutbetyg från gymnasiet, att vara behörig till högskolestudier, att ha ett förvärvsarbete samt att ha ett yrke med höga kompetenskrav.

I SAS redovisas resultaten som ett logaritmerat odds jämfört med det geometriska medeloddsset. I redovisningen i rapporten har dessa odds räknats om, med exponentiell transformation, till relativa avvikelser. De blir då lättare att förstå. Medeloddsset blir då 1. Om en grupp har högre odds än medeloddsset är den relativa avvikelsen större än 1 och om oddset är lägre än medeloddsset är avvikelsen mindre än 1. I rapporten benämns dessa estimat ibland som jämförelseindex.

Flera olika regressionsmodeller har använts. Det framgår vid de olika redovisningarna vilka faktorer som är inkluderade i de olika regressionsmodellerna.

Statistikens tillförlitlighet

Statistiken som redovisas i denna rapport avser den folkbokförda befolkningen och bygger huvudsakligen på uppgifter från SCB:s totalräknade register. Dessa har generellt sett god kvalitet, men det finns vissa felkällor. Det finns personer som borde vara folkbokförda men som inte är det (undertäckning) och personer som är folkbokförda men inte borde vara det (övertäckning). Det är framförallt övertäckningen som är ett problem för statistiken. Vid beräkning av exempelvis andelen förvärvsarbetande ingår de i befolkningen, men kan inte vara förvärvsarbetande, vilket gör att andelen förvärvsarbetande underskattas. Enligt SCB:s senaste uppskattning av övertäckningen (SCB, 2015b) kan det röra sig om 100 000 personer som är folkbokförda men som inte längre finns i landet. Det rör sig främst om utrikes födda personer och övertäckningen bedöms vara störst bland unga vuxna.

Bra att veta

SCB ansvarar för statistik om integration sedan Integrationsverkets nedläggning 30 juni 2007. Tidigare publicering inom området, till exempel *Rapport Integration*, har getts ut av Integrationsverket. Samtliga rapporter finns tillgängliga på SCB:s webbplats och kan även beställas i

tryckt form. På SCB:s webbplats redovisas även indikatorer om integration. Indikatorerna spänner över flera ämnesområden och redovisas för riket, län och kommuner samt vissa stadsdelsområden, se www.scb.se/integration

Denna rapport har tagits fram utöver den ordinarie anslagsfinansierade publiceringen, på uppdrag av regeringen. Omfattning och innehåll i uppdraget beskrivs i en bilaga till regeringsbeslutet (A2016/00519/SV).

Referenser

Andersson Joonas, Pernilla, Wennemo Lanninger, Alma och Sundström, Marianne (2016) *Etableringsreformens effekter på de nyanländas integration. Slutrapport*. Institutet för social forskning, Stockholms universitet

Arbetsförmedlingen (2015) *Arbetsförmedlingens återrapportering 2015. Etablering av vissa nyanlända – statistik kring etableringsuppdraget*

Gullberg Brännström, Susanne & Hedlund, Therese (2015) 100 000 unga varken arbetar eller studerar. *SCB:s tidskrift Välfärd*. Nr 1 2015

SCB (2004) *Efterkrigstidens invandring och utvandring*. Demografiska rapporter 2004:5

SCB (2010) *Födda i Sverige – ändå olika? Betydelsen av föräldrarnas födelseland*. Demografiska rapporter 2010:2

SCB (2015a) *Kärlek över gränserna – migration och familjebildning*. Demografiska rapporter 2015:1

SCB (2015b) *Övertäckning i Registret över totalbefolkningen – en registerstudie*. Befolkning och välfärd, Bakgrundsfakta 2015:1

SCB (2016a) *Från Finland till Afghanistan – invandring och utvandring för födda i olika länder sedan 1970*. Demografiska rapporter 2016:1

SCB (2016b). *Sveriges framtida befolkning 2016–2060*. Statistiska meddelanden BE18, SM1601

Bilaga 1: Indelning i typ av LA

Indelning av lokala arbetsmarknader (LA) i typ av LA samt antal kommuner och antal valdistrikt i varje LA

Lokal arbetsmarknad (LA)	Typ av LA	Antal kommuner	Antal valdistrikt
LA1401	Stockholm-Solna	36	1 504
LA1402	Nyköping-Oxelösund	2	38
LA1403	Eskilstuna	4	96
LA1404	Linköping	8	165
LA1405	Norrköping	4	104
LA1406	Jönköping	9	134
LA1407	Värnamo	3	48
LA1408	Vetlanda	2	20
LA1409	Älmhult	2	18
LA1410	Växjö	5	79
LA1411	Ljungby	2	19
LA1412	Kalmar	6	84
LA1413	Oskarshamn	3	31
LA1414	Västervik	1	23
LA1415	Vimmerby	2	22
LA1416	Gotland	1	41
LA1417	Karlskrona	2	58
LA1418	Karlshamn-Olofström	2	25
LA1419	Malmö-Lund	28	663
LA1420	Kristianstad-Hässleholm	5	95
LA1421	Halmstad	3	78
LA1422	Bengtstors-Dals-Ed	2	11
LA1423	Göteborg	18	646
LA1424	Strömstad	2	15
LA1425	Trollhättan-Vänersborg	9	126
LA1426	Borås	6	130
LA1427	Lidköping-Götene	4	40
LA1428	Skövde	10	103
LA1429	Torsby	2	20
LA1430	Årjäng	1	6
LA1431	Karlstad	9	116
LA1432	Filipstad	1	10
LA1433	Hagfors	1	6
LA1434	Arvika-Eda	2	21
LA1435	Hällefors	1	4

Lokal arbetsmarknad (LA)	Typ av LA	Antal kommuner	Antal valdistrikt	
LA1436	Örebro	Större städers LA	11	176
LA1437	Västerås	Större städers LA	7	135
LA1438	Fagersta	Övriga LA	3	13
LA1439	Vansbro	Övriga LA	1	4
LA1440	Malung-Sälen	Övriga LA	1	7
LA1441	Mora	Övriga LA	3	22
LA1442	Falun-Borlänge	Större städers LA	6	88
LA1443	Avesta-Hedemora	Övriga LA	2	20
LA1444	Ludvika	Övriga LA	3	30
LA1445	Ljusdal	Övriga LA	1	13
LA1446	Gävle	Större städers LA	5	82
LA1447	Söderhamn	Övriga LA	1	14
LA1448	Bollnäs-Ovanåker	Övriga LA	2	22
LA1449	Hudiksvall	Övriga LA	2	26
LA1450	Sundsvall	Större städers LA	4	88
LA1451	Kramfors	Övriga LA	1	14
LA1452	Sollefteå	Övriga LA	1	17
LA1453	Örnsköldsvik	Större städers LA	1	41
LA1454	Strömsund	Övriga LA	1	11
LA1455	Härjedalen	Övriga LA	1	10
LA1456	Östersund	Större städers LA	6	68
LA1457	Storuman	Övriga LA	1	5
LA1458	Dorotea	Övriga LA	1	2
LA1459	Vilhelmina	Övriga LA	1	8
LA1460	Åsele	Övriga LA	1	2
LA1461	Umeå	Större städers LA	6	84
LA1462	Lycksele	Övriga LA	2	10
LA1463	Skellefteå	Större städers LA	2	52
LA1464	Arvidsjaur	Övriga LA	1	6
LA1465	Arjeplog	Övriga LA	2	3
LA1466	Jokkmokk	Övriga LA	1	4
LA1467	Överkalix	Övriga LA	1	2
LA1468	Övertorneå	Övriga LA	1	4
LA1469	Pajala	Övriga LA	1	5
LA1470	Gällivare	Övriga LA	1	14
LA1471	Luleå	Större städers LA	5	112
LA1472	Haparanda	Övriga LA	1	7
LA1473	Kiruna	Övriga LA	1	17

Bilaga 2: Tabeller

Tabell T.1

Andel flickor och pojkar behöriga till gymnasieskolan efter födelseregion och ålder vid invandring, år 2007–2010. Procent

T.1 Share girls and boys eligible to attend upper secondary school, by region of birth and age at immigration, year 2007–2010. Percent

Födelseregion	Inrikes födda	Utrikes födda, ålder vid invandring:		
		0–6 år	7–12 år	13– år
Flickor				
Sverige	91			
Norden		91	84	73
Övriga Europa		85	76	47
Utanför Europa		84	68	25
Pojkar				
Sverige	89			
Norden		88	83	66
Övriga Europa		83	75	46
Utanför Europa		83	65	23

Tabell T.2**Antal observationer i logistiskt regression: Gymnasiebehörighet, tabell 2.2**

T.2 Number of observations in logistic regression analysis: Eligible to attend upper secondary school, table 2.2

	Inrikes födda	Utrikes födda
Kön		
Flickor	433 900	41 700
Pojkar	455 400	45 700
År		
2007	116 100	9 200
2008	114 700	8 700
2009	110 600	8 000
2010	105 500	8 600
2011	97 600	9 100
2012	90 200	9 800
2013	85 300	10 700
2014	85 200	11 400
2015	84 000	12 400
Typ av LA		
Storstädernas LA	414 900	45 600
Större städers LA	369 900	34 000
Övriga LA	104 500	7 900
Föräldrarnas utbildningsnivå		
Förgymnasial	32 600	19 200
Gymnasial	408 600	24 600
Eftergymnasial, kortare än 3 år	174 300	13 200
Eftergymnasial, 3 år eller längre	273 200	24 700
Uppgift saknas	800	5 800

Tabell T.3**Antal observationer i logistisk regression: Gymnasiebehörighet, tabell 2.3**

T.3 Number of observations in logistic regression analysis: Eligible to attend upper secondary school, table 2.3

	Modell 1 och 2	Modell 3 och 4
Kön		
Flickor	41 700	25 300
Pojkar	45 700	28 100
Ålder vid invandring		
0–6 år	30 600	16 800
7–12 år	32 200	21 000
13– år	24 700	15 600
Födelseregion		
Norden	4 600	2 800
Övriga Europa	25 500	13 800
Utanför Europa	57 500	
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>		23 000
<i>Övriga anhöriga</i>		11 900
<i>Övriga</i>		1 900
Typ av LA		
Storstädernas LA	45 600	27 500
Större städers LA	34 000	21 000
Övriga LA	7 900	4 900
Föräldrarnas utbildningsnivå		
Förgymnasial	19 200	12 400
Gymnasial	24 600	14 200
Eftergymnasial, kortare än 3 år	13 200	7 900
Eftergymnasial, 3 år eller längre	24 700	15 000
Uppgift saknas	5 800	3 900

Tabell T.4**Andel 24-åring kvinnor och män med slutbetyg från gymnasieskolan, efter födelseregion och ålder vid invandring, år 2007–2010. Procent**

T.4 24 year old women and men with leaving certificate from upper secondary school by region of birth and age at immigration, year 2007–2010. Percent

Födelseregion	Inrikes födda	Utrikes födda, ålder vid invandring:		
		0–6 år	7–12 år	13– år
Kvinnor				
Sverige	80			
Norden		69	63	51
Övriga Europa		71	71	44
Utanför Europa		72	64	32
Män				
Sverige	75			
Norden		62	61	53
Övriga Europa		63	62	39
Utanför Europa		63	52	27

Tabell T.5**Andel 24-åringa kvinnor och män med behörighet till högskolan från gymnasieskolan, efter födelseregion och ålder vid invandring, år 2007–2010. Procent**

T.5. Share 24 year old women and men eligible to attend higher education from upper secondary school, by region of birth and age at immigration, year 2007–2010. Percent

Födelseregion	Inrikes födda	Utrikes födda, ålder vid invandring:		
		0–6 år	7–12 år	13– år
Kvinnor				
Sverige	73			
Norden		60	59	46
Övriga Europa		59	60	37
Utanför Europa		61	51	26
Män				
Sverige	65			
Norden		52	51	44
Övriga Europa		48	48	30
Utanför Europa		49	36	20

Tabell T.6**Antal observationer i logistisk regression: Högskolebehörighet, tabell 2.6**

T.6 Number of observations in logistic regression analysis: Probability to be eligible to attend higher education from upper secondary school, table 2.6

	Inrikes födda	Utrikes födda
Kön		
Kvinnor	438 100	46 800
Män	461 400	51 400
Födelseår		
1983	85 700	10 200
1984	87 200	10 700
1985	91 700	10 900
1986	94 800	11 000
1987	97 300	10 700
1988	104 400	10 800
1989	108 100	10 900
1990	115 400	11 300
1991	115 000	11 700
Typ av LA		
Storstädernas LA	392 800	54 900
Större städers LA	394 700	36 300
Övriga LA	111 300	7 000
Föräldrarnas utbildningsnivå		
Förgymnasial	51 500	18 900
Gymnasial	438 400	32 800
Eftergymnasial, kortare än 3 år	168 000	13 400
Eftergymnasial, 3 år eller längre	239 900	23 900
Uppgift saknas	1 800	9 200

Tabell T.7**Antal observationer i logistisk regression: Högskolebehörighet, tabell 2.7**

T.7 Number of observations in logistic regression analysis: Probability to be eligible to attend higher education from upper secondary school, table 2.7

	Modell1 och 2	Modell3 och 4
Kön		
Kvinnor	46 800	26 400
Män	51 400	29 100
Ålder vid invandring		
0–6 år	42 100	24 400
7–12 år	27 400	12 700
13– år	28 700	18 300
Födelseregion		
Norden	3 600	2 000
Övriga Europa	34 900	20 600
Utanför Europa	59 700	
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>		20 600
<i>Övriga anhöriga</i>		10 000
<i>Övriga</i>		2 300
Typ av LA		
Storstädernas LA	54 900	30 400
Större städers LA	36 300	21 000
Övriga LA	7 000	4 100
Föräldrarnas utbildningsnivå		
Förgymnasial	18 900	10 400
Gymnasial	32 800	17 800
Eftergymnasial kortare än 3 år	13 400	7 600
Eftergymnasial 3 år eller längre	23 900	14 000
Uppgift saknas	9 200	5 600

Tabell T.8**Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att ha slutbetyg från gymnasieskolan i olika grupper jämfört med genomsnittet, födda 1983–1991**

T.8 Logistic regression analysis. Probability to have leaving certificate from upper secondary school compared with the average level, birth years 1983–1991

	Inrikes födda	Utrikes födda
Kön		
Kvinnor	1,15	1,19
Män	0,87	0,84
Födelseår		
1983	0,88	0,99
1984	0,95	0,98
1985	0,97	1,02
1986	0,99	1,00
1987	1,02	1,02
1988	1,02	1,04
1989	1,02	1,03
1990	1,06	0,98
1991	1,11	0,94
Typ av LA		
Storstädernas LA	0,94	0,93
Större städers LA	1,08	1,08
Övriga LA	0,98	1,00
Föräldrarnas utbildningsnivå		
Förgymnasial	0,54	0,70
Gymnasial	0,93	1,45
Eftergymnasial, kortare än 3 år	1,70	1,67
Eftergymnasial, 3 år eller längre	2,25	2,17
Uppgift saknas	0,52	0,27

Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$

Tabell T.9

Logistisk regressionsanalys. Sannolikhet att ha slutbetyg från gymnasieskolan i olika grupper jämfört med genomsnittet. Modell 1 och 2: Födda 1983–1991, Modell 3 och 4: Födda 1987–1991

T.9 Logistic regression analysis. Probability eligible to attend higher education from upper secondary school compared with the average level. Model 1 and 2: Birth years 1983–1991, Model 3 and 4: Birth years 1987–1991

	Modell1	Modell2	Modell3	Modell4
Kön				
Kvinnor	1,19	1,20	1,17	1,18
Män	0,84	0,84	0,85	0,85
Ålder vid invandring				
0–6 år	1,82	1,63	1,79	1,64
7–12 år	1,32	1,30	1,35	1,31
13– år	0,42	0,47	0,41	0,47
Födelseregion				
Norden	1,10	1,09	1,21	1,19
Övriga Europa	1,12	1,08	1,11	1,09
Utanför Europa	0,81	0,85		
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>			0,76	0,83
<i>Övriga anhöriga</i>			0,80	0,82
<i>Övriga</i>			1,23	1,13
Typ av LA				
Storstädernas LA		0,94		0,95
Större städers LA		1,10		1,12
Övriga LA		0,97		0,93
Föräldrarnas utbildningsnivå				
Förgymnasial		0,69		0,68
Gymnasial		1,15		1,18
Eftergymnasial kortare än 3 år		1,47		1,42
Eftergymnasial 3 år eller längre		1,92		2,01
Uppgift saknas		0,45		0,43

Jämförelseindex i fet stil, $p < 0,01$

Tabell T.10

Utbildningsnivå för kvinnor och män 20–64 år efter födelseregion och grund för bosättning, år 2010–2014. Procent och antal i tusental
T.10 Educational level for women and men aged 20–64 by region of birth and reasons for residence, years 2010–2014. Percent and number in thousands

	För- gym- nasial	Gym- nasial	Efter- gymnasial, kortare än 3 år	Efter- gymnasial, 3 år eller längre	Uppgift saknas	Summa	Antal i tusental
Kvinnor							
Sverige	9	47	17	27	0	100	10 900
Norden	16	42	13	24	4	100	400
Övriga							
Europa	16	35	13	29	7	100	980
Utanför							
Europa	25	31	15	23	7	100	1 396
Män							
Sverige	14	52	15	18	1	100	11 396
Norden	22	43	11	16	8	100	336
Övriga							
Europa	16	40	13	21	11	100	983
Utanför							
Europa	23	33	16	22	7	100	1 384

Tabell T.11

Andel förvärvsarbetande samt antal personer i olika grupper som inkluderas i de logistiska regressionsanalyserna bland utrikes födda i kapitel 3

T.11 Share gainfully employed and number of persons in different groups included in the logistic regression analyses among foreign born in chapter 3

	Pro- cent	Antal		Pro- cent	Antal
Kön			Födelseregion		
Kvinnor	36	1 742 600	Norden	69	276 600
Män	49	1 737 300	Övriga Europa	51	1 257 400
År			Utanför Europa:		
2004	41	227 500	Flyktingar och		
2005	41	240 200	deras anhöriga	27	802 500
2006	42	274 500	Övriga anhöriga	38	820 100
2007	43	305 700	Övriga	36	323 400
2008	43	336 700	Vistelsetid		
2009	39	370 900	0 år	22	521 500
2010	41	401 200	1 år	33	478 600
2011	43	419 600	2 år	39	434 500
2012	44	439 000	3 år	42	397 400
2013	45	464 600	4 år	46	359 000
Åldersgrupp			5 år	50	319 700
20–24 år	28	464 900	6 år	53	286 200
25–29 år	39	753 200	7 år	56	254 200
30–34 år	48	755 900	8 år	58	219 500
35–39 år	50	569 200	9 år	59	209 300
40–44 år	48	384 600	Relativ arbetslöshet		
45–49 år	46	246 500	i kommunen		
50–54 år	41	153 200	Låg	49	509 400
55–59 år	32	91 800	Medel-låg	45	1 115 000
60–64 år	20	60 600	Medel-hög	40	973 700
Utbildningsnivå			Hög	39	881 800
Förgymnasial	32	644 300			
Gymnasial	50	782 700			
Eftergymnasial					
kortare än tre år	42	496 000			
Eftergymnasial					
tre år eller längre	53	906 200			
Uppgift saknas	30	651 000			
Totalt	42	3 480 000			

Tabell T.12

Andel i yrken med hög kvalifikationsnivå samt antal personer i olika grupper som inkluderas i de logistiska regressionsanalyserna bland förvärvsarbetande utrikes födda med eftergymnasial utbildning och ett yrke i kapitel 3

T.12 Share gainfully employed in an occupation demanding post-secondary educational skills and number of persons in different groups included in the logistic regression analyses among gainfully employed foreign born with post-secondary education and an occupation in chapter 3

Grupp	Procent	Antal
Kön		
Kvinnor	67	112 800
Män	64	90 500
Åldersgrupp		
20–24 år	38	4 300
25–29 år	64	22 200
30–34 år	66	33 800
35–39 år	66	32 400
40–44 år	66	30 000
45–49 år	65	27 300
50–54 år	65	23 300
55–59 år	68	18 100
60–64 år	71	12 000
Utbildningsnivå		
Eftergymnasial kortare än 3 år	39	60 900
Eftergymnasial 3 år eller längre	75	129 200
Forskarutbildning	96	13 200
Födelseregion		
Norden	83	26 500
Övriga Europa	67	82 000
Utanför Europa, flyktingar och deras anhöriga	56	34 000
Utanför Europa, övriga anhöriga	48	32 800
Utanför Europa, övriga	76	28 100
Vistelsetid		
0–4 år	59	27 200
5–9 år	53	36 000
10–19 år	61	46 400
20 år eller mer	75	93 800
Typ av LA		
Storstädernas LA	66	138 800
Större städers LA	65	54 200
Övriga LA	60	10 300
Totalt	65	203 300

Tabell T.13

**Fördelning efter områdets inkomstnivå 2010 för kvinnor och män
invandrade 2010 boende i storstädernas LA efter födelseregion.
Procent och antal**

*T.13 Distribution by income level of area in 2010 for women and men
born immigrated in 2010 and living in the local labour markets of the
metropolitan municipalities by region of birth. Percent and number*

	Områdets inkomstnivå										Summa	Antal
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Kvinnor												
Norden	17	14	11	6	7	10	8	10	8	8	100	600
Övriga Europa	29	15	9	7	7	7	7	7	6	5	100	4 500
Utanför Europa	42	16	8	6	6	5	5	5	4	4	100	7 400
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	61	16	7	4	4	2	2	1	1	1	100	1 200
<i>Övriga anhöriga</i>	38	16	9	7	6	6	5	5	4	4	100	4 400
<i>Övriga</i>	39	15	8	5	5	5	5	7	6	5	100	1 900
Samtliga	36	15	9	6	6	6	6	6	5	4	100	12 600
Män												
Norden	13	14	9	9	9	10	10	10	7	9	100	600
Övriga Europa	31	14	10	7	8	7	7	7	5	5	100	5 500
Utanför Europa	46	17	8	6	4	4	4	5	3	3	100	7 600
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	63	15	7	4	3	2	2	2	1	1	100	1 200
<i>Övriga anhöriga</i>	43	18	8	6	6	5	5	3	3	2	100	2 700
<i>Övriga</i>	43	16	7	6	4	4	4	6	4	3	100	3 700
Samtliga	39	16	9	6	6	6	5	6	4	4	100	13 600

Inkomstnivå 1 avser de 10 procent av områden med lägst inkomst, inkomstnivå 2 de 10 procent med näst lägst inkomst osv.

Tabell T.14**Fördelning efter områdets inkomstnivå 2010 för kvinnor och män invandrade 2010 boende i större städernas LA efter födelseregion. Procent och antal**

T.14 Distribution by income level of area in 2010 for women and men born immigrated in 2010 and living in the local labour markets of the larger cities by region of birth. Percent and number

	Områdets inkomstnivå					Summa	Antal
	1	2	3	4	5		
Kvinnor							
Norden	29	23	19	15	14	100	200
Övriga Europa	45	19	14	12	10	100	1 600
Utanför Europa	55	16	12	9	7	100	5 000
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	67	18	9	3	2	100	2 000
<i>Övriga anhöriga</i>	43	17	15	14	10	100	2 000
<i>Övriga</i>	56	10	13	10	11	100	900
Samtliga	52	17	13	10	8	100	6 800
Män							
Norden	30	32	17	10	12	100	200
Övriga Europa	44	18	15	12	11	100	1 900
Utanför Europa	61	14	10	7	8	100	5 500
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	64	22	8	4	2	100	2 000
<i>Övriga anhöriga</i>	54	17	12	10	8	100	1 000
<i>Övriga</i>	61	7	11	8	12	100	2 400
Samtliga	56	16	12	8	9	100	7 600

Inkomstnivå 1 avser de 20 procent av områden med lägst inkomst, inkomstnivå 2 de 20 procent med näst lägst inkomst osv.

Tabell T.15**Fördelning efter områdets inkomstnivå 2010 för kvinnor och män invandrade 2010 boende i övriga LA efter födelseregion. Procent och antal**

T.15 Distribution by income level of area in 2010 for women and men born immigrated in 2010 and living in other local labour markets by region of birth. Percent and number

	Områdets inkomstnivå			Summa	Antal
	1	2	3		
Kvinnor					
Norden					100
Övriga Europa	46	27	27	100	600
Utanför Europa	57	21	22	100	1 200
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	68	19	13	100	600
<i>Övriga anhöriga</i>	47	22	30	100	500
<i>Övriga</i>					100
Samtliga	53	24	23	100	1 900
Män					
Norden					100
Övriga Europa	50	27	24	100	700
Utanför Europa	60	22	18	100	900
<i>Flyktingar och deras anhöriga</i>	64	22	14	100	700
<i>Övriga anhöriga</i>					100
<i>Övriga</i>					100
Samtliga	55	25	20	100	1 700

Inkomstnivå 1 avser den tredjedel områden med lägst inkomst, inkomstnivå 2 den tredjedel områden med medelinkomst och inkomstnivå 3 den tredjedel områden med högst inkomst. Antalet personer är för litet för att redovisas i flera grupper.

Tabell T.16**Fördelning efter områdets inkomstnivå 2014 för kvinnor och män invandrade 2010 i större städens LA efter typ av område 2014 jämfört med 2010. Procent och antal**

T.16 Distribution by income level of area in 2014 of women and men immigrated in 2010 living in the local labour markets of the larger cities by type of area 2014 compared with 2010. Percent and number

	Områdets inkomstnivå					Summa	Antal
	1	2	3	4	5		
Kvinnor							
Samma område som 2010	52	17	13	10	8	100	3 000
Område med högre inkomstnivå	-	22	25	27	26	100	700
Område med samma inkomstnivå	76	11	4	4	4	100	900
Område med lägre inkomstnivå	68	17	9	6	-	100	600
Samtliga	51	17	13	11	9	100	5 300
Män							
Samma område som 2010	59	15	12	8	7	100	2 700
Område med högre inkomstnivå	-	25	25	25	25	100	800
Område med samma inkomstnivå	81	8	4	3	4	100	1 200
Område med lägre inkomstnivå	71	15	9	5	-	100	800
Samtliga	57	15	12	9	8	100	5 600

Endast de som bor i samma LA 2010 och 2014 ingår i tabellen

In English

Summary

In March 2016 Statistics Sweden was assigned by the government to describe and analyse the development of foreign born persons' establishment on the labour market and in society. This report consists of a presentation of the assignment and provides a description of the different areas in six independent chapters. The first chapter describes the demography of foreign born persons and can also be used as a background to the other chapters.

In 2015, 17 percent of the population or nearly 1.7 million persons were foreign born. This can be compared to 1960 when 4 percent were born abroad. At that time the majority of foreign born persons were born in the Nordic countries. Immigration to Sweden has changed since then and the percentage of those born outside of the Nordic countries has increased. In recent years immigration has increased particularly for persons born outside of Europe, who today comprise slightly more than half of the foreign-born population. Persons born outside of Europe have thus spent a short time in Sweden. One third of them have lived in Sweden less than five years. Of those born in the Nordic countries, fewer than one in 10 have lived in Sweden 0 to 4 years.

Chapters two, three and four deals with school results, the labour market and income. Swedish born and foreign born persons are compared by birth region and reasons for residence, time spent in Sweden as well as level of education; results are similar in all three chapters. Persons born in the Nordic countries are mainly most similar to Swedish born persons, while the differences between Swedish born and foreign born persons are greatest for persons born outside of Europe. Above all, this applies to persons born outside of Europe who immigrated as refugees or family members of refugees.

Differences exist between foreign born persons who have been in Sweden for a short time and those who have been in Sweden for a longer period. This is clear concerning the share of those eligible to continue their studies as well as the share of gainfully employed persons and the level of income. For those pupils who immigrated before reaching school age, the percentage of those eligible for upper secondary school is nearly at

the level for Swedish born persons, while the percentage is significantly lower for those who immigrated at age 13 or older.

There are also differences among persons with different educational levels. Those with only compulsory education have a lower frequency of gainful employment and a lower income level than those with upper secondary or post-secondary education. This applied to born in all regions of birth, including Swedish born persons. Concerning school results of pupils, the significance of parents' educational levels has been studied and the percentage of those eligible is higher, the higher educational levels of the parents.

The difference between those born in different regions of birth and with different grounds for residency, can be somewhat explained by the differences in time spent in Sweden and educational levels among the groups. In the chapter on school results and the chapter on the labour market, statistical analyses are made that take consideration to several factors at the same time. These analyses show that there are differences between groups even when consideration is taken to time spent in Sweden and educational level, among other things.

The fifth chapter deals with the percentage that has moved within their local labour market to an area with a higher income level and the percentage that has left their local labour market. Foreign born persons who immigrated during 2010 are followed up in 2014. Refugees and their family members outside of Europe belong to the group that to the greatest extent lives in an area with a low income level upon immigration. In addition, only a few of these people in this group move to an area with a higher income level. However, a greater percentage of refugees and their family members move to another local labour market compared to other groups. Persons who move within their own local labour market to an area with a higher income level are gainfully employed to a greater extent than those who remain in the same area and those who have moved to an area with the same or lower income level. However, when it comes to those who move to another local labour market, there is no clear pattern compared to other groups.

The report also studies persons who are included in the introduction assignment. For those with a completed introduction plan, gainful employment and income are studied. Of those who received an introduction plan in 2011 or 2012, roughly 15 percent of the women and around 30 percent of the men were gainfully employed in the same year

they completed the introduction plan. A large percentage of those gainfully employed work in the hotel and restaurant industry, healthcare and nursing, business services and trade.

A note of thanks

We would like to express appreciation to our survey respondents – the people, enterprises, government authorities and other institutions of Sweden – with whose cooperation Statistics Sweden is able to provide reliable and timely statistical information meeting the current needs of our modern society.

List of tables

1.1 Population in Sweden distributed by region of birth, years 1960, 1970, 1980, 1990, 2000, 2010 and 2015. Percent and number in thousands ..	23
1.2 Persons with different regions of birth and reasons for residence by time in Sweden, year 2015. Percent and number in thousands.....	24
1.3 Share foreign born, born within Europe and born outside of Europe in the 20 municipalities with the highest and lowest share foreign born, year 2015. Percent	28
1.4 Share foreign born, born within Europe and born outside of Europe in the different types of local labour markets, year 2015. Percent	29
1.5 Population in Sweden distributed by region of birth, forecast for the years 2020, 2030, 2040, 2050 and 2060. Percent and number in thousands	31
2.1 Share of girls and boys eligible to attend upper secondary school, by region of birth, reasons for residence and age at immigration, year 2011–2015. Percent	35
2.2 Logistic regression analysis. Probability eligible to attend upper secondary school compared with the average level, year 2007–2015 ...	37
2.3 Logistic regression analysis. Probability to be eligible to attend upper secondary school compared with the average level. Model 1 and 2: year 2007–2015, model 3 and 4: year 2011–2015	40
2.4 Share 24 year old women and men with leaving certificate from upper secondary school by region of birth, reason for residence and age at immigration, years 2011–2015. Percent.....	42
2.5. Share 24 year old women and men eligible to attend higher education from upper secondary school by region of birth, reasons for residence and age at immigration, year 2011–2015. Percent.....	43
2.6 Logistic regression analysis. Probability to be eligible to attend higher education from upper secondary school compared with the average level, birth years 1983–1991	45
2.7 Logistic regression analysis. Probability to be eligible to attend higher education from upper secondary school compared with the average level. Model 1 and 2: Birth years 1983–1991, Model 3 and 4: Birth years 1987–1991	47

3.1 Logistic regression analysis. Probability of employment in different groups compared with the average level among foreign born, years 2004–2013.....	65
3.2 Gainfully employed women and men aged 20–64 in different regions of birth distributed by type of industry for workplace, year 2014. Percent and number in thousands	69
3.3 Gainfully employed women and men aged 20–64 in different regions of birth distributed by occupational group, year 2014. Percent.....	70
3.4 Logistic regression analysis. Probability that persons with post-secondary education are gainfully employed in an occupation demanding post-secondary educational skills in different groups compared with the average level among foreign born, year 2014.....	74
3.5 Young women and men aged 16–24 who neither work nor study, by region of birth, reasons for residence and time in Sweden, year 2013. Number and percent.....	81
4.1 Net income per month for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 by region of birth and reasons for residence, year 2014. Median income in SEK and number in thousands	88
4.2 Composition of net income for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64, year 2014. Percent and number in thousands .	90
4.4 Share women and men in the ages 20–64 who belong to the ten percent with the lowest net income (P10) by region of birth and reasons for residence, year 2014. Percent and number in thousands	95
4.4 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 whose net income to at least half consists of C-income by region of birth and reasons for residence, year 2014. Percent and number in thousands	98
5.1 Type of local labour market at the end of the year of immigration for women and men immigrated in 2010 by region of birth and reasons for residence. Percent and number	102
5.2 Age distribution for women and men immigrated in 2010 by type of area in 2014 compared with 2010. Percent and number	110
5.3 Type of housing for women and men immigrated in 2010 by type of area in 2014 compared with 2010. Percent and number	115
6.1 Year for the first introduction plan for women and men who received an introduction plan 2011–2013. Number	120

6.2 Women and men who received an introduction plan 2011–2013 distributed by year until completed introduction plan. Percent and number.....	123
6.3 Attachment to the labour market for gainfully employed women and men who received an introduction plan during 2011–2012 by time since completed introduction plan. Percent and number.....	125
6.4 Composition of net income for gainfully employed women and men who received an introduction 2011–2012 by time since completed introduction plan. Percent and number	127
6.5 Gainfully employed women and men with a completed introduction plan distributed by type of industry for workplace, year 2014. Percent and number.....	129
6.6 Gainfully employed women and men with a completed introduction plan distributed by most common occupational groups, year 2014. Percent and number	130
T.1 Share girls and boys eligible to attend upper secondary school, by region of birth and age at immigration, year 2007–2010. Percent	145
T.2 Number of observations in logistic regression analysis: Eligible to attend upper secondary school, table 2.2	146
T.3 Number of observations in logistic regression analysis: Eligible to attend upper secondary school, table 2.3	147
T.4 24 year old women and men with leaving certificate from upper secondary school by region of birth and age at immigration, year 2007-2010. Percent	148
T.5. Share 24 year old women and men eligible to attend higher education from upper secondary school, by region of birth and age at immigration, year 2007–2010. Percent	148
T.6 Number of observations in logistic regression analysis: Probability to be eligible to attend higher education from upper secondary school, table 2.6.....	149
T.7 Number of observations in logistic regression analysis: Probability to be eligible to attend higher education from upper secondary school, table 2.7	150
T.8 Logistic regression analysis. Probability to have leaving certificate from upper secondary school compared with the average level, birth years 1983–1991	151

T.9 Logistic regression analysis. Probability eligible to attend higher education from upper secondary school compared with the average level. Model 1 and 2: Birth years 1983–1991, Model 3 and 4: Birth years 1987–1991.....	152
T.10 Educational level for women and men aged 20–64 by region of birth and reasons for residence, years 2010–2014. Percent and number in thousands	153
T.11 Share gainfully employed and number of persons in different groups included in the logistic regression analyses among foreign born in chapter 3.....	154
T.12 Share gainfully employed in an occupation demanding post-secondary educational skills and number of persons in different groups included in the logistic regression analyses among gainfully employed foreign born with post-secondary education and an occupation in chapter 3.....	155
T.13 Distribution by income level of area in 2010 for women and men born immigrated in 2010 and living in the local labour markets of the metropolitan municipalities by region of birth. Percent and number	156
T.14 Distribution by income level of area in 2010 for women and men born immigrated in 2010 and living in the local labour markets of the larger cities by region of birth. Percent and number	157
T.15 Distribution by income level of area in 2010 for women and men born immigrated in 2010 and living in other local labour markets by region of birth. Percent and number	158
T.16 Distribution by income level of area in 2014 of women and men immigrated in 2010 living in the local labour markets of the larger cities by type of area 2014 compared with 2010. Percent and number	159

List of graphs

1.1 Immigrated women and men, 1960–2015. Number.....	20
1.2 Emigrated women and men, 1960–2015. Number	22
1.3 Age and sex structure for born in Sweden and foreign born persons with different regions of birth, year 2015. Percent.....	26
1.4 Immigrated women and men, forecast 2016–2060. Number.....	30
1.5 Emigrated women and men, forecast 2016–2060. Number.....	30

3.1 Employment rate among native born and foreign born women aged 15–64 in the OECD countries, year 2014. Percent	50
3.2 Employment rate among native born and foreign born men aged 15 – 64 in the OECD countries, year 2014. Percent	51
3.3 Share gainfully employed Swedish born and foreign born women and men aged 20–64, years 2001–2014. Percent	53
3.4 Share gainfully employed among women aged 20–64, by region of birth and time in Sweden, years 2001–2014. Procent	56
3.5 Share employed among men aged 20–64, by region of birth and time in Sweden, years 2001–2014. Percent	57
3.6 Share gainfully employed among women aged 20–64, by educational level, region of birth and time in Sweden, years 2010–2014. Percent	60
3.7 Share gainfully employed among men aged 20–64, by educational level, region of birth and time in Sweden, years 2010–2014. Percent	61
3.8 Share gainfully employed among women and men aged 20–64 born outside of Europe, by reasons for residence and time in Sweden, years 2010–2014. Percent	63
3.9 Logistic regression analysis. Probability that persons with post-secondary education are gainfully employed in an occupation demanding post-secondary educational skills by time in Sweden in different regions of birth compared with the average level in each region of birth, years 2004–2013.....	67
3.10 Share gainfully employed women and men aged 20–64 with post-secondary education in an occupation demanding post-secondary educational skills, by region of birth, year 2014. Percent.....	72
3.11 Logistic regression analysis. Probability that persons with post-secondary education are gainfully employed in an occupation demanding post-secondary educational skills by years of residence in different age groups compared with the average level in each age group, year 2014	75
3.12 Share gainfully employed among refugees and their family received by municipalities, women and men aged 20–64, by years since reception, year 2014. Percent	77

3.13 Share gainfully employed among refugees and their family received by municipalities, women and men aged 20–64, by level and education and years since reception, year 2014. Percent.....	79
4.1 Net income per month for Swedish and foreign born women and men aged 20–64, year 2006–2014. Median income in SEK.....	84
4.2 Net income per month for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 by age, year 2014. Median income in SEK.....	85
4.3 Net income per month for gainfully employed and not gainfully employed Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64, year 2014. Median income in SEK.....	86
4.4 Net income per month for women and men in the ages 20–64 by time in Sweden, year 2014. Median income in SEK.....	87
4.5 Net income per month for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 by educational attainment, year 2014. Median income in SEK.....	89
4.6 Composition of net income for Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 by time in Sweden, year 2014. Percent.....	91
4.7 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 who belong to the 10 percent of the population who have the lowest net income by age, year 2014. Percent.....	92
4.8 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 who belong to the ten percent with the lowest net income (P10) by time in Sweden, year 2014. Percent.....	93
4.9 Share Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 who belong to the ten percent with the lowest net income (P10) by time in Sweden and educational level, year 2014. Percent.....	94
4.10 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 whose net income to at least half consists of C-income, by age, year 2014. Percent.....	96
4.11 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 whose net income to at least half consists of C-income, by time in Sweden, year 2014. Percent.....	97
4.12 Share of Swedish and foreign born women and men in the ages 20–64 whose net income to at least half consists of C-income, by educational level, year 2014. Percent.....	99

5.1 Distribution by income level of area in 2010 for women and men born in the Nordic countries and refugees and their families born outside of Europe immigrated in 2010 and living in the local labour markets of the metropolitan municipalities. Percent.....	103
5.2 Type of area in 2014 compared with 2010 for women and men immigrated in 2010 by region of birth and reasons for residence. Percent	105
5.3 Type of area in 2014 compared with 2010 for women and men immigrated in 2010 by type of local labour market in 2010. Percent	106
5.4 Type of local labour market in 2014 for women and men immigrated in 2010 who moved to another local labour market by region of birth and reasons for residence. Percent	108
5.5 Type of local labour market in 2014 for women and men immigrated in 2010 who moved to another local labour market by type of local labour market in 2010. Percent	109
5.6 Share of gainfully employed 2014 of women and men immigrated in 2010 by type of area 2014 compared with 2010. Percent.....	112
5.7 Share with post-secondary education 3 years or more in 2014 of women and men immigrated in 2010 by type of area 2014 compared with 2010. Percent	114
5.8 Distribution by income level of area in 2014 of women and men immigrated in 2010 living in the local labour markets of the metropolitan municipalities by type of area 2014 compared with 2010. Percent	117
6.1 Age distribution for women and men who received an introduction plan 2011–2013. Percent	121
6.2 Women and men who received an introduction plan 2011–2013 distributed by educational level in 2014. Percent.....	122
6.3 Share gainfully employed women and men who received an introduction plan 2011–2012 and who submitted an introduction assignment by time since completed introduction plan. Percent	124
6.4 Net income per month for gainfully employed women and men who received an introduction plan during 2011–2012 by time since completed introduction plan. Median income in SEK.....	126

List of terms

A-inkomst	income from work and capital	födda	born
andel	share	födelseår	year of birth
annan	another	före	before
antal	number	föräldrar	parents
anhöriga	relatives	förgymnasial utbildning	compulsory school
av	of	förvärvsarbete	economically active
avslutad	completed	föräldrar	parents
B-inkomst	income from studies, parental benefits etc	gymnasial utbildning	upper secondary education
befolkning	population	hyresrätt	rented dwelling
belopp	amount	högst	highest
bor	live	i	in
bostadsrätt	tenant-owned flat	inkomst nivå	income level
C-inkomst	income from financial assistance	inrikes födda	Swedish born
efter	after	invandrade	immigrated
eftergymnasial utbildning	post-secondary education	kommun	municipality
egnahem	owner- occupied housing	kortare	shorter
ej	not	kronor	SEK
etableringsplan	introduction plan	kvinnor	women
flickor	girls	kön	sex
flyktingar	refugees	lägst	lowest
flyttat	moved	längre	longer
folkmängd	population	med	with
från	from	medianinkomst	median income
födelseregion	region of birth	mottagandet	reception
		män	men
		Norden	Nordic countries
		område	area
		okänd/okänt	unknown
		personer	persons
		pojkar	boys
		procent	percent
		samma	same
		sedan	since

slutfört	finished	utbildning	education
som	that/as	utbildningsnivå	educational level
storstädernas LA	local labour markets of metropolitan municipalities	utflyttning	out-migration
större städernas LA	local labour of larger cities	utrikes födda	foreign born
Sverige	Sweden	ålder	age
tid i Sverige	time in Sweden	ålder vid	age at
tillhör	belong to	invandring	immigration
totalt	total	åldersgrupp	age group
tusental	thousands	år	year/-s
typ av LA	type of local labour market	övriga	other
uppgift saknas	missing	övriga LA	other local labour markets
utanför Europa	outside Europe	övriga Europa	Europa except the Nordic countries

Integration

– utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet

I mars 2016 fick Statistiska centralbyrån i uppdrag av regeringen att beskriva och analysera utvecklingen av utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet. Denna rapport utgör en redovisning av uppdraget.

I rapporten beskrivs bland annat invandringen till och utvandringen från Sverige och hur sammansättningen av gruppen utrikes födda har förändrats från en majoritet födda i Norden till en allt större andel födda utanför Europa. Gymnasiebehörighet, högskolebehörighet, andelen förvärvsarbetande och inkomstnivå beskrivs för olika grupper av utrikes födda, exempelvis efter födelseregion och tid i Sverige. I rapporten studeras också flyttar mellan olika typer av bostadsområden och personer som omfattas av etableringsuppdraget följs upp vad gäller förvärvsarbete och inkomst.

ISBN 978-91-618-1646-0 (print)

All officiell statistik finns på: www.scb.se

Statistikservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: www.scb.se

Statistics Service, phone +46 8 506 948 01